

वार्षिक प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०८०/८१

ANNUAL REPORT

Fiscal Year 2080/81

प्रदेश सरकार

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

स्वास्थ्य निर्देशनालय

दमौली अस्पताल तनहुँ

गण्डकी प्रदेश, नेपाल

प्रकाशक :

दमौली अस्पताल, तनहूँ
फोन नं. : ०६५-५६३२०३/०६५-५६५६०३
eMail : damaulihospital2068@gmail.com
Web : damaulihospital.gandaki.gov.np

प्रकाशन मिति : २०८१, असोज ०७ गते

सर्वाधिकार : दमौली अस्पताल, तनहूँ

आवरण परिचय : प्रथम आवरण : दमौली अस्पतालको तस्वीर
अन्तिम आवरण : नागरिकको कर्तव्य, अधिकार ।
लाक्षत समुह (सामाजिक सुरक्षा ईकाई)

मुद्रण दमौली अस्पताल, दमौली तनहूँ ।
फोन नं. : ०६५-५६५६०३

प्रतिवेदन लेखन तथा सम्पादन : संयोजक : डा. परिवर्तन बराल
सदस्य : दिपा पाण्डे
सदस्य : मोनिका परियार
सदस्य : दौ कुमारी गुरुङ्ग
सदस्य : हम माया पुन
सदस्य : दिनेश पाण्डे

हाम्रा अथक प्रयाशका बावजुद पनि यस प्रकाशन भित्र कैयौ त्रुटिहरु रहेका हुनसक्छन्, त्यसको लागि अग्रिम क्षमा याचना गर्न चाहन्छौ र यसमा भएका त्रुटिहरु औल्याई सुधारका लागि सल्लाह र सुझाव eMail : damaulihospital2068@gmail.com मार्फत दिनुहुनेछ भन्ने अपेक्षा गरेका छौ ।

मन्त्री

गण्डकी प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
पोखरा, कास्की, नेपाल

शुभकामना मन्तव्य

स्वास्थ्य मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश सरकार सबै प्रदेशवासीलाई उच्चतम गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन प्रतिवद्ध छ। नेपालको संविधान २०७२, राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति २०७६ र गण्डकी प्रदेश स्वास्थ्य नीति २०७८ ले आगिकार गरेको विश्वव्यापी स्वास्थ्य सेवालाई सर्वसुलभ पहुँच र विस्तार गर्न सरकारी, निजी क्षेत्र र बाह्य विकास साझेदारहरु लगायत सबै सरोकारवालाहरूसंग समन्वय र सहकार्य गर्दै नागरिकहरुको स्वास्थ्य सम्बन्धि मौलिक हक कार्यान्वयन गर्न प्रतिवद्ध छ।

दमौली अस्पतालले नियमित रुपमा प्रदान गर्दै आईरहेका चिकित्सकिय स्वास्थ्य सेवाहरु र सम्पादित कार्यहरुको समीक्षा गर्दै सश्लेषण गरी वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन २०८०/०८१ प्रकाशन गर्न लागिने खबरले अत्यन्त खुशी लागेको छ। अहिले सम्म प्राप्त स्वास्थ्य नतिजा स्वास्थ्य मन्त्रालय र स्वास्थ्य क्षेत्रका सबै सरोकारवालाहरुको संयुक्त प्रयासको परिणाम हो। यस प्रतिवेदनले दमौली अस्पतालले हासिल गरेका उपलब्धिहरुका साथै प्रमुख स्वास्थ्य समस्याहरु, चुनौतीहरु र स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा सुधार गर्न अवलम्बन गर्नुपर्ने उपायहरु समेटेको छ। यस प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएका तथ्यहरुले आगामी वर्ष नागरिकका लागि चिकित्सकिय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न र अस्पतालको गुणस्तरीय सेवामा प्राप्त गर्नेयोजना निर्माणका लागि महत्वपूर्ण हुनेछ।

अन्तमा यो प्रतिवेदन तयार गरी प्रकाशन गर्ने दमौली अस्पताल, तनहुँ र उक्त कार्यमा संलग्न कर्मचारी, व्यवस्थापन समिति लगाएत सम्पूर्ण टिमलाई स्वास्थ्य मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश सरकारको तर्फबाट धन्यवाद ज्ञापन गर्दै आगामी दिनमा समेत उक्त कार्यको निरन्तरताको लागि शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

मिति : २०८१ असोज

(मा.कृष्ण प्रसाद पाठक)

मन्त्री

स्वास्थ्य मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश सरकार

गण्डकी प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
पोखरा, काभ्रे, नेपाल

शुभकामना मन्तव्य

दमौली अस्पताल, तनहूँले आ.व. २०८०/८१ मा अस्पतालमा भएका स्वास्थ्य गतिविधीहरूको वार्षिक प्रगती विवरण समेटिएको वार्षिक प्रतिवेदन गयार गरि प्रकाशन कार्य गर्न लाग्नु भएकोमा मलाई साह्रै खुसी लागेको छ। यस प्रतिवेदनमा अस्पतालमा संचालनमा भएका समग्र स्वास्थ्य क्रियाकलाप तथा गतिविधीलाई एकिकृत गरिएको पाएको छ। आधारभुत र विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवालाई मध्य नजर गरि अस्पतालले आफ्नो सिमित साधन श्रोत मार्फत प्रदेश सरकार तथा स्थानिय तहसंगको समन्वय र सहकार्यमा नियमित रुपमा प्रदानगरेका सेवाले नागरिकको आधारभुत स्वास्थ्य सेवा पाउने मौलिक अधिकारलाई सुनिश्चित गरेको छ भन्नेमा मैले विश्वास लिएको छु। स्वास्थ्य क्षेत्रको वर्तमान अवस्थाको सेवालाई गुस्तरीय र प्रभावकारी बनाउन गरिएका प्रयासहरु तथा सुधार गर्नुपर्ने विषय यस प्रतिवेदनमा समेट्ने प्रयास भएको छ। यस प्रतिवेदनले स्वास्थ्य सेवा प्रवाह तथ्याडकको वर्तमान अवस्थाका बारेमा जानकारी हुनुका साथै आगामी योजना तर्जुमा गर्न समेत सेवालाई अझ गुणस्तरीय रुपमा प्रदान गर्न तथा थप विशेषज्ञ सेवा प्रदान गर्न मन्त्रालय परिवार मार्ग निर्देशक, अभिभावक एवं सहयोगीका रुपमा रहनेछ भन्ने कुरा अवगत गराउन चाहन्छु। अन्तमा प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्यमा प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रुपमा संलग्न सबै कर्मचारी तथा प्रकाशन गर्ने अस्पताल परिवारलाई हार्दिक बधाई दिँदै आगामी दिनमा समेत प्रतिवेदन प्रकाशनले निरन्तरता पाउनेछ भन्ने अपेक्षा राख्दै शुभकामना व्यक्त गर्न चाहन्छु।

मिति : २०८१ असोज

(डा. विनोद विन्दु शर्मा)
सचिव

गण्डकी प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य निर्देशनालय
पोखरा, नेपाल

फात नं. : ०६९-५२०२९०

पत्र संख्या : २०८१/८१
चलानी नं. :

शुभकामना मन्तव्य

द्रमौली अस्पताल, तनहुँले निर्यामित स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र स्वास्थ्य क्षेत्रका अन्य श्रोतबाट प्राप्त जानकारीको आधारमा द्रमौली अस्पतालको वार्षिक स्वास्थ्य प्रतिवेदन २०८०/८१ प्रकाशन गर्न लागेकोमा मलाई खुशी लागेको छ। अस्पतालबाट प्रदान गरिने समग्र स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरमा वृद्धि गर्न तथा अस्पतालको समग्र तथ्याङ्कहरूको प्रस्तुतीकरण तथा विश्लेषणमा यसले महत्वपूर्ण प्रभाव पार्ने छ।

यस प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएका तथ्याङ्कहरूबाट अस्पतालले संचालन गरेका कार्यक्रमहरू तथा सेवाको स्थितिमा वारेमा जानकारी हुनुका साथै स्वास्थ्य क्षेत्रका समग्र विषयहरूको अध्ययन तथा अनुसन्धानमा समेत सम्बन्धित सबैका लागि उपयोगी हुने विश्वास लिएको छु। यस प्रतिवेदनले तीन आर्थिक वर्षमा हासिल गरेका उपलब्धिहरूका साथै प्रमुख स्वास्थ्य समस्याहरू, चुनौतीहरू र स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा सुधार गर्न अवलम्बन गर्नुपर्ने उपायहरू समेटेको छ। यसमा उल्लेख गरिएका तथ्यहरूले आगामी वर्ष नागरिकका लागि स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने योजनाको आधारको रूपमा काम गर्नेछ।

यस प्रतिवेदन तयार गरी प्रकाशन गर्ने द्रमौली अस्पताल र उक्त कार्यमा संलग्न सबैलाई हार्दिक धन्यवाद तथा बधाई ज्ञापन गर्दै आगामी दिनमा समेत यस कार्यको निरन्तरताको लागि शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

मिति : २०८१ असोज

खिम बहादुर खड्का
महानिर्देशक

प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य निर्देशनालय
दमौली अस्पताल, तनहुँ
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

फोन नं. : ०६५-५६३२०३/०६५-५६५६०३
इमेल : damaulihospital2068@gmail.com

मेरो भनाइ

दमौली अस्पताल प्रशासनले दोश्रो वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन गर्न लागेको जानकारी पाउँदा ज्यादै खुसी लागेको छ । विगतका वर्षहरूमा पनि यस्तो प्रतिवेदन प्रकाशित गरेको भए राम्रो हुने थियो तर के कती कारणले हो, प्रकाशन भएको रहेनछ । आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को आर्थिक कारोवारको विवरण र अन्य कार्य प्रगतिको आँध लेखकरण गर्नु प्रशासनको पारदर्शिताको एउटा पहिचान हो भन्ने मलाई लाग्दछ । यो प्रतिवेदनको अध्ययनबाट यस अस्पतालको आर्थिक कारोवार, यसले दिइरहेको स्वास्थ्य सेवा र यस अस्पताल सम्बन्धि अन्य विवरणहरू तथा तथ्याङ्कहरूका साथै सेवामा संलग्न जनशक्तिहरूको विवरण पाठक वृन्दहरूले जानकारी पाउनुहुनेछ भन्ने मलाई लागेको छ । आगामी वर्षहरूमा पनि यसरी नै यस अस्पताल प्रशासनले कार्य प्रगति विवरण प्रकाशन गर्दै जाओस् भन्ने कामना गर्दै यस अस्पतालको उत्तरोत्तर प्रगतिको लागि शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

शान्तिरमण वाग्ले

अध्यक्ष

दमौली अस्पताल व्यवस्थापन समिति

प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य निर्देशनालय
दमौली अस्पताल, तनहुँ
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

फोन नं. : ०६५-५६९१०२/०६५-५६५६०२
इमेल : damaulihospital2068@gmail.com

मेरो भनाइ

दमौली अस्पताल, तनहुँको २०८०/८१ का वार्षिक कार्यक्रमहरु समयमै सम्पन्न गरि समुदाय समक्ष जवाफदेही हुने पद्धतीलाई हामीले आत्मसाथ गरी मूल्यांकनको पाटोलाई अगाडी बढाएका छौं । यसै सन्दर्भमा अस्पतालमा आ.व २०८०/८१ मा प्रवाह गरेको सेवा तथा सम्पादन गरेको कार्यको एकिकृत सूचना प्रवाहको माध्यमका रुपमा अस्पतालको वार्षिक प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्न पाउँदा निकै खुशी लागेको छ ।

यस प्रतिवेदनले विशेषतः अस्पतालबाट प्रवाह गरिएका सेवा सुविधालाई DHIS-2 मार्फत तथ्यांकीय ढाँचामा गत तथा विगतका आ.व.संग तुलनात्मक ढंगले प्रस्तुत गरेको छ । अस्पतालबाट प्रवाह गरिएका सेवा सुविधाका अलावा आ.व २०८०/८१ मा अस्पतालले सम्पादन गरेका क्रियाकलापहरु र सोबाट प्राप्त उपलब्धिहरु सहित वित्तिय व्यवस्थापनको पाटोलाई समेत समेटेर अस्पतालबाट प्रवाह गरिने सार्वजनिक सरोकारित सेवाका विषयमा नागरिकको चासो लाई समेत सम्बोधन गरी पारदर्शिता प्रवर्द्धन गर्ने कोशिस गरेको छु । यसका साथै सबल स्वास्थ्य प्रणालीको विकास र विस्तार गर्दै जनस्तरमा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको पहुँच सुनिश्चित गर्ने लक्ष्य सहित अधि बढिरहेको यो अस्पतालमा अस्पताल सुदृढ गराउने विविध प्रयास भईरहेका छन् । यद्यपी विगत देखिनै अव्यवस्थित अस्पताललाई सुधारको अग्रगतिमा ल्याउन निकै समस्या र चुनौतीहरुको सामना गर्नुपरेको अवस्था छ । दिनानुदिन बढ्दै गईरहेको बिरामीको चाप र सो बिरामीहरुलाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्न अपुग जनशक्ति तथा सेवा प्रवाहका लागि अपर्याप्त भौतिक संरचना नै हाल यस अस्पतालका प्रमुख समस्या रहेका छन् तथा सो को व्यवस्थापन नै हाल अस्पतालको मुख्य चुनौतीका रुपमा तेर्सिएको छ ।

अस्पतालको सेवा सुविधालाई थप गुणस्तरीय र पहुँचयोग्य बनाउन सहयोग गर्नुहुने मेरा समकक्षी विशेषज्ञ चिकित्सक तथा मेडिकल अधिकृतहरुलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । अस्पतालबाट प्रवाह गरिने सेवा सुविधा सम्बन्धमा आमनागरिकको सुसूचित हुने हकलाई सुनिश्चित गर्न यो प्रतिवेदन तयार गर्न सहयोग गर्नुहुने अस्पतालका चिकित्सक, अस्पतालको नर्सिङ प्रमुख, मेडिकल रेकर्डर सुपरभाईजरलाई विशेष धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । यसै गरी आफ्नो जिम्मेवारीलाई कृशालतापूर्वक कर्तव्यनिष्ठ भइ पुरा गर्नुहुने यस अस्पताल व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरु, अस्पतालमा कार्यरत आर्थिक, प्रशासन लगायत अस्पतालका सम्पूर्ण शाखाका शाखा प्रमुख तथा अन्य सम्पूर्ण कर्मचारीहरुलाई पनि धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

वार्षिक प्रतिवेदनमा सुधारको गुञ्जायस सधै रहिरहने हुदा यसमा केही कमी कमजोरीहरु रहेका हुन सक्छन्, तसर्थ प्राप्त हुने सुझाव र सल्लाहले यसलाई अझ परिष्कृत रुपमा आगामी बर्षहरुमा प्रकाशन गर्ने हामीलाई सहयोग पुग्ने विश्वास लिएको छु ।

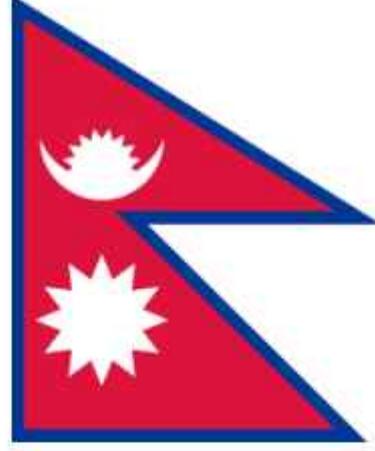
.....
(डा.परिवर्तन बराल)
मेडिकल सुपरिन्टेन्डेन्ट
दमौली अस्पताल, तनहुँ

विषय सूची

विल्लाको सङ्क्षिप्त परिचय	1
१.१. तनहुँ विल्लाको सङ्क्षिप्त परिचय	1
१.२. भौगोलिक अवस्थिति:	2
१.३. भू-उपयोगको अवस्था	2
१.४. जनसङ्ख्या तथा सामाजिक बोट	2
विल्ला सिमाना	2
जनसङ्ख्या: राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को प्राथमिक नतिजा	3
१.५. राकनैतिक विभाजन	4
१.६. विपद्को पृष्ठभूमि	4
१.७. प्रमुख धार्मिक स्थलहरू:	4
दमौली अस्पताल, तनहुँ	5
क. परिचय	5
ख. दमौली अस्पतालको विकासक्रम	5
ग. दमौली अस्पतालका प्राथमिकता तथा लक्ष्यहरू	5
उद्देश्यहरू:	5
घ. अस्पतालको भौतिक पूर्वाधार	6
अस्पतालका सेवाहरू	7
१.३ संगठनात्मक संरचना	9
मानव संशोधन (स्थाई दरबन्दी तर्फ)	9
२. अस्पतालबाट प्रदान गरिने मुख्य सेवाहरूको विवरण	11
२.१ उपचारात्मक सेवा	11
क. बहिरंग सेवा	11
ख. आकस्मिक सेवा	13
ग. अन्तरंग सेवा	15
General Inpatient ward	15
घ. सुरक्षित प्रसूति सेवा	16
ङ. शल्यक्रिया सेवा	17
च. क्षयरोग उपचार कार्यक्रम (DOTS) सेवा	19
सुरक्षित गर्भपतन सेवा	23
व. एक्स रे, इमिजि, भिडियो एक्सरे सेवा	24
भिडियो एक्स रे सेवा (USG)	25
प्रयोगशाला सेवा	26
एड्स तथा यौनरोग नियन्त्रण कार्यक्रम (ए.आर.टि.)	27
ड. एकलगत संकट व्यवस्थापन केन्द्र (OCMC)	29
दमौली अस्पतालमा न्यूनतम सेवा मापदण्ड (विगत १ वर्षमान)	29
आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा प्रदान गरिएका अस्पताल सेवाहरूको सापेक्ष	32

दमौली अस्पतालका महत्वपूर्ण सूचकहरू.....	34
३. सामाजिक सेवा एकाई अन्तर्गत मिश्रित स्वास्थ्य सेवा.....	34
४. परिवार नियोजन सेवा.....	35
५. अस्पतालको वित्तीय व्यवस्थापन.....	35
अस्पतालबाट प्रवाहित अन्य विविध सेवाहरू.....	37
MPDSR कार्यक्रम.....	37
दमौली अस्पतालका नविनतम अभ्यासहरू.....	38
नियमित CME (Contime Medical Education) कार्यक्रम संचालन.....	38
शल्यक्रियाको सुरुवात.....	39
७. अस्पतालको वर्तमान अवस्था विश्लेषण तथा भावी कार्यदिशा.....	41
दमौली अस्पतालमा स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम.....	43
मृगौलापेग सम्बन्धि छोटो जानकारी.....	45
डायलाइसिस.....	46
मृगौला प्रत्यारोपण.....	46
मृगौला रोग लाग्नबाट कसरी बच्ने.....	47
दमौली अस्पतालमा हेमोडायलाइसिस सेवा.....	47
गोबर्धन शर्मा मेमोरियल आँखा उपचार तथा अनुसन्धान केन्द्र.....	48
दमौली अस्पतालमा मुख स्वास्थ्य सेवा.....	50
दमौली अस्पतालमा EMR (COGENT).....	52
वाक्छिन्दा तथा लिङ्गका आधारमा सेवा लिएका सेवाग्राहीहरूको विश्लेषण.....	53
पूर्ण छोर सेवा लिएका बालबालिकाहरूको वाक्छिन्दा विवरण.....	53
संस्थागत मुत्केरी सेवा.....	53
संस्थागत मुत्केरी सेवा.....	54
क्षयरोग उपचार सेवामा लिङ्ग तथा वाक्छिन्दा अवस्था.....	54
नागरिक वडापत्र.....	55
अनुसूची १: सेवा तथा शुल्क सम्बन्धि विवरण.....	56
अनुसूची २: अस्पताल व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरू.....	59
अनुसूची ३: औजार तथा उपकरणहरू.....	60
अनुसूची-५: आधारभूत स्वास्थ्य सेवाका औषधि तथा औषधिजन्य सामग्रीहरूको खरिद वर्गिकरण.....	70
औषधिव्यय सामग्री+उपकरणको सूची.....	77
स्थापना देखि हाल सम्म कार्यरत अस्पताल विकास समितिका अध्यक्षहरू.....	79
स्थापना देखि हाल सम्म कार्यरत मेडिकल सुपरिटेण्डेण्टहरू.....	79
तस्वीरहरू.....	80
Abbreviation and Acronyms.....	90

नेपाली राष्ट्रिय गान

सयौं थूंगा फुलका हामी, एउटै माला नेपाली
सार्वभौम भइ फैलिएका, मेची महाकाली ।
प्रकृतिका कोटीकोटी सम्पदाको आँचल
वीरहरुका रगतले, स्वतन्त्र र अटल
ज्ञानभूमि, शान्तिभूमि तराई, पहाड, हिमाल
अखण्ड यो प्यारो हाम्रो मातृभूमि नेपाल ।
बहुल जाति, भाषा, धर्म, संस्कृति छन् विशाल
अग्रगामी राष्ट्र हाम्रो, जय जय नेपाल ॥

जिल्लाको सङ्क्षिप्त परिचय

१.१.तनहुँ जिल्लाको सङ्क्षिप्त परिचय

सङ्घिय नेपालको गण्डकी प्रदेशमा अवस्थित तनहुँ प्रकृति, सभ्यता, रहनसहन र जैविक विविधताले सम्पन्न मनोरम ऐतिहासिक पहाडी जिल्ला हो । विविध जातजाति भेषभूषाले भरिपूर्ण बहुल सामाजिक परिवेश, ऐतिहासिक कोट, दरवार, मन्दिरहरू, गुफा, ऋषि मुनिहरूका तपोवन केन्द्रहरू लगायतका महत्वपूर्ण ईमारतहरूको उपस्थिति, त्यसैगरी नेपाली साहित्यिक आकाशका उज्वल नक्षत्रका रूपमा रहेका वन्दनीय महापुरुष आदिकवि भानुभक्त आचार्यको जन्मभूमि र कर्मभूमि, महर्षि पराशरको तपोभूमि तथा महाभारतका रचयिता महर्षि वेदव्यासको जन्मभूमि र कर्मभूमिका रूपमा समेत यस जिल्ला चिरपरिचित रहिआएको छ । ऐतिहासिक गाथा र गरिमामय इतिहास बोकेको यो जिल्लाको नामकरण सम्बन्धमा विभिन्न प्रकारका धारणा रहे तापनि परापूर्वकालदेखि चलिआएका निम्न किम्बदन्तीहरूलाई प्रमुख रूपमा लिइन्छ ।

१. तत्कालीन तनहुँ राज्यको राजधानी तनहुँसुर आसपासका एकै खालका तीनवटा चुचुराहरूलाई त्रितुङ्ग (संस्कृत त्रि.तीन, तुङ्ग.चुचुरा) नामकरण भई क्रमशः तनुङ्ग बनेको । यस भेकका कतिपय गाउँका नामहरू मानहुँ किहुँ काहुँ आदिको अन्त्यमा “हुँ” अक्षर आएकोले “तनहुँ” भएको हो भन्ने भनाइ सुनिन्छ । त्यसैगरी,

२. तनहुँको राजधानी तनहुँसुरमा सानो चिउँडो भएको तनुहुनु (संस्कृतः तनु सानो र हुनु चिउँडो) नाम गरेका ऋषिले तपस्या गरेकाले सो शब्दको अपभ्रंश भएर “तनहुँ” रहेको हो भन्ने भनाइ पनि पाइन्छ ।

नेपालमा एकीकरण हुनुपूर्व चौविसे राज्यहरूमध्ये जमिन, धन र जनशक्तिमा सम्पन्न तनहुँ राज्य वर्तमान चितवन जिल्लाका अतिरिक्त भारतको विहार राज्यको पश्चिमी चम्पारन जिल्ला अन्तर्गत रामनगर तथा वेतियाको भूभागसम्म फैलिएको थियो । वि.स. १६१० देखि १८३९ सम्मको २३० वर्षे अवधिसम्म अस्तित्वमा रही पाल्पाली राजा मणिमुकुन्द सेनका वंशज ९ जना सेनवंशी राजाहरू क्रमशः भृङ्गीसेन, हम्बिर तुला सेन, दामोदर सेन, दिग्विजय सेन, कामराजदन्त सेन, त्रिविक्रम सेन, कामरिदत्त सेन र हरकुमारदत्त सेन शासित तनहुँ राज्य श्री ५ रणबहादुर शाह र राजमाता राजेन्द्रलक्ष्मीको शासनकालको एकीकरण अभियानमा नेपाल अधिराज्यमा गाभिएको देखिन्छ ।

१.२ भौगोलिक अवस्थिति:

नेपालको मध्यवर्ती भागमा पर्ने यो जिल्ला पूर्वमा गोरखा र चितवन, दक्षिणमा चितवन, नवलपरासी र पश्चिममा स्याङ्जा र कास्की तथा उत्तरमा कास्की र तनहुँ जिल्लाहरूद्वारा परिवेष्टित छ । समुद्र सतहबाट १८७ मि. (देवघाट गा.पा.को कालीगण्डकी र त्रिशूली नदीको सङ्गमस्थल) देखि २१३४ मि. (छिम्केश्वरी डाँडा) सम्मका भूभागहरूमा फैलिएर रहेको यस जिल्लाको क्षेत्रफल १५४६ वर्ग कि.मी. (४,६०० हे.) नेपालको कूल भूभागको १.०५५ रहेको छ । साथै जिल्लाको पश्चिम - पूर्व लम्बाइ ६२.५ कि.मि. र उत्तर (दक्षिण चौडाइ ४३.७ कि.मि. रहेको छ । जिल्ला सदरमुकाम दमौली बजार समुद्र सतहदेखि ३७० मि.को उचाइमा रहेको छ । औषत वर्षा २०५८ मि.मि. रहेको छ भने अधिकतम तापक्रम ४१ डिग्री सेल्सियस र न्यूनतम तापक्रम ३ डिग्री सेल्सियससम्म हुने गर्दछ ।

१.३ भू-उपयोगको अवस्था

भौगोलिक दृष्टिले दक्षिणतर्फ चुरे (१.१५५) र उत्तर तर्फ मध्यपहाडी (९८.८५५) क्षेत्रहरू मिली बनेको यो जिल्ला भू-उपयोगको दृष्टिले रुख युक्त वन क्षेत्रले ७१.७१५.२२ हे. र झाडीयुक्त वन क्षेत्रले ६,३९६.० हे. गरी ७८,१११.२२ हे. (५०.५२५), कृषियोग्य क्षेत्रले ६५,०६१ हे. (४२.०८५), चरन क्षेत्रले ४,३०६ हे. (२.७८५) र अन्य क्षेत्रले ७,१२१.७८ हे. (४.६२५) ओगटेका छन् । हिमालय पर्वतबाट निस्केका मझ्याङ्दी नदीले पूर्व, कालीगण्डकी नदीले दक्षिण तर्फबाट घेर्नुका साथै मादी र सेती नदीहरूले बिचमा चिरेर जिल्लालाई जल सम्पदामा समेत धनी बनाएका छन् ।

१.४ जनसङ्ख्या तथा सामाजिक वनोट

राष्ट्रीय जनगणना २०७८ अनुसार तनहुँ जिल्लाको कुल जनसंख्या ३२७६२० जना मध्ये पुरुष १,५२,९२१ जना र महिला १,७४,६९९ जना रहेका छन् । जनघनत्व २१२ प्रति कि.मि. जनसंख्या बृद्धिदर ०.१३% रहेको छ भने परिवारको औषत आकार ३.५२ जनाको रहेको छ ।

जिल्ला सिमाना

पूर्व	: चितवन, गोरखा जिल्ला
पश्चिम	: स्याङ्जा जिल्ला
उत्तर	: कास्की, लमजुङ्ग जिल्ला
दक्षिण	: पाल्पा, चितवन, नवलपरासी जिल्ला

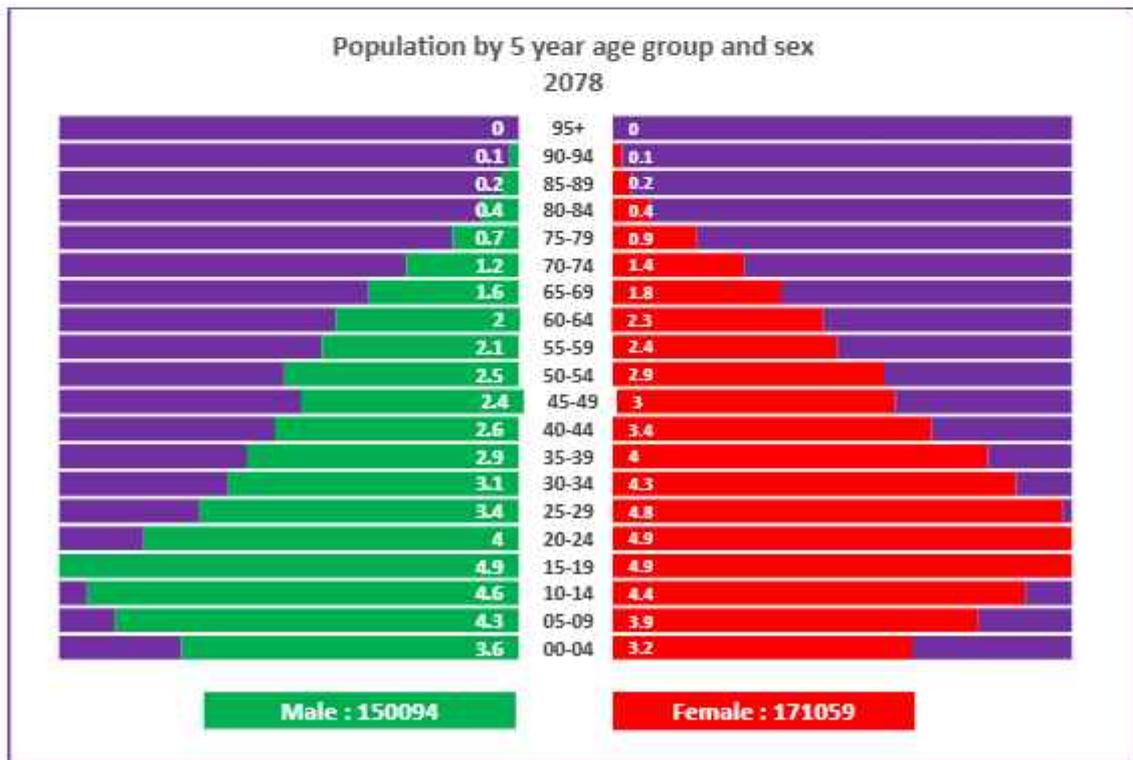
जनसंख्या: राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को प्रारम्भिक नतिजा

- जनसंख्या: ३२७६२०
- महिला : १७४६९९
- पुरुष : १५२९२१
- जनघनत्व: प्रति वर्ग कि.मि. २१२
- परिवार संख्या : औसत ३.५२
- लैङ्गिक अनुपात : ८७.५३
- जनसंख्या वृद्धि दर : ०.१३

तनहें जिल्लाको पालिका अनुसार जनसंख्या विवरण यस प्रकार छ ।

स्थानीय तह	घर संख्या	परिवार संख्या	जम्मा	पुरुष	महिला
ब्यास नगरपालिका	१९५४७	२४०७८	८०९४४	३७६६९	४३२७५
भानु नगरपालिका	१२३५१	१३०६४	४३२५५	१९९४३	२३३१२
शुल्कागण्डकी नगरपालिका	१४०८६	१५४७९	५५७४९	२६०२३	२९७२६
भिमाद नगरपालिका	७९६५	८९६४	३३०७७	१५१६६	१७९११
बन्दिपुर गाँउपालिका	४७१२	५४१८	१९४०३	९२५१	१०१५२
आँबुखैरनी गाँउपालिका	४७५८	६२८४	२२३४९	१०६९१	११६५८
म्याग्दे गाँउपालिका	५८५७	६५३२	२३३८५	१०७८१	१२६०४
कधिड गाँउपालिका	४६११	५९८१	१८८२१	८५९०	१०२३१
घिरिड गाँउपालिका	४१०२	४४९०	१५०३८	७०१३	८०२५
देवघाट गाँउपालिका	३६५३	३८७८	१४९४१	७११५	७८२६

स्रोत : प्रारम्भिक प्रतिवेदन राष्ट्रिय जनगणना २०७८

१.५ राजनैतिक विभाजन

प्रशासनिक दृष्टिले १० स्थानीय तहमा विभाजीत तनहुँमा भानु नगरपालिका, व्यास नगरपालिका, शुक्लागण्डकी नगरपालिका, भीमाद नगरपालिका, आँबुखैरेनी गाउँपालिका, बन्दीपुर गाउँपालिका, देवघाट गाउँपालिका, म्याग्दे गाउँपालिका, ऋषिडगाउँपालिका र घिरिङ गाउँपालिका गरी ४ नगरपालिका र ६ गाउँपालिका छन् । ४ वटा प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र र २ वटा सङ्घीय निर्वाचन क्षेत्रमा विभाजित रहेको छ ।

१.६ विपद्को पृष्ठभूमि

विपद्बाट प्रभावित भइरहने जिल्लाहरू मध्ये तनहुँ जिल्ला पनि एक हो । तनहुँ जिल्ला गण्डकी प्रदेशको पहाडी भेगमा पर्दछ । यसको सीमा पूर्वमा गोरखा र चितवन, दक्षिणमा चितवन, नवलपरासी र पश्चिममा स्याङ्जा र कास्की तथा उत्तरमा कास्की र तनहुँसँग जोडिएको छ । पहिरो, बाढी, आगलागी, भूकम्प, महामारी, चट्याङ्ग, खडेरी, हावाहुरी यहाँको प्रमुख प्रकोपहरू हुन् । साथसाथै विद्युत्को महामारीको रूपमा फैलिरहेको Covid-19 कोरोना भाइरसको प्रभावबाट यो जिल्ला पनि अछुतो छैन । गत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा यस जिल्लामा डेहू रोगले माहामरीकै रूप लिएको थियो करिब ८००० भन्दा बढी जनसंख्यामा फैलिएको डेहू रोगबाट ९ जनाको ज्यान समेत गएको थियो ।

१.७ प्रमुख धार्मिक स्थलहरू:

धार्मिक तथा पर्यटकीय दिष्टिले सम्पन्न जिल्ला तनहुँमा रहेका धार्मिक ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय दिष्टिले महत्वपूर्ण स्थलहरूमा यस प्रकार रहेका छन् ।

- व्यास गुफा, दमौली
- पन्च मन्दिर, दमौली
- टिन खोला मन्दिर, खैरेनितार
- छाब्दी बाराहि मन्दिर, छाब्दी
- देवघाट
- छिम्केस्वरी मन्दिर
- सिद्ध गुफा (दक्षिण एसियाको सर्वाधिक ठूलो गुफा)
- ढोरबाराही मन्दिर

दमौली अस्पताल, तनहूँ

क. परिचय

गण्डकी प्रदेश तनहूँ जिल्ला व्यास नगरपालिका, वडा नं. ३ मा अवस्थित दमौली अस्पताल प्रदेश सरकार, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय अन्तर्गतको एक स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संस्था हो। यो अस्पताल यस जिल्ला वरिपरिका अन्य अस्पतालको रेफरल अस्पतालको रूपमा पनि रहेको छ। १५ रोपनी क्षेत्रफलमा फैलिएको दमौली अस्पतालले स्थानीय समुदायका सेवाग्राहीहरूलाई न्युन शुल्क, आशंक वा पूर्ण छुटमा सर्वसुलभ एवम् गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा जसमा उपचारात्मक, प्रतिकारात्मक, प्रवर्द्धनात्मक, पुनर्स्थापनात्मक र प्रशामक स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्दै आईरहेको छ। यस अस्पतालले विशेषज्ञ डाक्टरको उपलब्धता तथा गुणस्तरीय सेवा प्रवाहका कारण जिल्लाको प्रमुख तथा जिम्मेवार स्वास्थ्य संस्थाको रूपमा जिल्लाभरका सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाको प्रेषण केन्द्रको रूपमा समेत कार्य गर्दछ।

ख. दमौली अस्पतालको विकासक्रम

तनहूँ जिल्लामा वि.सं. २०२८ सालमा दमौली स्वास्थ्य चौकीको रूपमा स्थापना भई तनहूँको सदरमुकाम दमौली र वरपरका गाउँवस्तीहरूमा सेवा दिदै आएको थियो। वि.सं. २०५० पौष ११ गते दमौली स्वास्थ्य चौकी बाट दमौली प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको रूपमा स्तरोन्नती भएको थियो र दमौली प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको नवनिर्मित भवनको तत्कालिन प्रधानमन्त्री गिरिजा प्रसाद कोइराला ज्यूको बाहुली बाट २०५५ साल मंसिर महिनामा उद्घाटन भएको थियो। त्यसै गरी २०५९ सालमा दमौली प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको, १५ शैयाको दमौली अस्पतालको रूपमा पुनः स्तरोन्नती भयो र प्रा.स्वा.के.को भवनमा १५ शैयाको जिल्ला अस्पतालको रूपमा तत्कालीन पूर्व उपप्रधान मन्त्रि एवं माननीय सांसद श्री रामचन्द्र पौडेल ज्यूको बाहुलीबाट समुद्घाटन भयो। यस अस्पताल तनहूँ जिल्लाको केन्द्रविन्दु, व्यास नगर पालिकाको प्रशासनिक केन्द्र दमौली बजारमा भएको, र नेपालको व्यस्त पृथ्वीराजमार्गमा पर्ने, यस अस्पतालमा सेवाग्राहीहरूको बढ्दो संख्याको आधारमा अस्पताल व्यवस्थापन समितिले ३५ शैया थपगरी कुल ५० शैयाको अस्पताल हाल संचालनमा ल्याएको छ। यो अस्पताल नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको मापदण्ड बमोजिम तयार भएको नयाँ भवनबाट वि.सं. २०७२ देखी सेवा संचालन हुदै आएको छ। नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय अन्तर्गत रहेको यस दमौली अस्पताल संघीय संरचना अनुसार गण्डकी प्रदेश सरकार अन्तर्गत स्वास्थ्य मन्त्रालय, स्वास्थ्य निर्देशनालय मातहतमा रहेको छ।

ग. दमौली अस्पतालका प्राथमिकता तथा लक्ष्यहरू

दीर्घकालीन सोच :

स्वास्थ्य, उत्पादनशील, जिम्मेवार र सुखी नागरिक निर्माणमा सघाउ पुर्याउने।

लक्ष्य :

सबल स्वास्थ्य प्रणालीको विकास र विस्तार गर्दै जनस्तरमा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको पहुँच सुनिश्चित गर्ने।

उद्देश्यहरू:

- उपलब्ध स्रोत तथा साधनको अधिकतम उपयोग गरी स्वास्थ्य सेवाहरूको विकास र विस्तार गर्ने ।
- सर्वसुलभ र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाका लागि यस अस्पतालको उत्तरदायित्व र प्रभावकारीता अभिवृद्धि गर्दै स्वास्थ्य क्षेत्रलाई जनउपयोगी तथा सेवामूलक क्षेत्रको रूपमा क्रमशः रुपान्तरण गर्ने ।
- स्वास्थ्य सेवामा पहुँच तथा उपभोग बढाई सेवा प्रदायक र सेवाग्राहीलाई थप जिम्मेवार बनाउदै स्वास्थ्य जीवनशैली प्रवर्द्धन गर्ने ।
- गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गरी स्वास्थ्य क्षेत्रमा सरकारले लिएका अठोट एवम् दिगो विकासका लक्ष्य प्राप्त गर्न सरकारलाई सघाउ पुऱ्याउने ।

प्राथमिकताका आधारहरू

- लभित वर्ग सहायता कार्यक्रमहरू
- अस्पताल सेवा व्यवस्थापन गर्ने
- प्राविधिक तथा अप्राविधिक जनशक्तिको विकास विस्तार गर्ने
- भौतिक निर्माण सुधार गर्ने
- जनआकांक्षा अनुरूप सेवा प्रवाह गर्ने
- सरसफाई व्यवस्थापनमा विशेष जोड दिने
- सुरक्षा व्यवस्थापन गर्ने
- अस्पतालको स्वास्थ्य अभियानमूलक कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने आदि

घ.मुलभूत मान्यता

- ईमान्दारीता
- जवाफदेहिता / उत्तरदायी
- विरामीप्रति नरम र शिष्ट व्यवहार, सम्मान, सेवा भाव
- पारदर्शिता
- समूह कार्य

च. अस्पतालको भौतिक पूर्वाधार

Block	दमौली अस्पताल भवनहरू	
A	आकस्मिक कक्ष भवन (साविक प्रा.स्वा.के. भवनमा)	
	Emergency, ART सेन्टर, DOTS सेन्टर-क्षयरोग/कुष्ठरोगको औषधि वितरण कक्ष	
B	गोवर्धन आखाँ उपचार केन्द्र (साविक खेलकुद कभर्ड हल भवन)	
	Eye OPD, दमौली अस्पताल व्यवस्थापन समिति अध्यक्षको कार्यकक्ष	
C	प्रशासनिक भवन (रातो भवन)	
	भुईँ तल्ला	पहिलो तल्ला
	अस्पताल प्रशासन, मेडिकल रेकर्ड शाखा तथा भण्डारण शाखा	मे.सु.को कार्यकक्ष, आर्थिक प्रशासन
D	अस्पतालको मुख्य भवन	
	भुईँ तल्ला	पहिलो तल्ला
	टिकट काउन्टर	प्रयोगशाला
	स्वास्थ्य विमा	एक्सरे
	फार्मसी	Blood Bank
	जनरल ओपिडी	अन्तरङ्ग विभाग
	पेडियाट्रीक ओपिडी	नर्सिङ प्रमुख कक्ष

D	अस्पतालको मुख्य भवन	
	भुईँ तल्ला	पहिलो तल्ला
	ट्रेसिङ्गरोम (जनरल सर्जरी)	शल्यक्रिया कक्ष
	स्टोर (मेडिसिन)	सामाजिक सेवा इकाई
	एमसिएच क्लिनिक (खोप, पोषण, प.नि. तथा गर्भजाँच सेवा बार अनुसार सेवा)	प्रसूति कक्ष
	डाईलासिस सेवा	सुरक्षित गर्भपतन
	OCMC सेवा	
	भिडियो एक्सरे	
	मनोचिकित्सक ओ.पि.डि	
	स्त्री तथा प्रसूति रोग ओ.पि.डि. डेन्टल ओ.पि.डि.	
E	चमेना गृह (विरामी र स्टाफहरूको लागि)	
F	शवगृह तथा मर्चरी	

अस्पतालका सेवाहरू

- २४सै घण्टा सेवा
- आकस्मिक कक्ष
- ल्याब
- एक्सरे
- फार्मसी
- सामाजिक सेवा एकाई
- एकडार संकट व्यवस्थापन केन्द्र OCMC
- मेडिको लिगल सेवा
- ई.सी.जी
- टिकट काउन्टर
- स्वास्थ्य विमा
- अन्तरंग विभाग
- प्रसूती कक्ष
- विशेष सेवाहरू
 - खोप सेवा
 - पोषण सेवा
 - सुरक्षित गर्भपतन
 - परिवार नियोजन सेवा
 - क्षयरोग उपचार सेवा, कृष्ठरोग उपचार सेवा र एन्टिरेट्रो भाइरल उपचार
- बहिरंग सेवा तर्फ
 - जनरल ओ.पि.डि
 - स्त्री तथा प्रसूति रोग ओ.पि.डि
 - बालरोग ओ.पि.डि
 - जनरल सर्जरी
 - मनोचिकित्सक ओ.पि.डि
 - नसर्ने रोग ओ.पि.डि

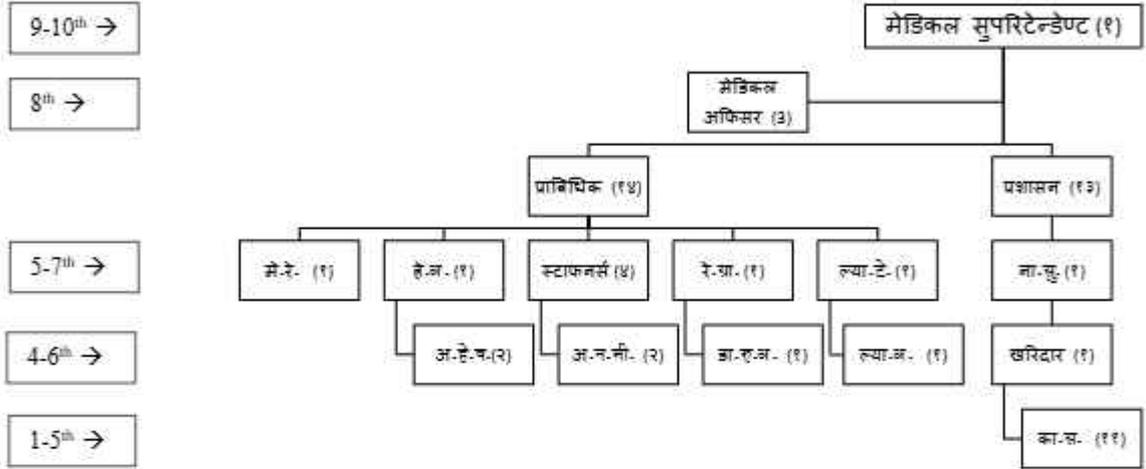
- फिजियोथेरापि तथा पुनर्स्थापना ओ.पि.डि
- डेन्टल ओ.पि.डि
- ए.आर.टी.
- भिडियो एक्सरे
- ड्रेसिङ्
- डट्स-क्षयरोग, कुष्ठरोगको औषधी वितरण कक्ष
- कोरोना उपचार सेवा
- प्रयोगशाला सेवा
- Gene x-pert
- CD4 Count
- शवगृह
 - पोष्टमार्टम
 - मर्चरी सेवा (शव सङ्कलन/गलनबाट बचाउने)

१.३ संगठनात्मक संरचना

मेडिकल सुपरिटेन्डेण्ट अस्पताल प्रमुख रहने दमौली अस्पतालमा जम्मा ३० स्थायी कर्मचारीहरुको स्विकृत दरबन्धि रहेको छ, जसमा हाल उपलब्ध स्थायी कर्मचारी १३ जना छन् भने दरबन्धी अनुसार १ जना पारामेडिक्स, डार्करुम असिष्टेण्ट १, ना.सु./खरिदार २ को दरबन्धि रिक्त रहेको छ।

कर्मचारी संगठन तालिका

कर्मचारी संगठन तालिका (स्थायी दरबन्धि तर्फ)

मानव संसाधन (स्थायी दरबन्धि तर्फ)

विभाग/शाखा	पद	स्वीकृत दरबन्धी	पदपूर्ति	हाल कार्यरत		अध्ययन विदामा रहेको	कैफियत
				दरबन्धी	फाजीत		
अस्पताल प्रमुख	मे.सु.	1	1	1			
बहिरङ्ग विभाग	मेडिकल अधिकृत	2	2	2			
तथ्याङ्क शाखा	मेडिकल रेकर्डर	1					
इमर्जेन्सी शाखा	हे.अ./सि.अ.हे.व./अ.हे.व.	3	2	2			
नर्सिङ्ग शाखा	स्टाफ नर्स/अ.न.मी.	6	6	4		2	
एक्स रे शाखा	रे.ग्रा./डा.अ.	2	1				१ असाधारण विदा
ल्याव शाखा	ल्या.अ./ल्या.टे.	2	1		1	1	
प्रशासन शाखा	ना.सु./खरिदार	2					
"	का.स.	11	11	11*			प्रदेश करार
जम्मा		30	24	20	1	3	1

पदपूर्ति = ८० %

मानव संसाधन (अस्थाई, करार, ज्यालादारी आदी तर्फे)

सि.नं.	पदनाम	प्रदेश सरकारबाबत स्वीकृत करार दरवर्षी	स्वातंत्र्यीय कार्यरत जनशक्ति	समितिको सेवा करारमा कार्यरत जनशक्ति	विभिन्न कार्यक्रम जस्तै: OCMC, SNCU र CEONC, विविध (ART, SSU, Eye, Dialysis) लगाएत					Grand Total
					OCMC	SNCU	CEONC	विविध कार्यक्रम	कार्यक्रम जम्मा	
1	CoN-MDGP		1							1
2	बालरोग विशेषज्ञ		1			1			1	2
3	CoN-Ortho			1						1
4	CoN-Anesthesia			1						1
5	गाईनेकोलोजिष्ट		1							1
6	मेडिकल_अधिकृत	1	8							9
7	डेन्टल_संजन	1	1	1						3
8	हेन्थ_असिष्टेण्ट	4								4
9	अ.हे.व.			10						10
10	नर्सिङ_अधिकृत		3							3
11	स्टाफनर्स	15		4	1	3		2	6	25
12	अ.न.मी.			3						3
13	मे.न्या._टेक्नोलोजिष्ट	1								1
14	न्याव_टेक्निसियन	3					1		1	4
15	न्याव_असिष्टेण्ट			2						2
16	दूर्त सहायक (रिसेप्सन)			7						7
17	फार्मसी सहायक	2		2						4
18	अफथल्मीक_असिष्टेण्ट							1	1	1
19	डेन्टल_हाइजनिष्ट	1								1
20	रेडियो_ग्राफर			4						4
21	एनेस्थेसिया_असिष्टेण्ट			1						1
22	फिजियोथेरापी_असिष्टेण्ट	1								1
23	आई.टि._असिष्टेण्ट	1								1
24	चालक	1								1
25	कार्यालय सहयोगी	10		9			1		1	20
26	प्लम्बर			1						1
	जम्मा	41	15	46	1	4	2	3	10	112

२. अस्पतालबाट प्रदान गरिने मुख्य सेवाहरूको विवरण

२.१ उपचारात्मक सेवा

- बहिरंग सेवा
- २४ सै घण्टा ईमरजेन्सी सेवा
- अन्तरंग सेवा
- सुरक्षित प्रसूति सेवा
- डट्स सेवा
- शल्यक्रिया सेवा
- सुरक्षित गर्भपतन सेवा
- SNCU सेवा
- एक्सरे, ई.सि.जि. र भिडियो एक्सरे सेवा
- प्रयोगशाला सेवा
- औषधि वितरण सेवा
- ए.आर.टी. सेवा
- एकद्वार संकट व्यवस्थापन सेवा

क. बहिरंग सेवा

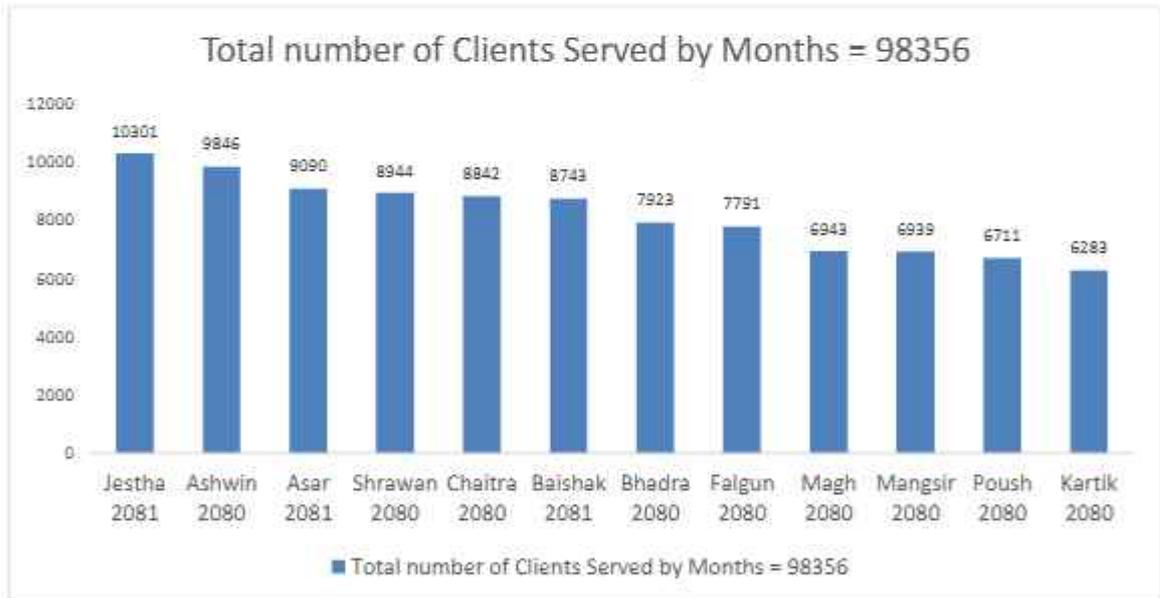
दमौली अस्पताल, तनहुँबाट प्रदान गरिने बहिरंग सेवा शनिवार तथा सार्वजनिक बिदाका दिनहरू बाहेक प्रत्येक दिन विहान ०७:०० बजेदेखि साँझ १९:०० बजेसम्म नियमित रूपमा साथै सार्वजनिक बिदाका दिन र उल्लेखित समय बाहेक आएका विरामीहरूलाई ओ.पि.डी सेवा सञ्चालन गर्ने गरिन्छ, जहाँ विशेषज्ञ चिकित्सक तथा मेडिकल अधिकृतहरूले नियमित रूपमा गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्दै आईरहनु भएको छ। बहिरंग सेवा अन्तर्गत दमौली अस्पतालले दन्तरोग, सर्जरी, जनरल ओ.पी.डी., स्त्री तथा प्रसूतीरोग, फिजियोथेरापी, मनोचिकित्सा, बालरोग र नसर्ने रोग सम्बन्धी सेवा प्रवाह गर्दै आएको छ। दमौली अस्पताल व्यवस्थापन समिति तनहुँको निर्णय बमोजिम ओ.पि.डी. सेवाको सेवाशुल्क रु.२५ निर्धारण गरिएको छ, साथै टिकट काट्ने समय विहान ७:०० देखि दिउसो ४:०० सम्म मात्र तोकिएको छ। स्थानीय समुदायलाई अस्पतालमा उपलब्ध स्रोत तथा साधनको उचित रूपमा प्रयोग गरी भरपर्दो सेवा प्रदान गर्नुका साथै उचित परामर्श सेवा नै यस अस्पतालको मुख्य विशेषता हुन्।

वार्षिक सेवाग्राही चाप

निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको तथ्यांक अनुसार दमौली अस्पतालले विगत ५ आर्थिक वर्षको तुलनामा आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा सबै भन्दा घटेको देखिएको छ, यसको प्रमुख कारणमा कोभिड १९ रोगका कारण विभिन्न समयमा भएको लकडाउन हो, भने यस आ.व.मा बहिरंग सेवा अन्तर्गत सेवाग्राहीको संख्या बढेको देखिन्छ, यसको मुख्य कारण यस आ.व. विशेषज्ञ चिकित्सकहरूको नियमित उपस्थिति, आवश्यक स्रोत साधनको उपलब्धता र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह नै हो।

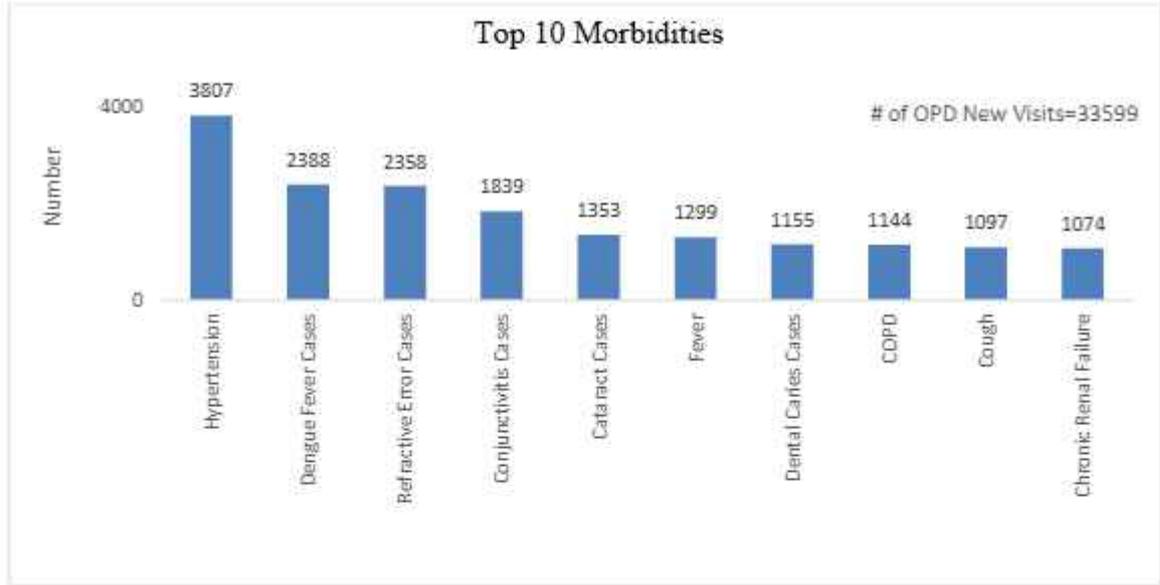
दमौली अस्पतालमा सेवालिन आएका सेवाग्राहीहरूको संख्यालाई महिना अनुसार हेर्दा सबै भन्दा बढी २०८१ जेष्ठ र सबै भन्दा कम २०८० कार्तिक महिनामा देखिन्छ । यसलाई सिजन अनुसार हेर्दा वर्षायाममा बढी र हिउँदको समयमा कम विरामी देखिएको छ । यसरी दमौली अस्पतालले गत वर्ष जम्मा ९८३५६ जनालाई सेवा दिएको छ ।

बहिरङ्ग (OPD) सेवा विरामीहरू मध्ये प्रमुख दश स्वास्थ्य समस्याहरू

तल देखाईएको तथ्यांक अनुसार यस आर्थिक वर्षमा प्रमुख १० स्वास्थ्य समस्याहरूमा उच्चरक्तचाप, आँखाका समस्या, मुख/दाँतका समस्या, ज्वरो जन्प रोगहरू विशेषगरी गत आर्थिक वर्षमा तनहूँमा र व्यास नगरपालिकालाई केन्द्रविन्दु बनाएर डेंगुरोगको महामारी फैलिएको थियो । गत आर्थिक वर्षको प्रमुख १० रोगहरूमा दोश्रो स्थानमा डेंगुरोग देखापरेको छ । दमौली अस्पतालमा विमा प्रभावकारी रूपमा लागु भएको हुँदा

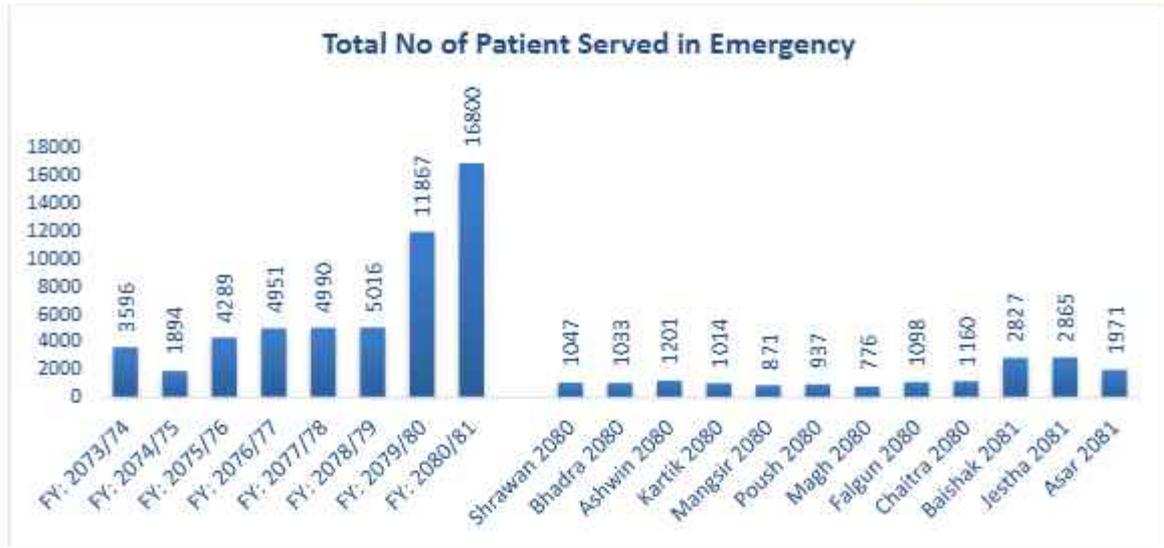
वर्षको १/२ पटक जचाँउनेको संख्या बढ्दो कममा रहेको छ भने रोगहरुमा नसर्ने रोगको भार बढी देखिएको छ ।

ख. आकस्मिक सेवा

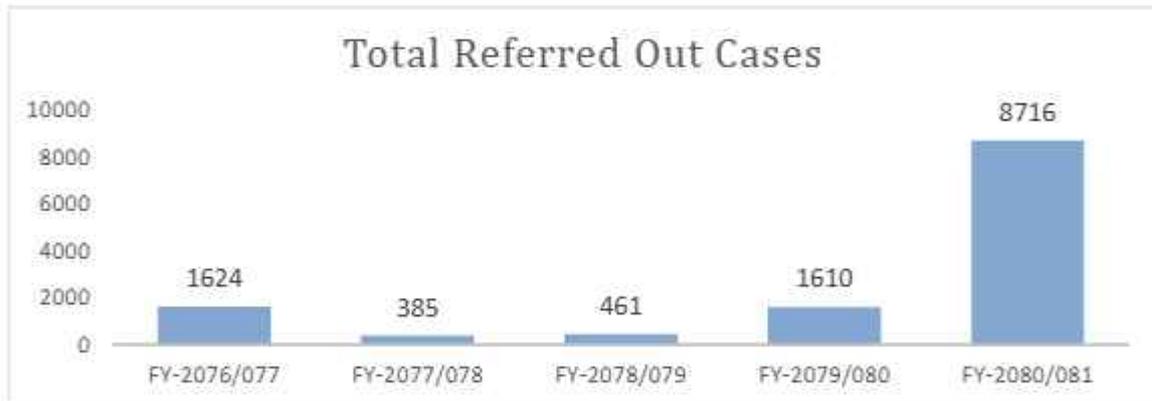
यस अस्पतालबाट २४ घण्टा आकस्मिक सेवा प्रदान गरिन्छ । हरेक दिन तिन सिफ्टमा स्वास्थ्यकर्मीहरुको ड्युटि खटाईएको छ । मेडिकल अधिकृत र विशेषज्ञ चिकित्सकहरुको समेत २४ घण्टा अनकल ड्युटि मिलाईएको छ । आकस्मिक सेवा प्रवाहको लागि दमौली अस्पताल, तनहूँले १३ वटा बेडको व्यवस्था गरेको छ । यो सेवा लिनका लागि अस्पताल व्यवस्थापन समितिले प्रतिव्यक्ति रु ५० सेवा शुल्क निर्धारण गरेको छ तर नेपाल सरकारले निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा पाउने भनि तोकिएका लक्षित वर्गहरुलाई यो सेवा निःशुल्क प्रदान गर्ने गरिन्छ ।

तल देखाईएको तथ्यांक अनुसार विगतका आ.व.हरुमा प्रति वर्ष ५००० र सो भन्दा तलको संख्यामा आकस्मिक सेवा लिएको तथ्यांकले देखाएको छ । गत दुई आर्थिक वर्षमा एक्कासी बढेर आ.व. २०७९/८० मा ११ हजार भन्दा बढी र गत आ.व. २०८०/८१ मा १६ हजार भन्दा बढी जनाले आकस्मिक कक्षबाट सेवा लिएको देखिन्छ । गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा, प्रयोगशाला, एक्सरे आदी सेवालाई पनि २४ घण्टा बनाईएका र २०८१ बैशाख देखि विहान ७ देखी साँझ ७ सम्म ओपिडी सेवा विस्तार भएको र विस्तारित ओपिडी सेवा समेत आकस्मिक कक्षबाट दिदा पनि नगत आ.व.कोपछिल्ला ३ महिनामा एक्कासी विरामीहरुको संख्या बढेको तलको चार्टमा समेत देख्न सकिन्छ । पृथ्वी राजमार्गमा पर्ने यस अस्पतालमा आबुँखैरेनी देखी कोत्रे सम्मको तनहूँ खण्डमा रोडट्राफिक एक्सीडेन्ट (दुर्घटना) का घाइते विरामीहरु समेत आउने कारणले पनि आकस्मिक सेवामा विरामीको संख्या बृद्धि भएको हो ।

आकस्मिक सेवामा भएका विरामीहरुलाई थप उपचारको लागि सम्बन्धित अस्पतालमा प्रेषण गरिएका विरामीहरुको विगत ५ वर्षको संख्या यसमा देखाईएको छ । दमौली अस्पतालमा वढ्दो सेवाग्राहीको संख्या को आधारमा प्रदेश करार एवं दमौली अस्पताल व्यवस्थापन समितिको स्वीकृत अस्थाई दरवन्दिमा अर्थोपेडिक सर्जन, एनेस्थेसियोलोजिष्ट र बालरोग विशेषज्ञ को व्यवस्थापन भएको छ । छात्रवृत्ती करारबाट गाईनेकोलोजिष्ट एवं MDGP को व्यवस्थापन भएको छ । त्यसैगरी यस अस्पतालको मे.सु. Consultant Surgen हुनुहुन्छ । मेडिकल अफिसरहरु ११ जना र डेन्टल सर्जन समेत जम्मा २१ जना चिकित्सकहरुबाट यस अस्पतालमा सेवा प्रदान गर्नुभएकोछ । जसका कारण विरामीहरुको वृद्धि संगै विशिष्टीकृत स्वास्थ्य सेवाको लागि पनि गत वर्षको तुलनामा रेफर हुनेको संख्या वृद्धि भएको देखिएको छ ।

प्रेषण गरिएको बिरामीको संख्या

सबै भन्दा धेरै विरामीहरु बहिरङ्ग विभाग बाट भएको देखिन्छ । स्वास्थ्य विमा मार्फत पनि प्रेषण संख्यामा वृद्धि आएको हो । ओपिडी, आकस्मीक कक्ष र अन्तरङ्ग विभाग बाट भएको प्रेषणसंख्यालाई तलको टेबलमा समेत देखाईएको छ ।

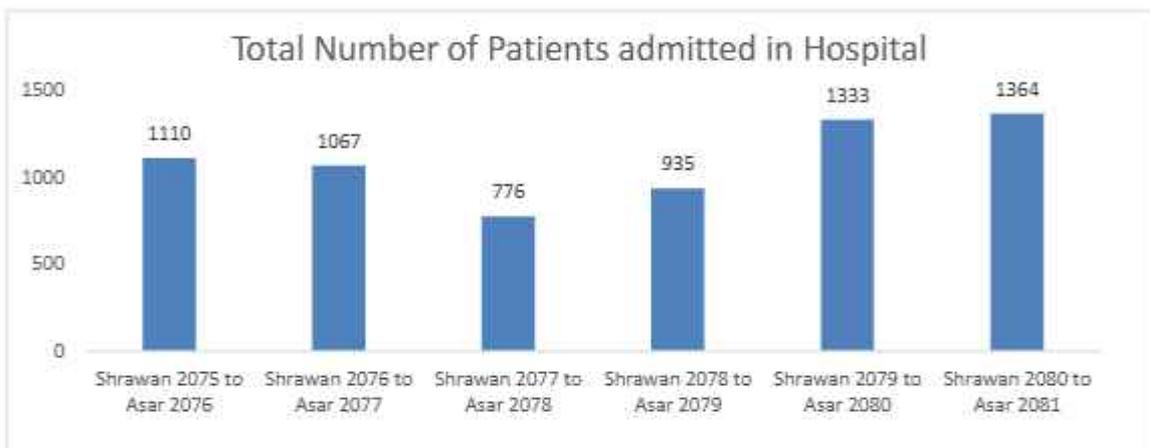
Total Referred out from the Hospital

Referred out from	2076/077	2077/078	2078/079	2079/080	2080/081
OPD Patients	1452	137	282	954	7615
Emergency Patients	109	204	112	577	969
Total Inpatients	63	44	67	79	132
Total Referred	1624	385	461	1610	8716

ग. अन्तरंग सेवा

General Inpatient ward

दमौली अस्पतालबाट प्रदान गरिने सेवाहरूमध्ये यो सेवा पनि पर्दछ, जस अन्तर्गत नेपाल सरकार बाट स्वीकृत १५ शैया र व्यवस्थापन समितिबाट ३५ शैया समेत जम्मा ५० शैयाको व्यवस्था गरि नेपाल सरकारले निःशुल्क भनि तोकिएका लक्षित वर्गहरूलाई निःशुल्क रूपमा र नेपाल सरकारले तोकेको लक्षित वर्गबाहेकका सबैलाई व्यवस्थापन समितिको निर्णय बमोजिमको शुल्क लिई यो सेवा सञ्चालन गरिएको छ। यो सेवा प्रदान गर्नका लागि हरेक दिन तिन सिफ्टमा नर्सिङ स्टाफलाई खटाईएको हुन्छ साथै अन्तरंग सेवामा भर्ना भएका विरामीलाई विहान र साभ्न अनकल ड्युटीमा रहेका चिकित्सकले जाँच गर्ने गर्दछन, यसका साथै अस्पतालले भर्ना भएका विरामीहरूलाई आवश्यक विहान, साभ्नको खाना समेत निःशुल्क रूपमा उपलब्ध गराउदै आएको छ।

माथि देखाईएको तथ्यांक अनुसार विगत ५ वर्षको तथ्याङ्क हेर्दा कोभिड १९ को कारणले आ.व. २०७७/७८ मा अस्पताल भर्नाहुने संख्यामा कमी आएता पनि आर्थिक वर्ष २०७९/०८० र २०८०/८१ मा अन्तरंग सेवामा भर्ना भएका विरामीको जम्मा संख्या १३३३ र १३६४ पुगेको छ, जुन विगत वर्षहरूमा सबै भन्दा बढी हो। यसरी अस्पतालबाट प्रवाह हुने महत्वपूर्ण सेवा मध्येको एक अन्तरंग सेवामा पनि गत आर्थिक वर्ष भन्दा तुलनात्मक रूपमा सेवाग्राहीको संख्या बढेको छ, यसो हुनुको प्रमुख कारण हाल अस्पताल प्रतिको आम जनसमुदायको विश्वसनीयता तथा अस्पतालले विरामीको सेवामा देखाएको तत्परता नै हो। संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकार लगायत अन्य संघसंस्थाबाट प्राप्त आर्थिक लगायत प्राविधिक सहयोगका कारण अस्पतालमा दक्ष जनशक्ति र आवश्यक औजार उपकरण उपलब्धता सँगै क्रमिक रूपमा अस्पताल सुधारको अग्रगतीमा रहेको माथि उल्लेखित तथ्यांकबाट स्पष्ट हुन्छ।

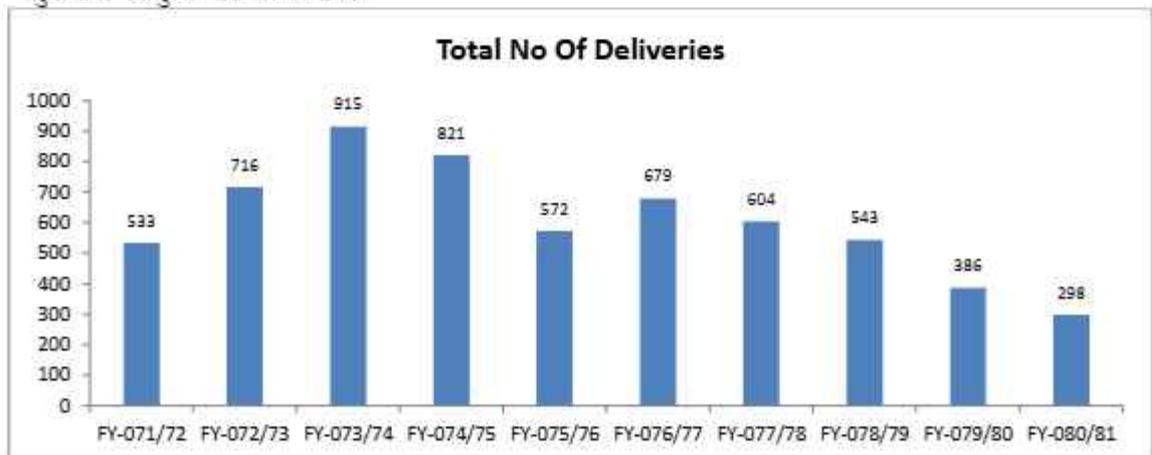
माथी देखाईएको तथ्यांक अनुसार गत आर्थिक वर्षमा Bed Occupancy Rate र Average Length of Stay क्रमश १९ प्रतिशत र २.५ रहेको देखिन्छ, Bed Occupancy Rate विगतका वर्षहरूमा भन्दा केही वढेको देखिन्छ भने, Average Length of Stay भने अघिल्ला विगतका वर्षहरू भन्दा बढी आ.व. २०७९/८० भन्दा केही कम देखिएकोछ।

घ. सुरक्षित प्रसुति सेवा

यस अस्पतालबाट प्रदान गरिने महत्वपूर्ण सेवा मध्ये "सुरक्षित प्रसुति सेवा" गर्भवती महिलाहरूलाई २४ सै घण्टा प्रदान गरिने सेवा हो। यो सेवा प्रदान गर्नका लागी अस्पतालमा स्त्रीरोग विशेषज्ञ, एमडिजिपि चिकित्सक र Skill Birth Attendant तालिम प्राप्त दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको उपलब्धता रहेको छ। सुरक्षित प्रसुति सेवा जुनसुकै समयमा निशुल्क रुपमा तालिम प्राप्त तथा अनुभवी स्वास्थ्यकर्मीद्वारा प्रदान गर्ने गरिन्छ।

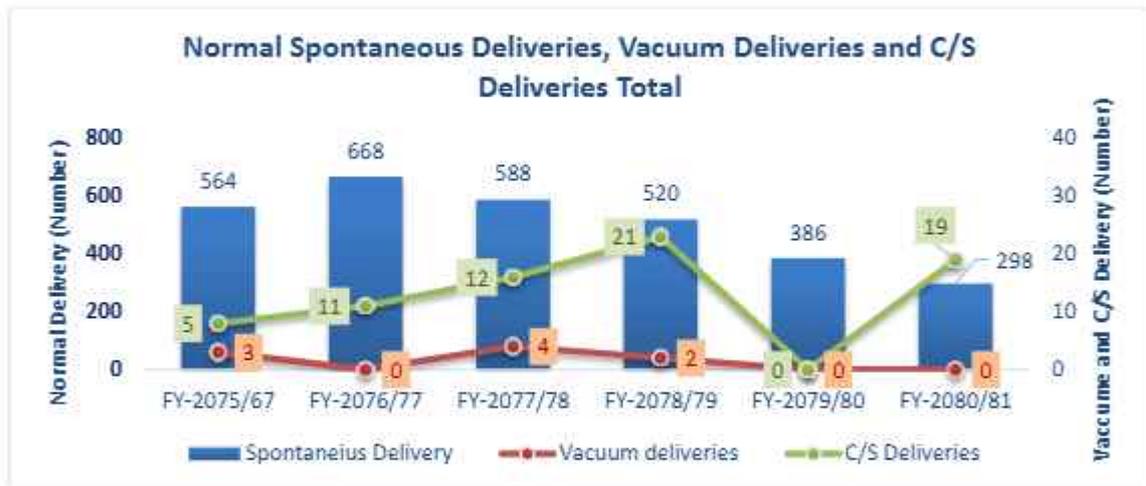

सुरक्षित प्रसुति जम्मा सख्या

माथि देखाईएको तथ्यांक अनुसार गत आ.व.को तुलनामा यस आ.व.मा सेवाग्राहिको संख्यामा कमी आएको देखिन्छ। प्रसूती अगावै तथा प्रसूति पश्चात् देखिने स्वास्थ्य समस्याहरुलाई अस्पतालमै व्यवस्थापन गर्न स्त्रीरोग विशेषज्ञको नियमित उपलब्धता नभएका कारण, जटिल किसिमको प्रसूति अस्पतालमै गराउन नसकि प्रेषण गर्नु परेको हुनालेनै यस अस्पतालमा प्रसूती सेवा लिने सेवाग्राहिको संख्या घटेको हो। यस अस्पताल तनहुँको सदरमुकाम दमौली तनहुँ जिल्लाकै केन्द्रभागमा रहेको, जिल्लाको सम्पूर्ण स्वास्थ्य केन्द्रका रिफरल सेन्टरको रूपमा रहेको, यस अस्पतालमा १२ महिना, २४ घण्टा शल्यक्रिया सहितको प्रसूती सेवा (CEOC) पुन संचालनमा ल्याउन सकेमा जिल्लाकै यो सुचकमा बृद्धि हुन जान्छ, किनभने दमौलीमा C/S सेवा सुरुहुना साथ जिल्लाभरीको BEOC साइट र Birthing Site को Case holding क्षमता बढ्न गई संस्थागत सुत्केरीको संख्या बढ्न जान्छ। गत वर्षको चैत्र महिना देखी शल्यक्रिया ९३२२०० द्वारा हुने सुत्केरी सेवा सुरु भएकोछ। एक जना गाईनेकोलोजिष्ट, १ जना एनेस्थेसियोलोजिष्ट, १ जना एनेस्थेसिया असिष्टेण्ट र एक जना MDGP जनशक्तिको व्यवस्थापन भएको छ। जिल्लामा धेरै बर्धन साईटहरुमा सामान्य सुत्केरीहरुको सफल डेलिभरी हुने हुदा पनि विगत वर्षहरु २०७६/७७ देखि दमौली अस्पतालबाट सुत्केरी सेवा लिने गर्भवतीहरुको संख्या घट्दो क्रममा देखिन्छ।

सुरक्षित प्रसूति संख्या (Normal Spontaneous Deliveries, Vacuum Deliveries and C/S Deliveries)

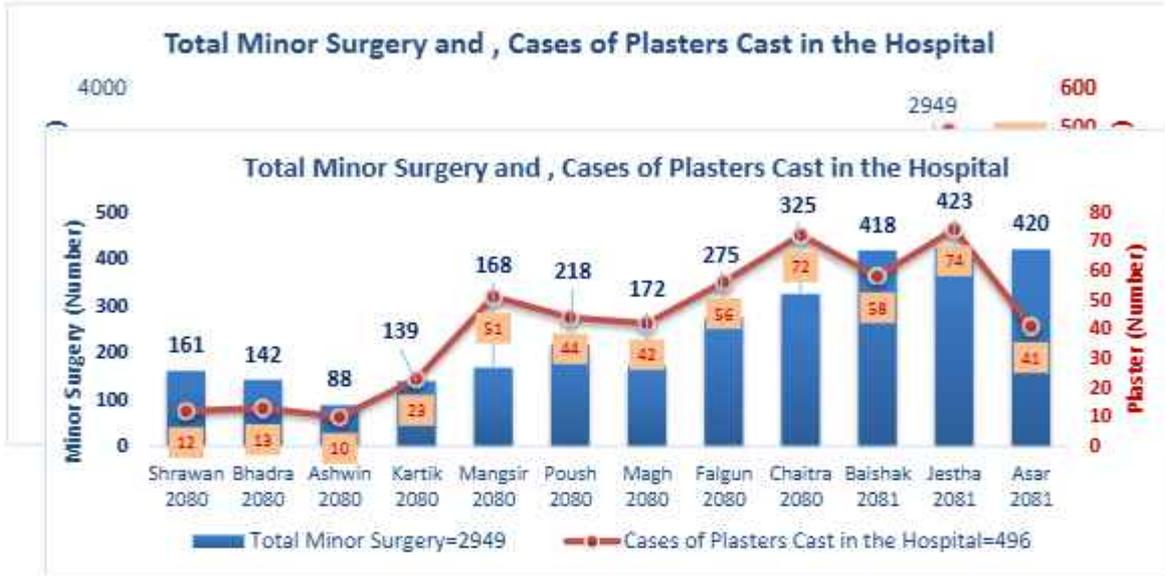
प्रस्तुत तथ्यांक अनुसार यस आर्थिक वर्षमा जम्मा प्रसूति सेवा लिएका सेवाग्राही संख्या २९८ रहेकोमा, Normal Spontaneous Deliveries संख्या २७९ रहेको छ, जसमध्ये Vacuum Deliveries संख्या ० तथा C/S Deliveries १९ जना रहेको छ। यस आर्थिक वर्षमा विशेषज्ञ चिकित्सक को अभावमा जटिल प्रकारका सुत्केरी सेवा दिन नसकिएको कारणले प्रेषण गर्नुपर्दा विगतका वर्षहरुमा सबै भन्दा कम २९८ जनाले गत वर्ष सुत्केरी सेवा लिएका छन।

ड .शल्यक्रिया सेवा

दमौली अस्पताल ले जटिल तथा सामान्य दुवै किसिमका शल्यक्रिया सेवा प्रदान गर्दै आईरहेको मा जटिल शल्यक्रियामा पर्ने C/S, Appendectomy, hysterectomy, Hernia, पाठेघर सम्बन्धी, शल्यक्रिया आदि सेवाहरु विशेषज्ञ चिकित्सकका कारणले यस वर्ष दिन नसकिएको हो। यस अस्पतालमा प्लास्टर, मिनील्याप, भ्यासेक्टोमी, हर्निया, हाईड्रोसिल को अपरेसन सेवा, चोटपटकमा टाका लगाउने आदि सामान्य शल्यक्रिया सेवाहरु उपलब्ध छन्। यस आर्थिक वर्षमा जटिल शल्यक्रिया सेवा दमौली अस्पतालले विशेषज्ञ चिकित्सक को अभावमा दिन नसकिएको। निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको तथ्यांकमा सामान्य शल्यक्रिया सेवा र Simple Fracture को

उपचार प्लास्टर सेवाहरु दिईएको छ । सामान्य शल्यक्रिया सेवा र प्लास्टर सेवा प्राप्त गर्ने सेवाग्राहीको संख्या गत तथा विगतका आर्थिक वर्षहरुको तुलनामा उल्लेख्य रुपमा वृद्धि भएको पाईन्छ ।

सामान्य शल्यक्रिया र प्लास्टर सेवालार्ई महिना अनुसार हेर्दा सबैभन्दा बढी सामान्य शल्यक्रिया सेवा लिनेको

संख्या २०८१ जेष्ठ महिनामा ४२३ जना र सबै भन्दा कम २०८० को आश्विन महिनामा ८८ जना ले लिएका देखिन्छ । त्यसैगरी प्लास्टर सेवा लिनेको संख्या सबैभन्दा बढी २०८१ जेष्ठ महिनामा ७४ जना र सबै भन्दा कम २०८० को आश्विन महिनामा १० जनाले प्लास्टर सेवा लिएको देखिन्छ ।

विगतका वर्षहरुमा भन्दा गत आर्थिक वर्षमा विरामीको संख्या बढ्नुमा कन्सल्ट्याण्ट सर्जनको सेवा अविच्छिन्न रुपमा हुनु र प्रदेश करार तथा व्यवस्थापन समिति करारमा पारामेडिक्स एवं नर्सिङ पदहरुमा अस्थाई दरबन्धि स्वीकृत भई जनशक्ति व्यवस्थापन भएको अवस्था हो ।

च. क्षयरोग उपचार कार्यक्रम (DOTS) सेवा

क्षयरोग विश्वमा जनस्वास्थ्यको प्रमुख समस्याको रूपमा रहँदै आएको छ भने उच्च मृत्युदर भएका १० रोगहरू मध्ये एक रोगको रूपमा रहेको छ। नेपालले "END TB Strategy" अवलम्बन गरि विभिन्न योजना, नीति तथा रणनीतिहरू तयार गरी कार्यान्वयन गरिरहेको छ।

क्षयरोग व्यवस्थापन कार्यमा औषधि प्रतिरोधी क्षयरोग (DR TB), HIV/AIDS लगायत मधुमेह तथा अन्य रोग संगको सहसंक्रमण, बढ्दो शहरीकरण र खुला सिमाना आदिले क्षयरोग व्यवस्थापनमा चुनौती थपिएको छ। सन् २०१९ मा नेपालमा भएको क्षयरोगको पिभ्यालेन्स सर्भेक्षण अनुसार करिब ५०% भन्दाबढी क्षयरोगका विरामीहरू पत्ता लगाउन नसक्नु, क्षयरोगीको सम्पर्कमा आएका व्यक्तिहरूलाई कार्यक्रमको दायरामा ल्याउन नसक्नु समेत चुनौतीको रूपमा रहेको छ।

क्षयरोग अन्त्य रणनीतिका सिद्धान्तहरू (Principles)

- सरकारी अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका साथै अभिभावकत्व, उत्तरदायित्व र जवाफदेवहीता बढाउने,
- नागरिक समाज, गैरसरकारी संस्था तथा समुदाय सँगको सहकार्य सफल बनाई विस्तार गर्ने,
- मानव अधिकार, नैतिकता र समताको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने र
- विश्वव्यापी सहकार्य गरी राष्ट्रियस्तरमा क्षयरोग अन्त्य रणनीति तथा लक्ष्य लाई अवलम्बन गर्ने ।

राष्ट्रिय क्षयरोग कार्यक्रमको क्षयरोग अन्त्यको दीर्घकालिन सोच, लक्ष, रणनीति र उद्देश्यहरू

विश्व स्वास्थ्य संगठनले क्षयरोग मुक्त विश्व (A World Free of TB) परिकल्पना गरे सन् २०१६ देखि २०५० का लागि "END TB Strategy" सिफारिस गरेको छ। राष्ट्रिय क्षयरोग कार्यक्रमले यस रणनीतिलाई आत्मसात गर्दै निम्नानुसारको दीर्घकालीन सोच, लक्ष्य र उद्देश्यहरू निर्धारण गरेको छ।

दीर्घकालीन सोच : "क्षयरोग मुक्त नेपाल निर्माण"

लक्ष्य :

- आ.व. २०७७/७८ मा २३८ जना प्रतिलाख जनसंख्यामा नयाँ क्षयरोग हुने दर (Incidence Rate) भएकोमा यो दरलाई आ.व. २०८२/०८३ सम्ममा १८१ जना प्रतिलाख जनसंख्यामा झार्ने,
- मृत्युदरलाई आ.व. २०७७/७८ को ५८ जना प्रतिलाख जनसंख्याबाट आ.व. २०८२/८३ को अन्त्य सम्ममा २३ प्रतिलाखमा झार्ने,
- आ.व. २०९१/९२ सम्ममा क्षयरोग महामारीको अन्त्य र आ.व. २१०६/०७ सम्ममा क्षयरोग निवारण गर्ने,
- क्षयरोगको कारणले परिवारमा पर्ने अधिक आर्थिक व्ययभार (Catastrophic Cost) शून्यमा झार्ने रहेको छ।

उद्देश्य :

- क्षयरोग अन्त्यका लागि राजनैतिक प्रतिबद्धता, दिगोपना, विरामी मैत्री स्वास्थ्य प्रणालीको विकास र सुदृढीकरण गर्नु
- क्षयरोगको पहिचान, निदान, गुणस्तरीय उपचार र रोकथामको सुनिश्चिता गर्नु।

क्षयरोग अन्त्यको राष्ट्रिय रणनीतिक योजना २०७८/७९ - २०८२/८३ को सूचकहरू

- रणनीति १. स्वास्थ्य प्रणाली सुदृढीकरण भई स्वास्थ्य सर्वव्यापी पहुँचका लागि गुणस्तरिया क्षयरोग सेवाको सुधार गर्ने, क्षयरोग व्यवस्थापनमा समुदायको संलग्नता वृद्धि गरी सेवा तथा सहयोगलाई प्रभावकारी बनाउने र स्वास्थ्य संस्थाहरूमा विरामीको विस्तृत विवरणमा आधारित विद्युतिय निगरानी प्रणालीलाई सुदृढीकरण गर्ने ।**
- १.१ क्षयरोगको कारण अधिक आर्थिक व्यभार व्यहोरेका क्षयरोगबाट प्रभावित परिवारहरू (%) = शून्य प्रतिशत
 - १.२ क्षयरोग कार्यक्रममा सरकारी लगानी वृद्धि भएको हुने, ७०%
 - १.३ समुदायद्वारा ५०% क्षयरोगका विरामीहरूको उपचार व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने ।
 - १.४ शतप्रतिशत स्वास्थ्य संस्थाहरूले विरामीको विस्तृत विवरण विद्युतिय प्रणालीबाट भएको हुने ।
- रणनीति २ क्षयरोगको निदान तथा उपचार, उपचार व्यवस्थापनमा थप सुधार ल्याउन प्रयोगशाला सेवाको सुदृढीकरण गर्ने**
- २.१ क्षयरोगका विरामीहरूको DST हुने १००%
 - २.२ DSTB का विरामी ९५% पहिचान गरी उपचारको दायरामा ल्याउने ।
 - २.३ DRTB का ९५% विरामी पहिचान गरी उपचारको दायरामा ल्याउने ।
 - २.४ क्षयरोगका विरामीको सूचित (Notify) निजीक्षेत्रको योगदान ३०% पुऱ्याउने ।
 - २.५ क्षयरोगका विरामीहरूमा एचआईभी परीक्षण शतप्रतिशत भएको हुने ।
 - २.६ क्षयरोगका नयाँ विरामीदरमा कमि ल्याउने (१८१ प्रति लाख जनसंख्या) ।
- रणनीति ३ क्षयरोगको रोकथाम, पहिचान र उपचारका सेवाहरूमा गुणस्तर सुदृढीकरण (Quality Improvement) गर्ने ।**
- ३.१ ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरू र PLHIV भएका व्यक्तिहरूमा, लेटेन्ट टिबी संक्रमण (LTBI) उपचारको पहुँच ९० प्रतिशत भन्दा बढी बनाउने ।
 - ३.२ DSTB को उपचार सफलता दर ≥ ९० प्रतिशत पुऱ्याउने ।
 - ३.३ DRTB को उपचार सफलता दर ≥ ८५ प्रतिशत पुऱ्याउने ।
 - ३.४ क्षयरोगबाट हुने मृत्युमा कमि (< २३ जना प्रतिलाख) ल्याउने ।

क्षयरोग व्यवस्थापनमा तहगत जिम्मेवारीहरू

केन्द्रमा

नीति निर्माण कार्य, प्रयोगशाला संजालको विस्तार, आपूर्ति व्यवस्थापन, तालिम व्यवस्थापन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन, अनुसन्धान तथा समन्वय आदी हुन् ।

प्रदेशमा

राष्ट्रिय क्षयरोग कार्यक्रमका योजना, तथा रणनीतिहरूलाई अवलम्बन गरी प्रदेश स्तरीय योजना तथा रणनीतिहरू बनाउने, आपूर्ति व्यवस्थापन, प्रयोगशालाहरूको गुणस्तर सुनिश्चतता, तालिम व्यवस्थापन, अनुगमन मूल्याङ्कन, समुदाय, सरकारी एवं गैरसरकारी संघ संस्थाहरूसँग समन्वय आदी गर्ने ।

स्थानिय तह

क्षयरोग कार्यक्रमका लागि फोकल पर्सन तोक्ने, बजेट व्यवस्थापन, नियमित सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन मुल्यांकन गर्ने, अभिलेख प्रतिवेदन तयार गरि सम्बन्धित निकायमा पठाउने, अनलाई रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङ, सरोकार वाला संघ संस्थाहरूसँग समन्वय, स्वास्थ्यकर्मीहरूको क्षमता वृद्धि गर्ने, नीति तथा निर्देशिका अनुरूप कार्यक्रम संचालन गर्ने गराउने, आवश्यक औषधि एवं सामग्रीहरूको आपूर्ति व्यवस्था मिलाउने, समुदायमा

सचेतना अभिवृद्धि गर्ने, अर्धवार्षिक तथा वार्षिक समिक्षा गर्ने र क्षयरोग मुक्त अभियान लागू भएका स्थानीय तहहरूले अभियानका क्रियाकलापहरूको कार्यान्वयन, अनुगमन, मूलाङ्कन, श्रोतको पहिचान लगायतका कार्यहरू हुन् ।

उपचार केन्द्रमा (DOTS Centre)

रोग निदान भएका विरामीहरूलाई दर्ता गरी उपचार व्यवस्था मिलाउने, उपचारको अनुगमन, विरामी तथा समुदायलाई क्षयरोग सम्बन्धि स्वास्थ्य शिक्षा, परामर्श तथा जनचेतना मुलक कार्यक्रम गर्ने, क्षयरोगीको सम्पर्कमा आएका व्यक्तिहरूको स्कृनिङ्ग गरी आवश्यकता अनुसार खकार परिक्षण, औषधि सामग्रीहरूको व्यवस्थापन, अभिलेख प्रतिवेदन, क्षयरोग कार्यक्रमका साभेदार संस्थाहरूका क्रियाकलाप संचालनका लागि समन्वय तथा सहकार्य गर्ने ।

उपचार सहयोगी (DOT Provider)

विरामीलाई नियमित उपचार प्रदान गर्ने, रजिष्टर तथा उपचार कार्डमा अभिलेख अद्यवधिक गर्ने, Adverse Effect को पहिना गर्ने र गम्भिर प्रकृतिका देखापरेमा सम्बन्धित निकायमा प्रेषण गर्ने, प्रतिवेदन गर्ने, गोपनियता कायम राख्ने आदी ।

दमौली अस्पतालमा क्षयरोग कार्यक्रम

केश नोटिफिकेशन

दमौली अस्पतालमा दर्ता भई उपचार गरेका विगत १० वर्षको अवस्था निम्न लाइन चार्ट बाट देखाईएको छ । आ.व. २०७५/७६ देखि यताका वर्षहरूमा क्षयरोगीको संख्या घट्दो क्रममा रहेको छ, संघियताको कार्यान्वयन वर्ष २०७५/७६ पछाडी हरेक वडामा आधारभूत स्वास्थ्य संस्थाहरू खुलेका, सबै आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रहरू DOTS केन्द्रको रूपमा विकास भई स्वास्थ्यकर्मीहरूको क्षमता विकास समेत भएको र क्षयरोग सम्बन्धि विद्युतिय अभिलेख प्रणाली (eTB Register) को युजर र पासवर्ड समेत सबै संस्थाहरूले पाएको हुँदा, दमौली अस्पतालमा आएका क्षयरोगीहरूलाई उनिहरूकै घर पायकमा भएको DOTS सेन्टरमा दर्ता हुन पठाईकोले यस अस्पतालमा दर्ता भई उपचार गर्ने क्षयरोगीहरूको संख्या घटन गएको देखिन्छ ।

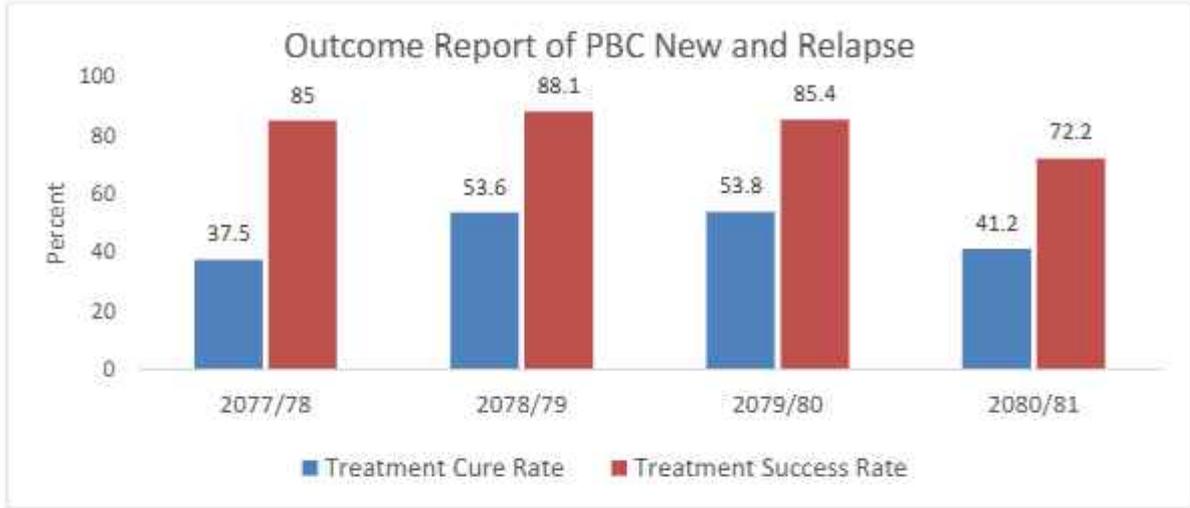

आउटकम रिपोर्ट

अघिल्लो वर्ष दर्ताभएका क्षयरोगीहरूको यस वर्षमा प्राप्त भएको आउटकम नतिजा तलको कोलम चित्रमा देखाईएको छ । Cured Rate सबै वर्षमा क्रमशः आ.व. २०७७/७८ मा ४०.५%, २०७८/७९ मा ५५.६%, आ.व. २०७९/८० मा ५६% र चालु आ.व. २०८०/८१ को माघ महिना सम्मको रिपोर्टमा थोरै सुधार भएर ६६.७% पुगेको देखिन्छ । उपचार सफलता दर (Treatment Success Rate) पनि रिपोर्टमा आ.व. २०७८/७९ मा ९६% प्रतिशत अर्थात लक्ष अनुसार प्रगती देखिन्छ भने त्यस एताका वर्षहरूमा उपचार सफलता दर लक्ष अनुसार नदेखिदा कार्यक्रमनै फेलियर अवस्थामा गएको हो की जस्तो देखिएको छ ।

DOTS क्लिनिक हेर्न दमौली अस्पतालमा छुट्टै जनशक्ति व्यवस्थापन हुन सकेको छैन ।

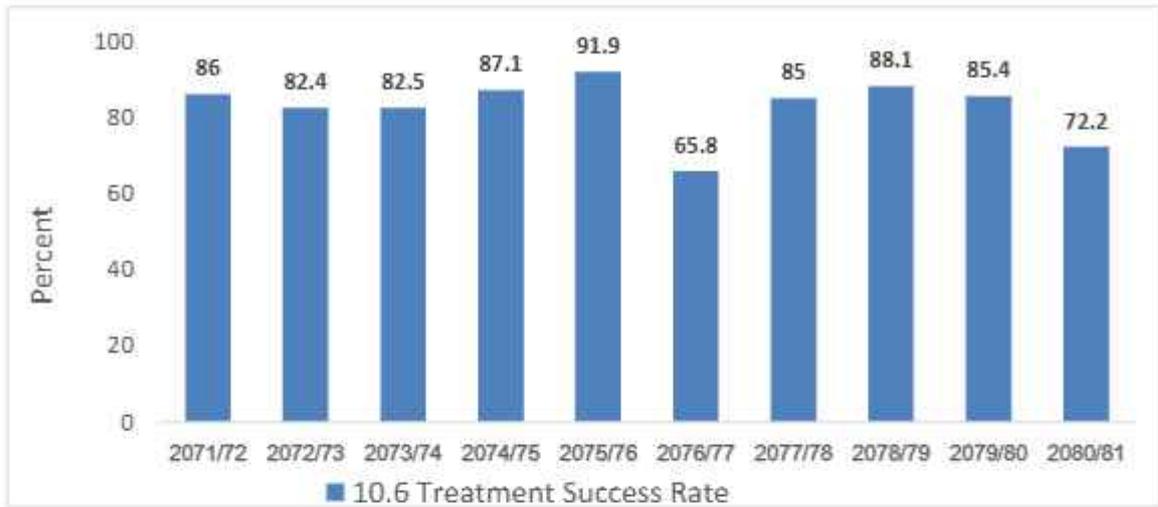
राष्ट्रिय क्षयरोग कार्यक्रम अन्तर्गत दमौली अस्पतालमा DOTS क्लिनिक संचालन गर्न एक जना छुट्टै कर्मचारीको व्यवस्थापन गरी राष्ट्रिय क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम प्रभावकारी रूपले चलाउन जरुरी देखिन्छ ।

	2077/78		2078/79		2079/80		2080/81	
	Num(#)	%	Num(#)	%	Num(#)	%	Num(#)	%
Total PBC Registered	40	100	28	100	26	100	13	100
Total PBC Cured	15	37.5	15	53.6	14	53.8	4	30.8
Total PBC Completed	18	45.0	11	39.3	6	23.1	4	30.8
Total PBC Failed	0	0.0	0	0.0	2	7.7	2	15.4
Total PBC Died	2	5.0	0	0.0	1	3.8	0	0
Total PBC Lost to Follow-up	4	10.0	1	3.6	3	11.5	1	7.7
Total PBC Not Evaluated	1	2.5	1	3.6	0	0.0	2	15.4
Treatment Success	33	82.5	26	92.9	20	76.9	6	46.2

यस माथीको टेबलमा देखिएको आउटकम रिपोर्ट अधिल्लो अधिल्लो आर्थिक वर्षमा क्षयरोग उपचार रजिष्टरमा भएका दर्ताको आधारमा संख्यात्मक रूपमा आउटकम देखाईएको छ । जसमा गत तिन आर्थिक वर्ष र चालु आ.व.को अवस्था देख्न र कार्यक्रमलाई शुष्म रूपले नियाल्न सकिने गरि देखाईएको छ, Failed, Lost to Follow-up र Not Evaluated मा आएको संख्या दमौली अस्पतालमा क्षयरोग कार्यक्रमको मुख्य चुनौती हो । उपचार को नतिजा सबै पिबिसी केशको Completed मा शुन्य अंक हुन पर्नेमा कुनै आ.व.मा Cured मा भन्दा पनि Completed मा वढी हुनु क्षयरोग कार्यक्रम राम्रो संग संचालन नभएको, प्राथमिकतामा नपरेको सजिलै आंकलन गर्न सकिन्छ ।

तलको चित्रमा १० वर्षको क्षयरोगको उपचार सफलता दरलाई देखाईएको छ, जसमा आ.व. २०७५/७६ मा लक्ष बमोजिमको प्रगती देखिन्छ, भने बाकी वर्षहरुमा लक्ष भेटिएको छैन । आ.व. २०७६/७७ मा कोभिड १९ का कारणले यस कार्यक्रमलाई प्रभाव पारेको देखिन्छ भने चालु आ.व. २०८०/८१ को उपचार सफलता दर पनि विगतका वर्षहरु भन्दा घट्टै गईरहदा क्षयरोग कार्यक्रम राम्रो संग नचलेको देखिन्छ, जसमा लक्ष संग भएको फरक लाई आगामी वर्ष घटाई लक्षमा पुग्न यस कार्यक्रमलाई छुट्टै जनशक्तिको नै अभाव खट्टिएको छ ।

सुरक्षित गर्भपतन सेवा

दमौली अस्पतालले नेपाल सरकारले तोकेको मापदण्ड भित्र रहि विगतका आ.व सम्म १२ हप्तासम्मको गर्भका लागि Surgical गर्भपतन र ९ हप्ता सम्मको Surgical र Medical गर्भपतन सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको छ । यो सेवा प्रवाहका लागि दक्ष तथा तालिम प्राप्त चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरुको व्यवस्था गरिएको छ ।

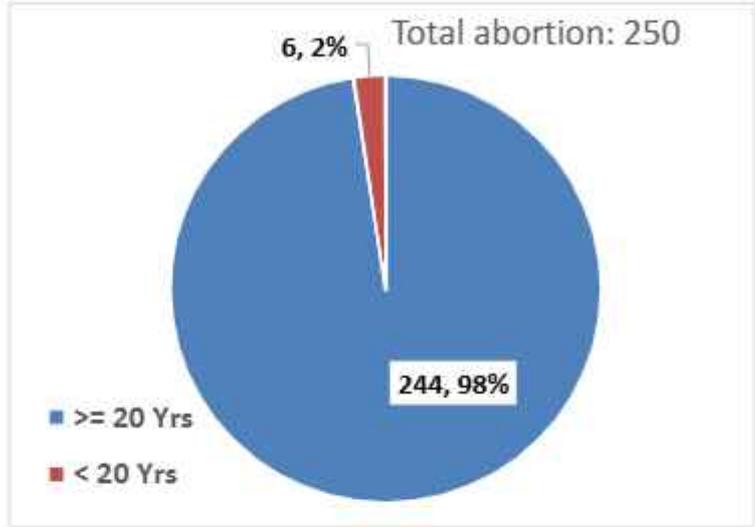
❖ सुरक्षित गर्भपतन सेवा पाएका सेवाग्राहको संख्या (MA, MVA, PAC)

उपलब्ध तथ्यांक अनुसार विगत ५ आर्थिक वर्षमा २०७५/७६ मा सबै भन्दा बढी २८८ जनाले औषधिद्वारा गरिएको सुरक्षित गर्भपतन सेवा लिएको देखिन्छ । कोभिड १९ महामारीको विभिन्न चरणमा भएका लकडाउनले गर्दा आ.व. २०७७/७८ मा समग्र स्वास्थ्य सेवामानै कमी आएको अवस्था देखिन्छ । त्यस एताका वर्षहरुमा सुरक्षित गर्भपतन सेवा लिने हरुको संख्या क्रमशः बढ्दै आएको देखिन्छ । सुरक्षित गर्भपतन सेवा बारेमा आमजनसमुदायमा जनचेतना तथा यो सेवा प्रवाह गर्न तालीम प्राप्त दक्ष स्वास्थ्यकर्मीहरुको नियमित रुपमा उपलब्धताका कारण यो सेवा लिन आउने सेवाग्राहीको संख्यामा वृद्धि भएको हो ।

सर्जिकल गर्भपतन लिनेहरुको संख्या पनि विगत ३ वर्षमा यस वर्ष सबै भन्दा कम ० जना ले लिएका छन् ।

गत आ.व. २०८०/८१ मा Post abortion Care (PAC)- Service लिनेको संख्या २२ जना छन्, जस मध्ये सबै PAC Spontaneous हुन । गत वर्ष गर्भपतनका कारण जटिलता देखिएन । गर्भपतन पश्चात परिवार नियोजनका साधनहरु लिनेको संख्या २३१ जना रहेका र यस मध्ये लामो अवधिको साधन लिनेहरुको संख्या २६ जना छन् ।

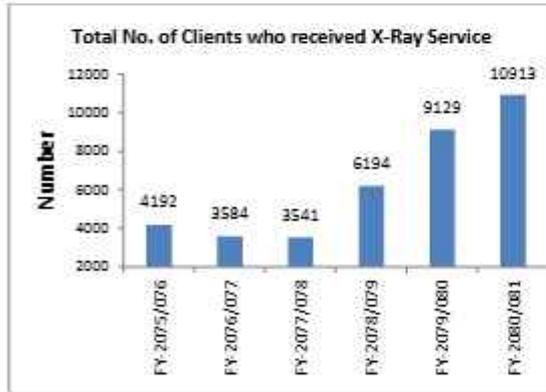
आ.व. २०८०/८१ मा सुरक्षित

गर्भपतन सेवा लिने हरुमा २० वर्ष

मुनिको सेवाग्राही ६ जना छन् । यो संख्या यस वर्ष सुरक्षित गर्भपतन सेवा लिने जम्मा सेवाग्राही २५० को २ प्रतिशत हुन आउछ । जुन कुरा माथिको पाईचार्टमा समेत देखाईएको छ ।

ज.एक्स रे, ईसिजि, भिडियो एक्सरे सेवा

अस्पतालबाट प्रदान गरिने यो सेवाको दायरा विस्तार गर्ने उद्देश्यले सेवाग्राहीको अवस्थालाई मध्येनजर गरेर २४ सै घण्टा यो सेवा सञ्चालन गरिएको छ । अस्पतालमा यो सेवा प्रदान गर्नका लागि रेडियोग्राफरको व्यवस्था गरिएको छ । अस्पताल व्यवस्थापन समितिको निर्णय बमोजिम यो सेवा लिन आउने नेपाल सरकारले तोकेका लभित वर्ग बाहेक अन्य सेवाग्राहीहरुले एक्सरे सेवा वापत सेवा शुल्क निर्धारण गरिएको छ ।

माथि प्रस्तुत गरिएको तथ्यांक अनुसार आ.व. २०७५/७६ देखि आ.व. २०७७/७८ सम्म आईपुग्दा एक्सरे सेवा लिने सेवाग्राहीहरुको संख्या केही घटेको देखिन्छ । कोभिड १९ को विश्वव्यापी महामारीको कारण लकडाउनमा घरे बस्दा दुर्घटना, चोटपटक आदीमा कमी आई यो सेवा लिनेको संख्या घटेको हुनपर्छ । त्यस एताका वर्षहरुमा एक्सरे सेवा लिनेको संख्या उल्लेख्य वृद्धिभएको, एक्सरे सेवा लिनेहरुको आ.व. २०८०/८१ को संख्या लाई महिना अनुसार हेर्दा सबै भन्दा वढी २०८१ जेष्ठ १२७२ जना र सबै भन्दा कम २०८० भाद्र महिनामा ६१८ जना देखिन्छ । कर्मचारीको व्यवस्थापन, चौबिसै घण्टा सेवा सुचारु, स्वास्थ्य विमा लगायतका कारणले नै सेवाग्राहीको संख्यामा वृद्धि भएको हो ।

❖ ईसिजि सेवा

दमौली अस्पतालले यो सेवा सेवाग्राहीको अवस्था तथा आकस्मिकताका आधारमा चौबिसै घण्टा प्रदान गर्दै आईरहेको छ । अस्पताल व्यवस्थापन समितिको निर्णयानुसार यो सेवा प्राप्त गर्न प्रति सेवाग्राही रु १५० सेवा शुल्क निर्धारण गरिएको छ भने नेपाल सरकार ले तोकेका लक्षित बर्गलाई यो सेवा निःशुल्क उपलब्ध गराईन्छ ।

यो सेवा संग सम्बन्धित तथ्यांकलाई निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ ।

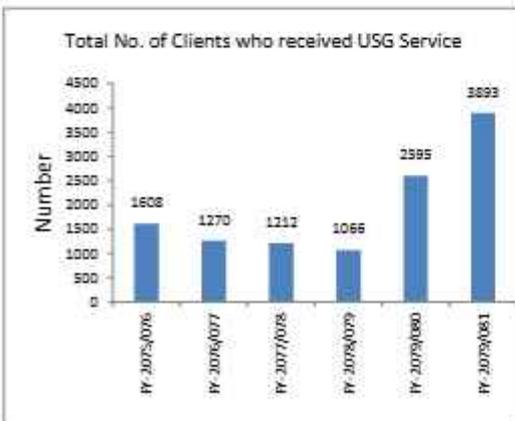
उल्लेखित तथ्यांक बमोजिम यस अस्पतालबाट प्रवाह भएको इसिजि सेवा विगत ५ वर्षमा आ.व. २०७५/७६ मा ९९२ बाट एककासी घटेर आ.व. २०७६/७७ मा ५१५ पुगेको देखिन्छ । त्यस एताका सबै वर्षहरूमा क्रमशः

वृद्धि हुदै गत आ.व. २०७९/८० मा सबै भन्दा बढी १४९२ जनाको ई.सि.जी. गरिएको रिपोर्टले देखाएको छ । आ.व. २०७९/८० मा ई.सि.जी. सेवा लिने १४९२ जनाहरूलाई महिनाअनुसार समेत हेर्दा सबै भन्दा बढी २०८० असार महिनामा २३७ जनाको इसिजी भएको र सबै भन्दा कम २०७९ भाद्र महिनामा ६५ जनाको इसिजी गरिएको रिपोर्टमा देखिन्छ । यसै रिपोर्टलाई इसिजि सेवाको लागी आवश्यक औजार तथा उपकरणको उपलब्धता, सेवामा नियमितताका कारण यस आर्थिक वर्षमा गत आ.व.हरूको तुलनामा इसिजि सेवा लिने सेवाग्राहीको संख्यामा वृद्धि भएको छ । कर्मचारीको व्यवस्थापन, चौबिसै घण्टा सेवा सुचारु, लगायतका कारणले नै सेवाग्राहीको संख्यामा वृद्धि भएको हो ।

भिडियो एक्स रे सेवा (USG)

दमौली अस्पतालको विगत ५ आर्थिक वर्षको तथ्याङ्क हेर्दा आ.व. २०७५/७६ मा घट्टै आर्थिक वर्ष २०७८/७९

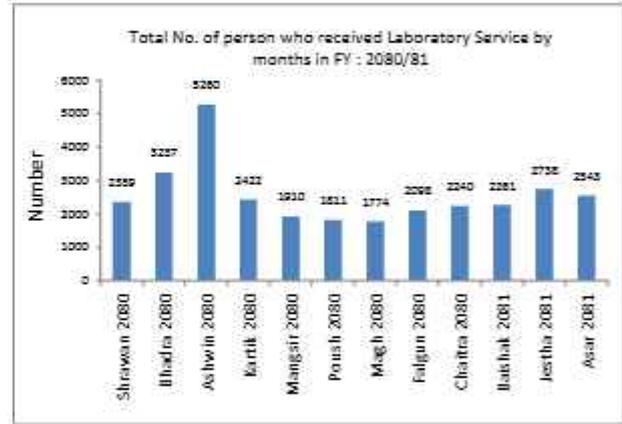
सम्म आईपुग्दा १०६६ जना, २०७९/८० मा २५९५ र गत आ.व. २०८०/८१ मा ३८९३ जनाको USG भएको देखिन्छ । गत दुई आर्थिक वर्ष २०७९/८०, २०८०/८१ मा विगतका वर्षहरूको तुलनामा उल्लेख

संख्यामा भिडियो एक्स रे सेवा पाएका सेवाग्राहिको संख्यामा माथिको तथ्यांकबाट देखिन्छ, यसो हुनुको प्रमुख कारण विशेषज्ञ सहित सेवामा निरन्तरतालाई नै लिन सकिन्छ ।

गत वर्ष २०८०/८१ मा भएको ३८९३ जनालाई महिना अनुसार हेर्दा सबै भन्दा बढी २०८१ जेष्ठ महिनामा ५०८ जनाको USG भएको र सबै भन्दा कम २०८० कार्तिक महिनामा ११९ जनाको USG भएको देखिन्छ । हरेक शनिवार रेडियोलोजिष्ट बाट USG हुन्छ भने बाँकी दिनहरूमा तालिम प्राप्त मेडिकल अफिसरहरूबाट यस अस्पतालमा दैनिक भिडियो एक्सरे सेवा उपलब्ध छ । दैनिक रुपमा भिडियो एक्सरे सेवा सुरु हुन थालेपछि यो सेवा लिने सेवाग्राहीहरूको संख्या बढ्न गएको हो ।

प्रयोगशाला सेवा

यो सेवा अस्पतालले चौबिसै घण्टा प्रदान गर्दछ । दमौली अस्पताल व्यवस्थापन समिति तनहुँको निर्णयानुसार प्रयोगशाला सेवा अन्तर्गतका विभिन्न परिक्षण वापत् शुल्क निर्धारण गरिएको छ, तर नेपाल सरकारले तोकेका

लक्षित वर्गलाई यो सेवा नि:शुल्क रुपमा प्रदान गर्ने गरिन्छ । अस्पतालबाट प्रदान गरिने निदानात्मक सेवा अन्तर्गत विभिन्न किसिमका प्रयोगशाला सेवा प्रवाह गर्ने गरिन्छ । यस सेवा अन्तर्गत Hematology, Parasitology, Biochemistry, Immunology, Serology, Culture, Gene xpert Test सेवाहरू प्रदान गर्ने

गरिन्छ ।

दमौली अस्पताल तनहुँबाट उपलब्ध प्रयोगशाला जाँच तथा सेवाहरु

1. Hematology

- CBC (WBC, RBC, platelets, HCV, MCHC, MCH, MCV)
- ESR
- Blood Group & Rh Type
- Neutrophill
- Basophill
- HIV I / II
- RPR
- HAV
- ASO titre
- MP/MF
- Mantoux Test
- H-pylori
- S.Uric Acid
- S/Bilirubin total & Direct
- B. Sugar (F, PP, R)
- GTT
- FBS
- Total Protein
- Albumin
- S. Urea
- Sodium
- Potassium
- Calcium
- S. Creatinine
- ALP
- Amylase
- H-pylorin (Ag, Ab)
- Trpomin I
- S. Cholesterol
- Triglyceride
- HDL cholesterol
- Widal Test
- Sputum for AFB
- CRP
- RA Factor
- TPHA
- HBsAg
- Hb%
- Lymphocyte
- Monocyte
- BT/CT
- Eosinophill

2. Bio-Chemistry

- LDL Cholestrol
- VLDL
- PT
- INR
- SGoT

3. SGPT Parasitology

- Urine Examination
- Stool Examination
- Urine Pregonancy Test
- Occult Blood Test
- Urine for Acetone
- Semen Anlysis
- Sputum
- Pus cell

4. ulture / Sensitivity

5. Gene x-pert

दमौली अस्पतालमा यस आर्थिक वर्षमा प्रयोगशालाबाट प्रदान गरिने सेवामा विस्तार गरिएको र सेवाग्राही यसबाट उल्लेख्य रूपमा लाभान्वित हुँदै आइरहेका छन् ।

एड्स तथा यौनरोग नियन्त्रण कार्यक्रम (ए.आर.टि.)

नेपालमा एचआईभी केन्द्रकृत महामारीको रूपमा रहेको छ । ७२ प्रतिशत भन्दा बढी एचआईभीको संक्रमण महिला-पुरुष विच हुने असुरक्षित यौन सम्पर्कको माध्यमबाट भएको पाईएको छ । सूईद्वारा लागूपदार्थ लिनेहरु, यौनकर्मी पुरुष तथा महिलाहरु र उनीहरुका ग्राहकहरु, पुरुष समलिंगीहरु तथा तेश्रो लिङ्गीहरु, आप्रवासी कामदारहरु र कैदीबन्दिहरुलाई एचआईभीको उच्च जोखिममा रहेको समूह मानिन्छ । राष्ट्रिय यौनरोग नियन्त्रण केन्द्रको अगुवाईमा हाल नेपालमा एचआईभीसंग सम्बन्धित सेवाहरु जस्तै: एचआईभी परामर्श तथा परिक्षण, पिएमटिसीटी, उच्च जोखिममा रहेका लक्षित समूहमा एचआईभी रोकथाम कार्यक्रम जस्तै मौखिक प्रतिस्थापन विधिबाट गरिने उपचार एचआईभीको उपचार, हेरचाह तथा सहयोग र यौनरोगको रोकथाम तथा नियन्त्रण कार्यक्रम प्रदान गरिदै आएको छ ।

सन २०३० सम्ममा नेपालमा एड्स इपिडेमिलाई अन्त्य गर्ने परिकल्पना (भिजन) र समावेशी, समतामूलक तथा पहुँचयोग्य सेवाहरु सुनिश्चित गर्दै एचआईभी स्पाहारको निरन्तरता कायम गर्ने मूल ध्येय (मिसन) र हासिल गर्न यस कार्यक्रमले निम्न लक्षहरु लिएको छ ।

- नयाँ एचआईभि संक्रमण रोकथाम गर्ने
- एचआईभी संक्रमित व्यक्तिहरूको स्वास्थ्यसम्बन्धि परिणामहरूमा सुधार ल्याउने र
- एचआईभी संक्रमित तथा मुख्य समूहहरूमा एचआईभी सम्बन्धि असमानताहरूमा कमी ल्याउने ।

दमौली अस्पतालबाट प्रदान गरिने यो सेवा सन् २००६ देखि निरन्तर रूपमा शनिवार तथा सार्वजनिक बिदाका दिन बाहेक प्रत्येक दिन बिहान १०:०० बजेदेखि साँझ ५:०० बजेसम्म सञ्चालन हुँदै आएको छ । एचआईभि संक्रमितहरूलाई स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गराउने उद्देश्यले परामर्श कक्ष स्वरूप यो सेवा को सुरुवात गरियो । यो सेवा प्रदान गर्नका लागि अस्पतालले एक जना एआरटि परामर्शकर्ताको व्यवस्था गरेको छ । अस्पतालले एआरटि सेवन गरिरहेका विरामीहरूको शरिरमा एआरटिले के कतिको काम गरिरहेको छ भनि नियमित रूपमा भाईरल लोड को जाँच CD4 Count गर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

एच.आई.भि.कार्यक्रमका केहि मुख्य सुचकहरूको अवस्था

SN	Indicator	2077/078	2078/079	2079/080	2080/81
1	Total No Of Clients Enrolled in ART	338	261	259	261
2	New HIV +ve Identified	5	16	9	7
3	Total No Of PLHIV Newly Enrolled in ART	5	11	8	7
4	Total Number of Patient on ART at the end of the year	338	261	259	257
5	Total No Of PLHIV Diagnosed of TB	0	0	0	0

माथि देखाइएको तथ्यांक अनुसार यस आर्थिक वर्षमा गत आर्थिक वर्षको तुलनामा ART Enrolled Clients केहि संख्यामा बढेको देखिन्छ यस वर्षको अन्त्यमा ART सेवा लिने जम्मा सेवाग्राहिको संख्या २२२ र PLHIV हरुको TB का निम्ति गरिने परिक्षणको मात्रा न्युन रहेको तथा नयाँ एच.आई.भि संक्रमित संख्यामा धेरै मात्रको वृद्धि भएको देखिन्छ भने ART Enrolled new PLHIV Clients को संख्या धेरै बढेको देखिन्छ ।

ड. एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र (OCMC)

लैङ्गिक हिंसाबाट विशेषगरी महिला तथा बालबालिकाहरु पीडित/प्रभावित हुने गरेका र यसबाट उनीहरुमा शारीरिक, यौनजन्य, मानसिक तथा मनोवैज्ञानिक, आर्थिक तथा सामाजिक असर पर्ने गरेको छ । यस्ता समस्याहरुको एकीकृत र प्रभाकारी एवं कुशलता पूर्वक सम्बोधन गर्नका अस्पतालहरुमा एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र स्थापना भएको हो । दमौली अस्पतालमा लैङ्गिक हिंसा सँग सम्बन्धित तथा स्वास्थ्य क्षेत्रमा सामाजिक समावेशिकरण एवम् लैङ्गिक समानतालाई सुदृढ गर्नका लागि एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्रको वि.सं. २०६९ मा स्थापना गरिएको हो । लैङ्गिक हिंसाबाट पिडित समूहलाई जुनसुकै अवस्थामा पनि यो सेवा प्रदान गर्ने गरिन्छ । अस्पतालले यो सेवाको लागि आवश्यक स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न मेडिकल अधिकृत र मनोसामाजिक परामर्शकर्ताका रुपमा एकजना स्टाफ नर्सको व्यवस्था गरेको छ । यस केन्द्रमा आएका सेवाग्राहीको स्वास्थ्य जाँच अस्पतालका चिकित्सकले दिँदै आइरहनु भएको छ । यौन हिंसा, शारीरिक हिंसा, मानसिक पीडा, घरेलु हिंसाबाट पिडितहरुलाई आवश्यक सहयोग प्रदान गर्नुनै यस केन्द्रको मुख्य उद्देश्य रहेको छ ।

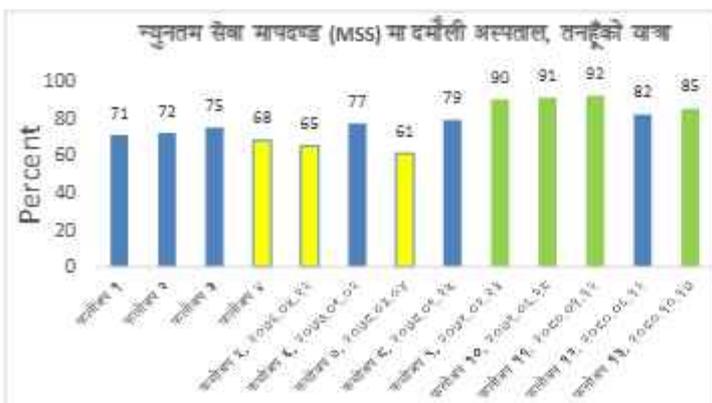
यस सेवा सँग सम्बन्धित केहि महत्वपूर्ण तथ्यांक निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

Type of Crime	Total number of cases (New)					
	FY-75/76	FY-76/77	FY-77/78	FY-78/79	FY-79/80	FY-80/81
Emotional	9	13	53	27	10	23
Denial of resources/ opportunities/services					12	1
Physical Violence	40	16	29	23	32	42
Child/forced marriage					1	2
Sexual assault	20	17	29	37	32	18
Rape			3	14	1	22
Other				13		
Total	69	46	114	114	88	108

प्रस्तुत तथ्यांकलाई हेर्दा गर्दा गत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्रबाट जम्मा १०८ जना सेवाग्राहीले सेवा लिएका छन् । यी मध्ये सबै भन्दा बढी शारीरिक तथा यौनजन्य हिंसाबाट क्रमशः ४२/४० जना प्रभावित भएका देखिएको छ ।

दमौली अस्पतालमा न्यूनतम सेवा मापदण्ड (विगत र वर्तमान)

आम नागरिकका लागि सरकारी, निजी, गैरसरकारी तथा सहकारीस्तरमा संचालित स्वास्थ्य सेवा प्रदायक स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट प्रदान हुने प्रवर्धनात्मक, प्रतिरोधात्मक, उपचारात्मक, पुनर्स्थापनात्मक तथा प्रशामक (प्यालेटिभ) जस्ता स्वास्थ्य सेवाहरुको व्यवस्थापन सुदृढीकरण मार्फत सेवाहरुको गुणस्तर सुनिश्चितताका लागि

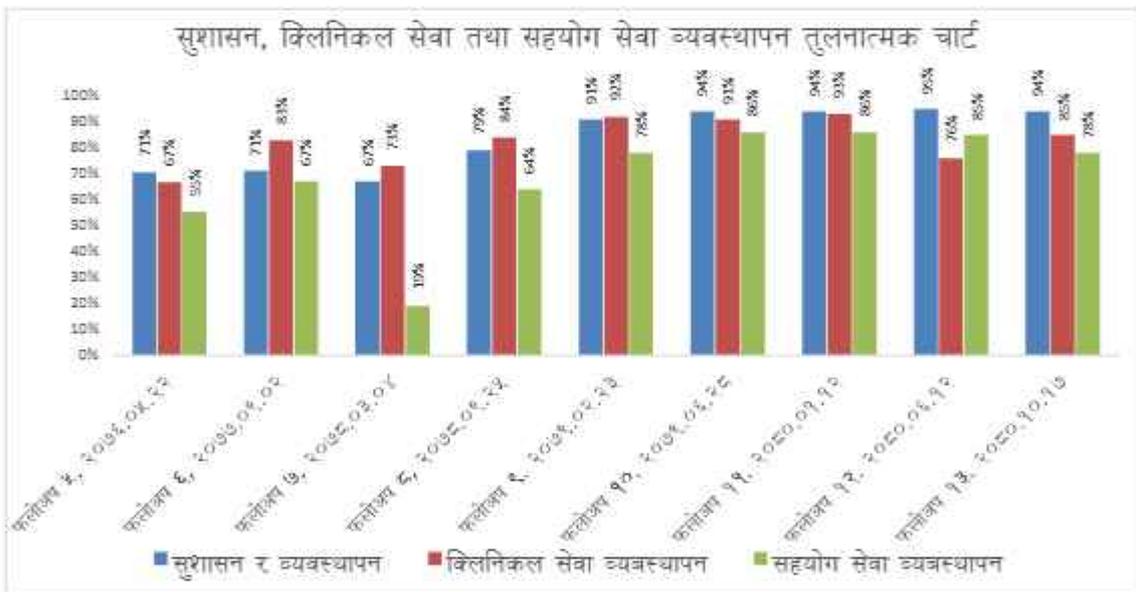

निर्धारित न्यूनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम लागु भएको हो । विगत ४ वर्ष देखी यस अस्पतालमा सुशासन सेवा व्यवस्थापन, चिकित्सकिय (क्लिनिकल सेवा व्यवस्थापन) सेवा तथा सहयोगात्मक सेवाका सम्बन्धमा स्वास्थ्य निर्देशनालय पोखराबाट मुल्याङ्कन हुँदै आएको छ । सुरुवातको

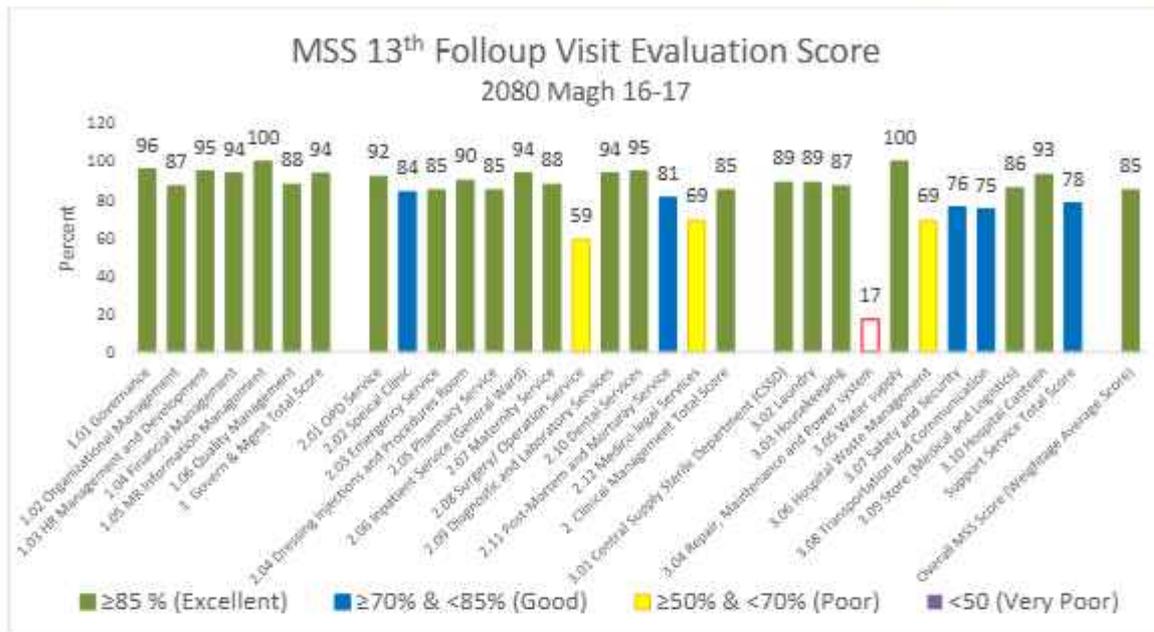
मुल्यांकनहरूमा भन्दा पछिल्ला वर्षहरूका मुल्यांकनमा प्राप्त स्कोर संतोषजनक रहेको छ ।

२०७९ जेष्ठ को नवौं फलोअप, २०७९ असोजको दशौं फलोअप र २०८० वैशाख महिनामा भएको एघारौं फलोअप भिजीटमा प्राप्त स्कोर ९० प्रतिशत भन्दा माथी भई हरियो कलरकोड प्राप्त भएको, २०८० असोज महिनामा भएको बाह्रौं फलोअप भिजीटमा अलिकति घटन गई निलो कलरकोडमा चित्त बुझाउनु परेको अवस्था देखियो, यसो हुनुमा मे.सु. र केही स्टाफहरूको फेरबदल हुनगएको कारणले स्कोरमा कमी हुन गएको हो । हालै माघ महिनामा सम्पन्न MSS १३ औं फलोअपमा सुधारको लक्षण देखापरी सकेको छ भने यस पछि लगभग श्रावण/भाद्र महिनामा हुनगईरहेको १४ औं फलोअप भिजीटमा ओभरअल स्कोर ९० प्रतिशत भन्दा माथी हुने अपेक्षा यस कार्यक्रमले गरेको छ ।

द्रमौली अस्पतालको न्यूनतम सेवा मापदण्ड (MSS) को अभिलेख अगाडीका ४ मुल्यांकन सम्मको भेटिदैँन, पाचौं फलोअप भिजीट २०७६ भाद्र २२ देखि हाल सम्मको ईलेक्ट्रोनिक अभिलेख (MSS Software) मा उपलब्ध भएको हुँदा द्रमौली अस्पतालको सुशासन व्यवस्थापन, क्लिनिकल सेवा व्यवस्थापन र सहयोग सेवा व्यवस्थापनमा भएको सुधारको अवस्थालाई तुलनात्मक रूपमा माथीको कोलम चार्टबाट देखाईएको छ । गत

माघ महिनामा भएको पछिल्लो १३ औं फलोअपको समय मुल्यांकनलाई समेत तलको कोलम चार्टबाट देखाउने प्रयास गरिएको छ । माथीको चार्टमा सुशासन र व्यवस्थापन तर्फ ६ उपशिर्षक का कुल १०९ वटा मापदण्डहरू मध्ये १०२ पुरा भई ९४ प्रतिशत स्कोर प्राप्त भएको, क्लिनिकल सेवा व्यवस्थापन तर्फ कुल ५२० मापदण्ड

मध्ये ४४२ पुरा भई ८५ प्रतिशत स्कोर प्राप्त भएको र सहयोग सेवा व्यवस्थापन तर्फ १३२ मापदण्डहरू मध्ये १०३ पुरा भई ७८ प्रतिशत स्कोर प्राप्त भएको अवस्था छ । यसरी कुल जम्मा ७८१ वटा मापदण्डहरू मध्ये ६४७ पुरा भएको हुँदा कुल जम्मा स्कोर ८५ प्रतिशत प्राप्त भई हरियो रंग प्राप्त भएको अवस्था छ । यति हुँदा पनि यस अस्पतालले अपरेशन सेवा, पोष्टमार्टम तथा मर्चरी सेवा, मेडिको लिगल सेवा, मर्मत तथा विद्युतसेवा, अस्पताल फोहर व्यवस्थापन आदीमा सुधार गर्नु पर्ने कुरा माथीको चित्रमा प्राप्त स्कोरले औल्याएको छ ।

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा प्रदान गरिएका अस्पताल सेवाहरूको सारांश

क्र.सं.	संचालित सेवाहरू	प्रातः	माघ	असोज	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फाल्गुण	चैत्र	बैशाख	जेष्ठ	असार	जम्मा
1	पुर्णखोप पाएका बालबालिका संख्या	27	27	28	43	49	38	41	22	33	27	41	15	391
2	जम्मा बृद्धि अनुगमन (0 - २३ महिना)	287	136	232	292	344	254	301	222	202	172	227	159	2828
3	गर्भवती जाँच (ANC anytime)	101	53	68	46	50	61	63	95	70	61	70	68	806
4	सुक्केरी (Delivery) सेवा	20	44	23	25	34	26	17	20	13	26	28	22	298
5	जम्मा जिवित जन्म	20	44	23	25	34	25	16	19	13	26	28	22	295
6	अप्रेसन (C/S) डेलिभरी									1	9	5	4	19
7	सुरक्षित गर्भपतन सेवा (Total)	27	13	26	19	27	17	22	22	22	23	35	19	272
8	परिवार नियोजन (नयाँ) सेवा	44	34	43	41	57	50	45	38	61	48	57	42	560
9	परिवार नियोजन (ल.प्र.) मर्डन मेथोड	1460	1542	1549	1553	1572	1581	1586	1560	1587	1587	1606	1607	1607
10	पाठेघरको मुखको क्यान्सर परिक्षण सेवा	6	4	1	5	4	4	4	13	20	10	15	13	99
11	नवजात शिशु उपचार सेवा	15	15	12	5	2	5	4	10	12	11	14	12	117
12	रक्त नमूना (ओलोरोग) परिक्षण (RDT)	103	178	793	477	113	59	36	31	30	31	32	45	1928
13	क्षयरोग (All TB)	5	3	2		2	2	2	2	4	2	4	5	33
14	Gene-X Pert सेवा	118	138	127	84	22	43	104	184	166	162	232	135	1515
15	जङ्घ्र परिक्षण गर्भवती प्रसूती तथा सुक्केरी महिला संख्या (PMTCT)	107	93	80	65	120	114	130	67	39	108	147	153	1223
16	आँखा उपचार सेवा	1351	755	453	378	621	509	655	698	803	725	857	786	8591
17	मुख स्वास्थ्य (डेन्टल) सेवा	522	341	310	253	352	333	557	404	366	402	481	44	4365
18	हेमो डायलासिस (जना)*	54	53	50	49	47	46	49	49	51	56	59	56	619
19	एकद्वार संकट व्यवस्थापन	8	9	3	7	7	9	10	9	15	6	13	9	105
20	Number of people visited in SSU	6	23	17	10	12	21	20	20	25	34	24	18	230
21	नयाँ सेवाग्राहीको संख्या	6781	4655	5346	3307	3145	2939	3020	3466	3492	3494	4313	3536	47494
22	जम्मा सेवाग्राहीको संख्या	8944	7923	9846	6283	6939	6711	6943	7791	8842	8743	10301	9090	98356
23	ईमरजेन्सी	1047	1033	1201	1014	871	937	776	1098	1160	2827	2865	1971	16800
24	अन्तर्द्वार सेवा (Indoor)	131	197	153	66	91	98	81	103	98	90	137	119	1364

क्र.सं.	संचालित सेवाहरू	प्रातण	भाद्र	असोज	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फाल्गुण	चैत्र	बैशाख	जेष्ठ	असार	जम्मा
25	प्रयोगशाला सेवा	2359	3237	5260	2422	1910	1811	1774	2098	2240	2261	2738	2543	30653
25.1	डेगुरोगको परिक्षण संख्या	132	697	2310	832	221	101	8		15	71	99	193	4679
25.2	डेगुरोगको पोजेटिम संख्या	38	389	1443	412	61	7	1			18	14	3	2386
26	एक्स-रे (X-Ray) सेवा	649	618	781	772	800	925	924	1115	1052	1023	1272	982	10913
27	रक्तसंचार सेवा (जन्म)													
27	मिडियो एक्सरे सेवा	398	175	373	119	303	264	283	335	403	398	508	334	3893
28	मेडिको लिगल (जन्म)	92	53	54	46	73	49	43	34	221	198	192	234	1289
29	Post Mortem सेवा	19	17	8	14	11	12	18	14	17	10	14	16	170
30	ईसि.जी सेवा	263	162	102	115	107	155	161	201	210	192	258	295	2221
31	जन्म सर्जरी	161	142	88	139	168	218	172	275	325	428	423	420	2959

दमौली अस्पतालका महत्वपूर्ण सूचकहरू

Data / Period	2075/76	2076/77	2076/78	2078/79	2079/80	2080/81
12.4 Percentage of patients who were referred in	0	7.5	1.3	0	0	0
12.6 - Inpatient sex ratio	0.13	0.11	0.05	0.1	0.51	0.5
12.7 - % of inpatients who were referred out	6	4.4	4.1	5.2	9.2	13.3
12.8 - Average length of stay in hospital	2.2	1.9	2.3	1.8	2.3	2.5
12.11 - Bed occupancy rate	14.2	12.2	14.3	9.7	17.2	18.9
12.13 - Hospital bed turnover rate	1.9	1.9	1.9	1.6	2.3	2.2
12.14 - Bed turnover interval	187.2	189.7	194.6	225.9	158.9	161.3
12.20 - Hospital death rate	0.1	0.1	0.14	0.25	0.22	0.97
12.23 - Average number of radiographic images per day	11.5	9.8	9.7	17	25	29.9
12.24 - Average number of laboratory tests per day at hospitals	100.3	39.9	15.6	37.9	58.5	84

३ सामाजिक सेवा एकाई अन्तर्गत निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा

दमौली अस्पतालले सामाजिक सेवा प्राप्त गर्ने तय गरिएका लक्षित समूहको स्वास्थ्य सेवामा उचित, सर्वसुलभ निःशुल्क र समतामूलक पहुँच सुनिश्चित गर्ने उद्देश्य बमोजिम सामाजिक सेवा एकाई अन्तर्गत लक्षित वर्गका लागि निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गरिरहेको छ ।

सामाजिक सेवा एकाई अन्तर्गत निःशुल्क स्वास्थ्य सेवाका उद्देश्यहरू निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ।

- लक्षित समूहका विरामीको स्वास्थ्य सेवामा समतामूलक पहुँच एवम् उपयोग बृद्धि गर्ने
- लक्षित समूहसम्म निःशुल्क तथा आंशिक छुटमा विशेषज्ञ सेवाहरू उपलब्ध गराउने
- स्वास्थ्य सम्बन्धी विमा (विपन्न नागरिक औषधि उपचार कार्यक्रम, जेष्ठ नागरिक स्वास्थ्य सेवा (जेरियाट्रिक) सेवा, नवजात शिशु स्वास्थ्य, गरीब तथा विपन्न वर्गका लागि निःशुल्क आकस्मिक सेवा लगायत सबै सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमहरूको संयोजन एवं सहजीकरण गर्ने र सेवाको छुटमा दोहोरोपन हुन नदिने ।
- व्यवस्थित पारदर्शी र प्रभावकारीरूपले लक्षित समूहले स्वास्थ्य सेवा लिन सक्ने वातावरण तयार गर्ने ।

सामाजिक सेवा एकाईले निःशुल्क वा सहूलियत रुपमा स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने लक्षित समूह निम्नानुसार रहेका छन्:

- गरिव
- असहाय
- अपांगता भएका व्यक्ति
- जेष्ठ नागरिक
- लैंगिक हिंसापीडित (बालबालिकासमेत)
- महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका
- प्राकृतिक प्रकोप (भुकम्प, बाढि, पहिरो, आगलागी आदि) बाट पिडित
- प्रहरीले ल्याएका धनुवा
- अन्य (अस्पतालले स्थानीयताको आधारमा लक्षित समूह निर्धारण गर्न सक्नेछन्)

अस्पतालले माथि उल्लेखित लक्षित वर्गहरूले आ.व.२०८०/०८१ मा अस्पतालको विभिन्न शाखाबाट प्राप्त गरेको सेवा संख्याको विवरणलाई निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ ।

सि.नं.	सेवाहरु	लक्षित वर्गहरु	सेवाग्राहि संख्या
१	बहिरंग सेवा	अतिगरीब, गरिब, अपांगता भएका व्यक्ति तथा असहाय, जेष्ठ नागरिक, FCHV, लैंगिक हिंसाबाट पिडित	११५
२	अन्तरंग सेवा	अतिगरिब, गरिब, अपांगता भएका व्यक्ति तथा असहाय, जेष्ठ नागरिक, FCHV, लैंगिक हिंसाबाट पिडित	२०
३	आकस्मिक सेवा	अतिगरिब, गरिब, अपांगता भएका व्यक्ति तथा असहाय, जेष्ठ नागरिक, FCHV, लैंगिक हिंसाबाट पिडित	४
४	रिफर आउट	अतिगरिब, गरिब	०
जम्मा सेवाग्राहीको संख्या			१३९

४. परिवार नियोजन सेवा

दमौली अस्पताल, तनहुँ प्रवर्द्धनात्मक सेवा अन्तर्गत स्थाई तथा अस्थायी दुवै किसिमका परिवार नियोजनको सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको छ। अस्पतालले यो सेवा प्रदान गर्नका लागि दक्ष एवम् तालिम प्राप्त जनशक्तिको व्यवस्था गरेको छ। अस्थायी र स्थायी परिवार नियोजन सेवाका लागि अस्पतालले संस्थागत क्लिनिकबाट यो सेवा प्रवाह गराउदै आएको छ।

परिवार नियोजनका आधुनिक साधनहरुको हाल अपनाई रहेका सेवाग्राहीको संख्यालाई देहायानुसार उल्लेख गरिएको छ।

क.स	प.नि. साधन	२०७७/०७८	२०७८/०७९	२०७९/०८०	२०८०/८१
१	पिल्स	९	२२	३६	२३
२	डिपो	१५	४९	५६	५७
३	ईम्प्लान्ट	४३७	५५८	६८२	६४८
४	आयुसिडि	६१२	६२०	६४३	८५९

५. अस्पतालको वित्तीय व्यवस्थापन

अस्पतालको वित्तीय व्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजेट विभिन्न किसिमका आर्थिक स्रोतहरुबाट प्राप्त हुने गर्दछ। नेपाल सराकारबाट प्राप्त हुने अनुदान, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान, अस्पतालले विभिन्न किसिमका सेवा प्रवाह वापत लिने गरेको आन्तरिक आय तथा गैर सरकारी निकायबाट प्राप्त हुने रकम दमौली अस्पतालका प्रमुख आयका स्रोतहरु हुन।

दमौली अस्पतालको आ.व.२०८०/०८१ को आय तथा व्ययको विवरण निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

प्रदेश समानीकरण तर्फ: (बजेट रु. हजारमा)

बजेट शीर्षक	विनियोजित बजेट	खर्च भएको बजेट	वित्तीय प्रगति प्रतिशत	भौतिक प्रगति प्रतिशत
चालु तर्फ	५५६६१	३२१८३	५७.८	९१.२८
पूँजीगत तर्फ	७०००	१८९९.९	२७.१	५०.०
कुल जम्मा	६२६६१	३४०८३	५४.३९	९०.९३

संघ सशर्त अनुदान तर्फ: (बजेट रु. हजारमा)

बजेट शीर्षक	विनियोजित बजेट	खर्च भएको बजेट	वित्तीय प्रगति प्रतिशत	भौतिक प्रगति प्रतिशत
चालु तर्फ	२१२०२२	१५८९८	७५.०	१००
पुँजीगत तर्फ	०	०	०	०
कुल जम्मा	२१२०२२	१५८९८	७५.०	१००

Hospital Development Committee

Financial Information	Amount (NPR)
Balance @ end Asaar 2080	23045502.67
Income (service fees, rent, donation etc.)	80745960.14
Expenses	65243891.54
Balance @ end Asaar 2081	15502068.60
Details of any donation received, gift in kind	Human Resources from Vyas Municipality (Salary for Gynaecologist, AA) Lab reagent for CBC
Number of meetings held in FY 2080/81	15 Times

अस्पतालबाट प्रवाहित अन्य विविध सेवाहरु

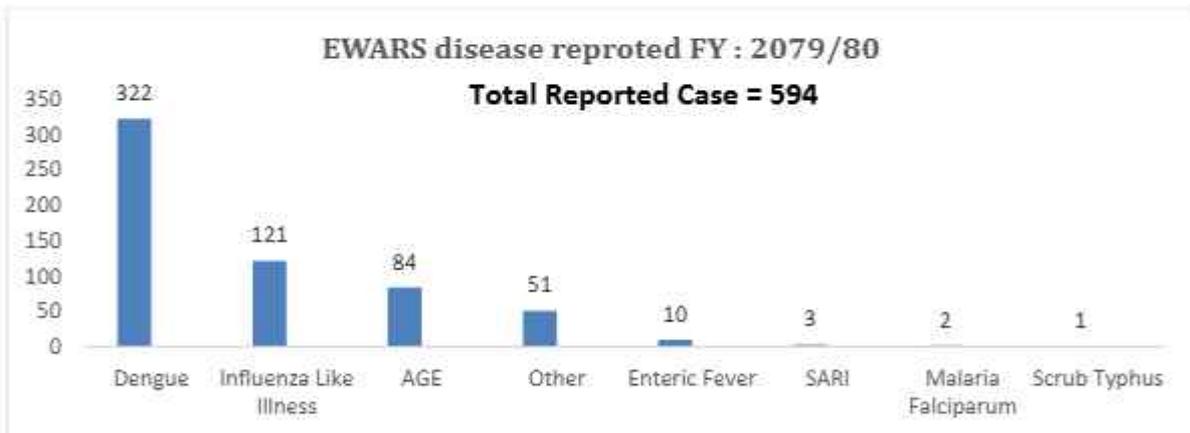
EWARS (Early Warning and Reporting System)

गत आ.व. २०७९/८० मा EWARS मा महामारी जन्य रोगहरुको तत्काल सूचना प्रवाह गर्न सूचना व्यवस्थापन प्रणाली सुदृढ गर्ने उद्देश्य बमोजिम संचालीत यो कार्यक्रम दमौली अस्पतालले संचालन गरेपश्चात रोगहरुको तोकिएको समयमा नियमित प्रतिवेदन हुनुका साथै दमौली अस्पतालमा देखिएका किटजन्य रोग तथा महामारीजन्य रोगहरुको अवस्था बारे यस अस्पतालमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीहरु लाई जानकारी प्राप्त भएको छ ।

मुख्य उपलब्धीहरु

- EWARS मा रिपोर्टिङ गर्नुपर्ने महामारीजन्य रोगहरुबारे समयमै रिपोर्टिङ भएको छ ।
- EWARS का रिपोर्टेवल रोगहरुबारे अस्पतालमा कार्यरत चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरु स्पष्ट रुपमा जानकारी भएका छन् ।
- Top five diseases reported (EWARS)

गत आ.व. २०७९/८० मा EWARS मा रिपोर्ट भएको मुख्य ५ रोगहरु तलको स्तम्भ चित्रमा देखाईएको छ । जसमा सबैभन्दा धेरै डेंगुरोग ३२२, ईन्फ्लूईन्जा लाइक सिन्ड्रोम १२१, AGE ८४, ईन्टेरिक फिबर १०, सारी ३, मलेरिया २, स्क्रबटाईफस १ र अन्यमा ५१ समेत जम्मा ५९४ जनाको ईवार्समा रिपोर्ट भएको देखिन्छ ।

MPDSR कार्यक्रम

अस्पतालमा हुने मातृ तथा पेरिनेटल मृत्युको समीक्षा गरी मृत्युका कारणको पहिचान गर्ने र भविष्यमा त्यस्ता मृत्युहरु हुन नदिन आवश्यक उपायहरु पहिचान गरी कार्य योजना तयार गर्ने र मृत्यु सम्बन्धी सूचना प्रणालीलाई व्यवस्थीत गर्ने उद्देश्य बमोजिम अस्पतालमा यो कार्यक्रम संचालीत रहेको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत अस्पतालमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु सम्बन्धी पुनर्ताजकी तालिम र समीक्षा कार्यक्रम, अस्पतालमा मातृ मृत्यु भएको ७२ घण्टा भित्र तथा पेरिनेटल मृत्युको मासिक रुपमा समीक्षा गरी के कारणबाट त्यस्तो मृत्यु भएको हो सोको कारण पहिचान गरि आगामी दिनमा त्यस्तो अवस्था आउन नदिन कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गर्नुपर्ने हुन्छ ।

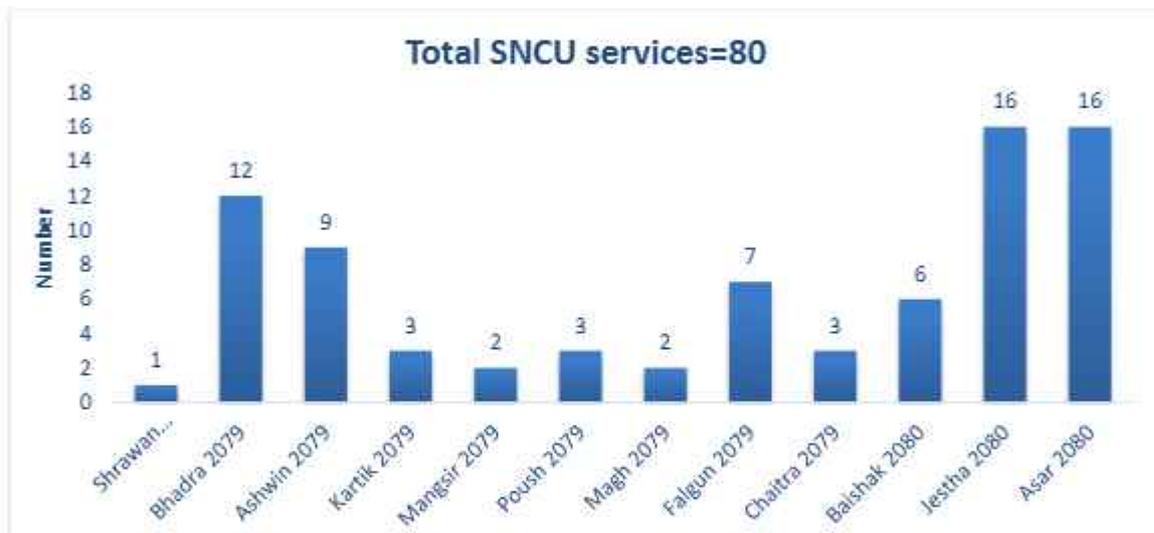
कार्यक्रमबाट प्राप्त उपलब्धी

- अस्पतालमा भएका पेरिनेटल मृत्युको कारण पहिचान गर्न नियमित रूपमा प्रत्येक महिना एमपिडिएसआर कमिटिको समिधात्मक बैठक ।
- यस कार्यक्रम सम्बन्धी अस्पतालमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न ।
- आ.व. को अन्तमा अस्पतालमा के कति संख्यामा तथा कस्ता कारणवस पेरिनेटल मृत्यु भएका छन र भावि दिनमा त्यस्ता मृत्यु रोक्नका लागि कस्तो कार्ययोजना बनाइयो र ति कार्ययोजनाको कार्यान्वयनको अवस्थावारे अस्पतालका कर्मचारीहरूलाई जानकारी गराउने उद्देश्य बमोजिम समिक्षा कार्यक्रम सम्पन्न गरियो ।

दमौली अस्पतालका नविनतम अभ्यासहरू

SNCU सेवा सञ्चालन

दमौली अस्पतालले आ.व. २०७९/८० देखि नवशिशु स्याहार कार्यक्रम अन्तर्गत NCU (Special Newborn Care Unit) सेवा सञ्चालन गरेको छ । यो सेवा अन्तर्गत ५७ जना नवजात शिशुहरूले स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गरेको छन् ।

नियमित CME (Continue Medical Education) कार्यक्रम संचालन

दमौली अस्पताल विगतका केही आर्थिक वर्ष देखि नियमित रूपमा प्रत्येक महिनाको एक दिन अस्पतालका कर्मचारीहरूलाई स्वास्थ्य सम्बन्धी समसामयिक विषयमा जानकारी गराउने उद्देश्य बमोजिम नियमित रूपमा सिएमई कक्षा संचालन गरिरहेको छ । यस अस्पतालमा कार्यरत प्राविधिक कर्मचारीहरूले नियमित रूपमा स्वास्थ्य क्षेत्रका विभिन्न विषयहरूमा छलफल तथा प्रस्तुति मार्फत यो कार्यक्रम संचालन गर्ने गरिन्छ ।

यस वर्ष निम्न विषयमा विशेषज्ञ एवं मेडिकल अफिसर हरुबाट CME कार्यक्रममा सहजीकरण गर्नु भएको थियो ।

चमेना गृहको उपलब्धता

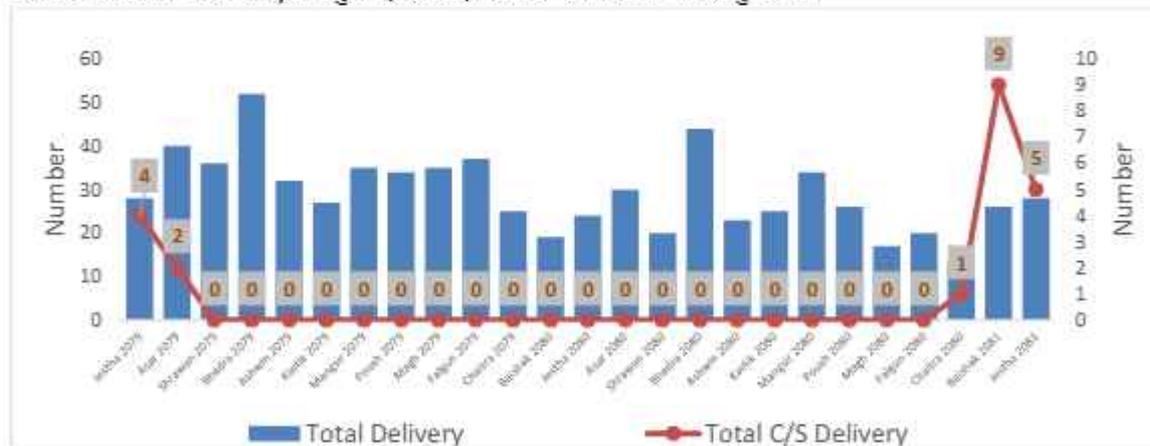
अस्पतालमा आएका विरामीहरूलाई र दमौली अस्पताल का कर्मचारीहरूको लागि समेत खाना, खाजा को सेवा को लागि एक क्यान्टिन अस्पताल परिसर भित्रै संचालन भएको छ । न्यूनतम सेवा मापदण्डको एउटा मापदण्डमा क्यान्टिन व्यवस्थापन समेत रहेको र अस्पताल क्यान्टिनमा भएको भान्साको सफाई तथा खाजा, खानाको गुणस्तर कायम रहेको कुरा विभिन्न समयका फलोअप भिजीटको रिपोर्टमा भएको हुँदा हुक्कसंग यस क्यान्टिनमा तयार भएको खाजा एवं खानाहरु खान को लागि सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

शल्यक्रियाको सुरुवात

यस अस्पतालमा कन्सल्ट्याण्ट सर्जन डा.परिवर्तन बराल अस्पताल प्रमुखको रूपमा आए लगत्तै इन्टरमेडिएट सर्जरीहरु भएका छन । पुरुष बन्ध्याकरण, , आदी सफल रूपमा भएका छन् । यति अपरेशन सेवा लिन पोखरा, भरतपुर, काठमाण्डौ जानुपर्ने अवस्थाको अन्त भएको छ ।

त्यसैगरी अपरेशन द्वारा सुत्केरी सेवा विगत २०७१/७२ देखि २०७८/७९ सम्म हरेक वर्ष भएको छ, आर्थिक वर्ष २०७९/८० र चालु आ.व. २०८०/८१ को पनि फाल्गुण महिना सम्म अथक प्रयासका बावजुद पनि जनशक्तिको व्यवस्थापन हुन नसक्दा शल्यक्रिया द्वारा सुत्केरी सेवा हुन सकेन । विगतमा सुचारु भएको शल्यक्रिया द्वारा सुत्केरी सेवा पुनः सुचारु भएको छ । २०८० चैत्रमा सेवा सुरु भए यता यस किताव लेखन कार्य हुँदा सम्म १५ जना समस्यामा रहेका गर्भवती महिलाहरुको सफल शल्यक्रियाद्वारा सुत्केरी भएका छन् । तल देखाईएको मासिक सुत्केरी संख्या एवं C/S Delivery देखाईएको छ, जसमा २०७९ असार महिनामा २ जनाको C/S Delivery भएको देखिन्छ, २० महिना पछि २०८० चैत्र महिना बाट यो सेवाको सुरुवात भएको तलको स्तम्भ एवं लाईनचार्ट बाट देखाईएको छ । C/S Delivery सेवा लिने आमा तथा नवजात शिशु सबैको स्वास्थ्य अवस्था राम्रो भएको कुरा ईन्डोर ईन्चार्जले जानकारी गराउनु भयो ।

मुख्य उपलब्धि

- क्लिनिकल सेवातर्फ
- ओ.पि.डी सेवामा वृद्धि : दमौली अस्पतालमा गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आ.व. मा बहिरंग सेवा अन्तर्गत सेवाग्राहीको संख्या बढेको देखिन्छ । यसको मुख्य कारण यस आ.व. मा विशेषज्ञ

चिकित्सकहरुको नियमित उपस्थिति, आवश्यक स्रोत साधनको उपलब्धता र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह नै हो ।

- Clinical Service Utilization
- MSS (न्यूनतम सेवा मापदण्ड) score बढेको : यस दमौली अस्पताल, तनहूँले स्वास्थ्य निर्देशनालय गण्डकी प्रदेश, कास्की को सर्वेक्षणको आधारमा नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय द्वारा प्रकाशित गरेको नवौँ MSS report मा ९० अंक, दशौँ MSS report मा ९१ र एघारौँ फलोअप MSS Report मा ९२ अंक, बाह्रौँ फलोअप MSS Report मा ८२ अंक र तेह्रौँ फलोअप MSS Report मा ८५ अंक प्राप्त गरेको छ ।
- गुणस्तरीय सेवा
- Client satisfaction

७. अस्पतालको वर्तमान अवस्था विश्लेषण तथा भावी कार्यदिशा

७.१ अस्पतालका सबल पक्षहरु

- अस्पतालको भौतिक पूर्वाधार,
- अस्पताल विकास को गतिविधिमा सक्रिय अस्पताल व्यवस्थापन समिति,
- अस्पताल परिसरको सुरक्षालाई मध्येनजर गर्दै जडित CCTV,
- अस्पतालको वेभसाइट तथा सूचना प्रवाह प्रक्रिया, सूचना अधिकारी, गुनासो सुन्ने अधिकारीको व्यवस्था,
- अस्पताल व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय,
- २४ सै घण्टा ल्याव, एक्स-रे सेवा, फार्मसी सेवा
- आधुनिक औजार व्यवस्था (Patient Monitor, Portable USG, Digital X-ray, ventilator)
- कर्मचारीहरु दैनिक काम प्रतिबद्ध (Committed)
- अस्पताल व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षको Positive Attitude तथा अस्पताल विकासका गतिविधिहरुमा अत्याधिक चासो र सहयोग,
- साप्ताहिक रुपमा अल्ट्रासाउण्ड सेवा प्रदान,
- युवा चिकित्सकको बढ्दो संख्या,
- Electronic Medical Record (EMR-COGENT)
- Oxygen plant
- Centralize Laundry (CSSD) को व्यवस्था ।

७.२ अस्पतालका प्रमुख समस्याहरु

- स्वीकृत दरवन्दी अनुसार विशेषज्ञ चिकित्सक तथा अन्य प्राविधिक तथा अप्राविधिक कर्मचारीहरुको व्यवस्थापन हुन नसक्नु,
- अस्पतालमा पर्याप्त भवनहरु भएता पनि आवश्यक सेवा विस्तार गर्न ठाउँको अभाव, पर्याप्त संख्यामा फर्निचरको अभाव
- पदिय दायित्व पुरा गर्न पद अनुसारको ToR/Job Description नहुनु,
- फोहोरमैलाको उचित व्यवस्थापन गर्न नसक्नु,
- न्यूनतम सेवा मापदण्डमा पर्याप्त ध्यान दिन नसक्नु,
- सेवाग्राहीका लागि उचित पार्किङ स्थल नहुनु,
- टिकट काउन्टरको भिड व्यवस्थापन गर्न नसकिनु,
- कर्मचारी आवास गृहको अभाव हुनु,
- समयमै बजेट विनियोजन नहुनु,
- मेडिको लिगल र पोष्टमार्टम केश जाँचको लागि आवश्यक तालिमको अभाव,
- स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम बापत समयमा भुक्तानी नहुनु
- स्वास्थ्यकर्मीहरुको छिटो^२ फेरवदली हुनु ।

७.३ अस्पतालका प्रमुख चुनौतीहरु

- विशेषज्ञ सेवाको निरन्तरता गर्नु,
- दरवन्दी अनुसार डाक्टर तथा कर्मचारीको प्राप्त गर्नु
- कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्दा कार्य तालिका अनुसार कार्य संचालन गर्नु,
- अस्पताल व्यवस्थापन समितिको नीति, निर्देशिका निर्माण गर्नु,
- लामो खरिद प्रक्रियाका कारण चाहेको समयमा आवश्यक समान खरिद गर्नु,
- फोहोरमैलाको उचित व्यवस्थापन गर्नु

- समुदायको अस्पताल प्रतिको धारणा परिवर्तन गर्नु,
- विरामी भिड व्यवस्थापन गर्नु
- विशेषज्ञ चिकित्सकिय सेवाको निरन्तरता प्रदान गर्ने,
- कर्मचारी आवासको पर्याप्त व्यवस्थापन गर्नु,
- Limited resource of blood product.
- Electronic Health Record (EMR-COGENT) Implemeantation गर्नु,

७.४ अस्पताल का वर्तमान अवसरहरु

- अस्पतालप्रति जनसमुदायमा परिवर्तन भईरहेको धारणा,
- संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट अस्पताल विकासका लागि प्राप्त हुने बजेट,
- प्रदेश सरकारबाट अस्पताल सेवा सुदृढीकरण बजेट,
- आधुनिक औजार उपकरणहरुको उपलब्धता,
- विशेषज्ञ चिकित्सकहरुको बाक्लिदै गएको उपस्थिति,
- अस्पताल व्यवस्थापन समितिको अस्पतालको स्तरवृद्धी एवं सुधारका गतिविधिहरुमा जोड ।

७.५ अस्पतालको भावी कार्ययोजना

- दमौली अस्पताललाई कम्तिमा १०० शैयामा स्तरोन्नती गर्ने ।
- अस्पतालको गुरुयोजना अनुरूप अस्पतालका क्रियाकलाप निर्दिष्ट गर्ने ।
- चिकित्सक तथा कर्मचारीहरुलाई अपुग आवास गृह निर्माण गर्ने ।
- अस्पतालजन्य फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि फोहोरमैला निर्मलीकरण गर्ने ।
- CT-Scan तथा Endoscopy सेवा सञ्चालन गर्ने ।
- Laparoscopy सेवा सञ्चालन गर्ने ।
- Dialysis service को निरन्तरता गर्ने ।
- दमौली अस्पताललाई ट्रमा सेन्टरको रुपमा समेत विकास गर्ने ।

दमौली अस्पतालमा स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम

स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम स्वास्थ्य सेवा उपयोगको क्रममा हुने अनियोजित खर्चको जोखिमलाई अग्रिम व्यवस्थापन गर्दै वित्तीय संरक्षण प्रदान गर्ने अवधारणा अन्तर्गत सरकारले ल्याएको सामाजिक सुरक्षाको एक महत्वपूर्ण कार्यक्रम हो। समस्त नेपाली नागरिकलाई सर्वसुलभ रूपमा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न र स्वास्थ्य सेवा उपभोगमा सुधार ल्याउनका लागि सामाजिक स्वास्थ्य बीमाको आधारमा सबैका लागि स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गर्ने उद्देश्यका साथ २०७२ सालमा सामाजिक स्वास्थ्य सुरक्षाका रूपमा शुरुवात भएको यो कार्यक्रम हाल स्वास्थ्य बीमा बोर्डले संचालन गर्दै आएको छ। यस कार्यक्रमले सर्वव्यापी स्वास्थ्यको पहुँच (Universal Health Coverage, UHC) प्राप्ति तर्फ नेपाललाई अग्रसर बनाउँदै सन् २०३० सम्ममा दिगो विकास लक्ष्य प्राप्त गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने आशा लिएको छ।

नेपालको संविधानले आधारभूत स्वास्थ्य सेवालार्इ निशुल्क र सामाजिक सुरक्षाको हक प्रदान गरेको छ। वर्तमान संविधानको धारा ५१ (ज) मा नागरिकका आधारभूत आवश्यकता सम्बन्धी नीति अन्तर्गत नागरिकको स्वास्थ्य बीमा सुनिश्चित गर्दै स्वास्थ्य उपचारमा पहुँचको व्यवस्था मिलाउने उल्लेख छ। गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्ने नागरिकको अधिकारको संरक्षण गर्न, स्वास्थ्य बीमाद्वारा पूर्व भुक्तानीको माध्यमबाट बीमितको आर्थिक जोखिम न्यूनीकरण गर्न तथा स्वास्थ्य सेवा प्रदायकको दक्षता र जवाफदेहिता अभिवृद्धि गरी स्वास्थ्य सेवामा आम नागरिकको सहज पहुँच सुनिश्चित गर्न स्वास्थ्य बीमा ऐन २०७४ जारी भइसकेको छ। यस कार्यलाई थप व्यवस्थित गर्न स्वास्थ्य बीमा नियमावली २०७५ समेत पारित हुनु स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमकोलागि एउटा महत्वपूर्ण खुट्टिको हो। यस नियमावलीले हालको सुविधाको शैलीलाई दुइ गुणाले वृद्धि गनुकोसाथै ज्येष्ठ नागरिकको लागि सरकारलेनै बीमा प्रिमियम तिरिदिनेगरी छुट्टै एकाइको रूपमा वार्षिक रु एक लाख बराबरको स्वास्थ्य बीमाको व्यवस्था गरिएको छ। साथै, सम्पूर्ण संगठित क्षेत्रलाई आम्बानीको एक प्रतिशत योगदान गर्नेगरी बीमामा आवद्ध हुने अनिवार्य व्यवस्था गरिएको छ।

उद्देश्य र लक्ष्य

मुख्य उद्देश्य:

- गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको पहुँच र उपयोगमा सुधार ल्याई सामाजिक स्वास्थ्य बीमाको आधारमा सबैका लागि स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गर्ने।

विशेष उद्देश्य:

- स्वास्थ्य सेवाका क्षेत्रमा पूर्वभुक्तानी र जोखिम न्यूनीकरणको व्यवस्था गरेर सर्वसाधारणका लागि थप वित्तीय संरक्षण प्रदान गर्ने।
- वित्तीय साधनको समतामूलक परिचालन गर्ने।
- स्वास्थ्य सेवा प्रवाहका क्रममा सेवाको गुणस्तर, प्रभावकारीता, दक्षता र जवाफदेहितामा सुधार ल्याउने।

दमौली अस्पतालमा विगत ६ वर्ष देखी अर्थात् २०७४ भाद्र १ गते देखि स्वास्थ्य विमामा आवद्ध नागरिकहरूलाई स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम अनुसार स्वास्थ्य सेवाहरू सहज रूपमा प्रदान गरिदै आएको छ। वर्षेनी स्वास्थ्य सेवा तर्फ विरामीको संख्या बढ्दो क्रममा रहेको छ।

तनहुँ जिल्लामा मात्रै ४३५३५ परिवारका १२९९०० जना व्यक्तिहरू स्वास्थ्य विमामा आवद्ध छन्। यो संख्या कुल जनसंख्याको ४३% मात्र हो। अझै पनि आघी भन्दा धेरै जनसंख्या स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम भन्दा बाहिर छन्। छिमेकी जिल्ला कास्की, लमजुङ, गोर्खा बाट पनि प्रथम सेवानिन्दुको रूपमा यस अस्पताललाई राख्ने विमितको संख्या पनि उल्लेख्य छ। गत २ आर्धीक वर्ष र चालु वर्षको अर्धवार्षिक अवधिमा यसअस्पतालबाट स्वास्थ्य सेवा लिने विमितहरूको संख्या तलको कोलम चित्रबाट देखाईएको छ। आ.व. २०७८/७९ मा २२६३३ जना, आ.व. २०७९/८० मा ३२४५३ जना र चालु आ.व. २०८०/८१ को अर्धवार्षिक अवधि (श्रावण देखी पौष मसान्त सम्म) मा स्वास्थ्य सेवा लिने विमितको संख्या २२१५३ जना रहेको छ। यो संख्या आ.व. २०७८/७९ को हाराहारीमा देखिदा तनहुँ जिल्लामा स्वास्थ्य विमा कार्यक्रममा नागरिकहरूको संख्या बढ्दो क्रममा देखिन्छ। स्वास्थ्य विमा मार्फत उपलब्ध गराईने भनिएका करिब ११३० प्रकारका औषधिहरू विरामीलाई वर्षभरीनै उपलब्ध गराउन सकेमा अर्थात् हाल विमामा आवद्ध भएका विमितहरू सन्तुष्ट भएमा यस कार्यक्रममा

अभूत आकर्षण हुन गई विमामा आवद्ध हुनेहरुको संख्या बढ्न जानेछ, अन्यथा नयाँ विमितहरु थपिदा नविकरण तर्फ झुप आउट बढ्न जाँदा विमामा सक्रिय सदस्यहरुको संख्या खासै बढ्न सकेको छैन ।

स्वास्थ्य विमालाई सुदृढ गर्न र नेपाल सरकारले लिएको लक्ष सर्वव्यापी स्वास्थ्यको पहुँच (Universal Health Coverage) प्राप्ती गर्न स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमले निम्न सुधारहरु गर्न जरुरी देखिन्छ ।

- विस्तारित स्वास्थ्य सेवा:** हाल स्वास्थ्य विमामा आवद्ध अधिकांस नागरिक स्वास्थ्य कर्मी, कर्मचारी, व्यापारी, शिक्षक, महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका, विद्यार्थी आदी धेरै छन् । यीनीहरु कुनै न कुनै कार्यालय, संघ संस्था, विद्यालय, व्यापारिक प्रतिष्ठान, बैंक वित्तिय संस्थाहरु आदीमा संलग्न छन् । अफिस समय १०-५ को अवधिमा अधिकांस, कर्मचारी, व्यापारी, शिक्षक, विद्यार्थी आदीले स्वास्थ्य सेवा लिन समय व्यवस्थापन गर्न सक्दैनन् । जस-जसले १०-५ भित्र स्वास्थ्य सेवा लिन सक्दैनन्, उनीहरुको लागि विस्तारित स्वास्थ्य सेवा (EHS) मार्फत उनिहरुलाई अनुकूल समयमा स्वास्थ्य सेवा दिन सकिने कुरालाई मध्यनजर गर्दै दमौली अस्पतालले हाल ओपिडी सेवालालाई विहान ७ देखी साँझ ७ वजे सम्म को समय व्यवस्थापन गरी सेवा दिएको छ ।
- अस्पतालको तह अनुसार स्वास्थ्य सेवा र सो अस्पतालबाट जारी प्रिस्कृप्सन अनुसारको र स्वास्थ्य विमाको लिष्टमा भएका औषधिहरु उपलब्धताको झारेन्टी स्वास्थ्य विमा मार्फत सम्बन्धित अस्पतालले गर्नुपर्ने:** विमितलाई आज नभएको औषधि भोली उपलब्ध गराउने जिम्मा समेत स्वास्थ्य विमा मार्फत अस्पतालले लिनु पर्ने हुन्छ । विरामीको स्वास्थ्य परिक्षण, विभिन्न टेष्टहरु गरेर अस्पतालमै दिन विताएका स्वास्थ्य विमाका विमित विरामीहरु अस्पताल बाहिर पसल पसल औषधि खोज्दै, सोडै हिड्ने भ्रमणको अन्त्य हुन जरुरी छ । विरामीलाई विरामी पुर्जामा लेखिएको औषधि उपलब्ध गराउने दायीत्व वाट अस्पताल पन्छिन हुँदैन । यसो हुन सकेमा अस्पताल संग विरामी सम्बन्ध सुमधुर हुन जाने र विमितहरुको पैसा, समय बचत हुनाको साथै अस्पतालमा औषधि उपलब्ध नभएर हुने तनावको समेत अन्त्य भई स्वास्थ्य विमामा नविकरण तर्फ भएको झुपआउट सम्बन्धि समस्या घट्ने र विमितको संख्या बढ्न जाने हुन्छ ।
- विमामा २ जना थप कर्मचारीहरुको भर्ना गरी नयाँ विमा दर्ता तथा नविकरण गर्ने सुविधा समेत अस्पतालले नै गर्न सकेमा नागरिकलाई स्वास्थ्य विमामा सजिल्यै आवद्ध गर्न सकिने ।
- हराएको कार्डको प्रतिलिपि सिफारिस अस्पतालले गर्नु परेपछि, हराएको कार्डको प्रतिलिपि उपलब्ध गराउने कार्य पनि अस्पतालको विमा शाखाले नै गर्न मनासिव हुने, जसले गर्दा विमितहरुको विमा कार्ड हराएर हुने तनाव र अस्पतालबाट सिफारिस बोकेर विमा अफिस सोड्दै र खोज्दै हिड्दा हुने तनावको अन्त्य हुनुका साथै विमितको महत्वपूर्ण समय समेत बचत हुने ।
- अस्पतालमा विमा मार्फत धेरै भन्दा धेरै नागरिकहरुलाई सेवा दिन सकेमा मात्र अस्पताल एवं नागरिकहरुलाई फाईदा पुग्ने हुनाले अस्पतालमा भएको भिडलाई सेवा सुविधा, जनशक्ति, औषधि आदी थप गरेर भए पनि यस कार्यक्रमलाई दिगो बनाउन सकेमा नेपाल सरकारको लक्ष प्राप्ती हुने कुरामा दुई मत रहेन ।
- बेला बेलामा विमितहरुमा ग्राहक सन्तुष्टीको सर्भे गरेर असन्तुष्ट ग्राहक वा विमितहरुको सुभाब संकलन गर्न जरुरी देखिन्छ । अभूत विमाको मात्र विषयलाई लिएर विमा बोर्डको पदाधिकारी, सम्बन्धित अस्पतालका सेवा प्रदायक र सेवाग्राही विमितहरु को विचमा अर्न्तक्रिया कार्यक्रम आयोजना गर्न सकेमा विमाबोर्डले नितिगत समस्याको समाधान गर्ने, सेवा प्रदायकले पनि निति र नियम भित्र रहेर

पुरा गर्न सकिने समस्याहरूको समाधान गरी गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन सकिने र सेवा ग्राहि विमितले पनि असल नागरिकको तर्फबाट कर्तव्य गर्नु पर्ने हुन्छ । विमाको सुविधा खोज्दा विमाकै नियमानुसार दावी गर्ने हो, आफ्नो अनुकूल दावा पेश गर्दा भएको सेवा सुविधा पनि उपलब्ध गराउन विभिन्न किसिमका प्राविधिक समस्याहरू आउन सक्ने हुन्छ ।

- स्वास्थ्य विमाबाट यस अस्पताललाई समयमानै दावी अनुसारको रकम भुक्तानी नहुँदा औषधि सप्लाई लगायत कर्मचारी व्यवस्थापनमा बाधा भएको,
- कर्मचारीको व्यवहारको वारेमा विमितहरूबाट जनगुनासो आएको हुँदा सेवा प्रदायक कर्मचारीहरूले पनि बानी व्यवहारमा परिवर्तन ल्याउन जरुरी देखिन्छ, अन्यथा नयाँ सदस्य थपिने संख्या भन्दा नविरण नगर्नेहरूको संख्या बढ्न गई अन्ततः अस्पताल संचालनमा दीर्घकालिन नकारात्मक असर पुग्न जाने ।
- विरामीलाई हाल उपलब्ध गराईरहेको नक्कल पुर्जा फलोअपमा आउदा नबुझिने समस्याले गुनासो आएको, विमाले कार्बन प्रति लिएर सक्कल प्रति विरामीलाई बुझाउन मनासिव हुने ।

मृगौलारोग सम्बन्धि छोटो जानकारी

मृगौला मानव शरीरको एक अभिन्न अङ्ग हो । यो अङ्ग सिमीको आकारको हुने गर्दछ । यो मेरुदण्डको दुवैपट्टि हुन्छ । यो करिब करिब ४-५ इन्च लामो अथवा एउटा ठूलो मुट्टी जत्रो हुन्छ । प्रत्येक मृगौलामा लाखौं साना साना छान्ने जालीहरू हुन्छन् जसलाई नेफ्रोन भनिन्छ । यो अङ्गले रगत छान्ने, शरीरमा भोलिलो पदार्थको मात्रा नियन्त्रण गर्ने, सहि मात्रामा इलेक्ट्रोलाइट्सको सन्तुल कायम राख्ने र शरीरलाई नचाहिने पदार्थहरू पिसाबको माध्यमबाट बाहिर फाल्ने काम गर्दछ । वयस्क मानवमा भएको स्वस्थ मृगौलाले १ दिनमा करिब १५० लिटर रगत छानेर सफा गर्छ र सफा रगतलाई पुनः रक्तसंचार प्रणालीमा नै पठाउँछ । जब मृगौलाले रगत सफा गर्न सक्दैन, रगतमा हानिकारण पदार्थहरू जम्मा हुन थाल्दछ, जसका कारण रक्तचाप बढ्न गई मृगौला असफल हुन्छ अथवा मृगौलाले काम गर्न छोड्छ । मृगौलाले सामान्य रूपमा काम गर्ने क्षमता ९०% ले गुमाएपछि, मृगौला रोगको अन्तिम चरणमा विरामी पुग्छ ।

मृगौला फेल हुने थुप्रै कारणहरू हुन्छन् जस्तै:

- डाइबिटिज (मधुमेह)
- आनुवंशिक (वंसानुगत)
- धेरै मात्रामा कडा औषधिहरू सेवन गरेमा
- नेफ्रोटिक सिन्ड्रोम आदि

कतिपय बेलामा अचानक पनि मृगौलाले काम गर्न छोड्न सक्छ जस्लाई एकपुट रेनल फेलिर अथवा एकपुट किडनी इन्जुरी भनिन्छ । यसरी अचानक मृगौलाले काम नगर्दा जिवनभर नै काम नगर्ने हुँदैन । यो स्थायी हुँदैन । उपचार गरी फेरि मृगौलाई स्वस्थ बनाउन सकिन्छ । यस्तो एकपुट रेनल फेलिरको पनि थुप्रै कारणहरू छन्, जस्तै:

- हृदयघात
- लागूपदार्थको प्रयोग
- मूत्रमार्गको समस्या
- मृगौलामा पर्याप्त रगत नबग्दा आदि ।

यदि मृगौला असफल भयो भने एक वा निम्न लक्षणहरू देखा पर्ने गर्छन् जस्तै:

- चिलाउनु
- मांसपेशी ऐँठन
- वाकवाकी र बाल्ता

- भोक नलाग्नु
- खुट्टा र गोलीगाँठो सुनिनु
- पर्याप्त पिशाब नहुनु
- सास फेर्न समस्या हुनु
- निद्रामा समस्या देखा पर्नु आदि ।

यदि मृगौलाले अचानक काम गर्न छाडेमा (Acute Renal Failure), देखा पर्ने लक्षणहरू:

- पेट दुख्नु
- ठाड दुख्नु
- पखाला
- ज्वरो
- नाकबाट रगत बग्नु
- बान्ता आउनु आदि ।

माथिका एक वा बढी लक्षणहरू देखा परेमा किडनी समस्याको सङ्केत हुन सक्छ । यी कुनै पनि लक्षण देखा परेमा, तुरुन्तै डाक्टरलाई सम्पर्क गर्न जरुरि छ ।

मृगौलारोगको अन्तिम चरण भनेको मृगौला फेल हुनु हो । पुरानो मृगौला रोग (क्रोनिक किडनी डिजिज) यो जिन्दगीभर निको हुदैन । यस्तो समयमा विरामीसंग केवल दुईवटा मात्रै विकल्प हुन्छ ।

- डायलासिस
- मृगौला प्रत्यारोपण

डायलाइसिस

डायलिसिस भनेको मृगौला फेल भएका विरामीहरूमा गरिने उपचार हो जसबाट केहि हदसम्म कृत्रिम रूपमा मेसिन द्वारा मृगौलाको काम गरिन्छ । जब आफ्नै मृगौलेले काम गर्न छोड्छ, तब बाँच्नको लागि डायलाईसिस गरिन्छ । डायलाईसिस अस्पतालको डायलाईसिस युनिटमा गर्न सकिन्छ वा घरमै पनि साधारण तालिमको आधारमा गर्न सकिन्छ । मेडिकल अवस्था र विरामीको इच्छाको आधारमा डायलाईसिस गर्ने ठाउँको निर्णय गरिन्छ । मृगौलाको अवस्था हेरि डायलाईसिस हप्तामा कति दिन र एकचोटि गर्दा कति घण्टा गर्ने भन्ने कुरा निर्धारण गरिन्छ । डायलिसिस दुई प्रकारका हुन्छन:

- हेमोडायलाईसिस
- पेरिटोनियल डायलाईसिस

अहिले नेपालका थुप्रै अस्पतालहरूले डायलिसिसको सुविधा प्रदान गरिरहेका छन् र नेपाल सरकारले डायलिसिस निःशुल्क गरिदिएको छ । यसको कारणले थुप्रै विरामीहरूलाई ठुलो राहत मिलेको छ ।

मृगौला प्रत्यारोपण

मृगौला प्रत्यारोपण भनेको अन्तको चरणको मृगौला रोग भएको विरामीको शरिरबाट विग्रिएको मृगौला भिकेर त्यसको ठाउँमा स्वस्थ मृगौला राख्नु हो । मृगौला प्रत्यारोपणलाई रेनल प्रत्यारोपण पनि भनिन्छ । अंगदाताको स्रोतको आधारमा मृगौला प्रत्यारोपण सामान्यतया मृत दाता वा जीवित दाताको रूपमा वर्गीकृत गरिएको छ । अन्त अवस्थाको मृगौलारोगको उत्तम विकल्पको रूपमा मृगौला प्रत्यारोपणलाई लिन सकिन्छ । प्रायः मृगौला असफलताको लागि डायलाईसिसको तुलनामा मृगौला ट्रान्सप्लान्टलाई राम्रो उपचार मानिन्छ । मृगौला ट्रान्सप्लान्टले विरामीलाई राम्रो महसुस गर्न र लामो समयसम्म बाँच्न मद्दत पुर्याउँछ । खान र पिउन मिल्ने कुराहरूमा सीमितताहरू भएकोले विरामीले प्रत्यारोपण पछि खानपिनमा ध्यान पुर्याउन अति आवश्यक छ । वास्तवमा मृगौला प्रत्यारोपण सफल भएमा विरामीले रोग लाग्नु अघि जस्तो जीवन बिताउन सक्छ । अध्ययनले देखाए अनुसार मृगौला ट्रान्सप्लान्ट भएका मानिसहरू डायलिसिसमा बस्ने मानिस भन्दा लामो समयसम्म बाँच्दछन ।

शरिरमा दान गरिएको मृगौला राख्दा विग्रिएको मृगौला निकालिँदैन, नयाँ मृगौला विरामीको तल्लो पेटमा राखिन्छ जहाँबाट महत्वपूर्ण रक्त वाहिकाहरू र मूत्राशयसंग जोडिन सजिलो हुन्छ। शल्यक्रिया गर्न लगभग ४ घण्टा लाग्छ। यदि जिवित व्यक्तिले दान गरेको मृगौला राखेको हो भने मृगौलाले चाँडै काम गर्न थाल्छ भने मरिसकेको शरिरबाट निकालेको मृगौलाले २ देखि ४ हप्ता अथवा त्यो भन्दा धेरै समयपछि मात्रै काम गर्न शुरु गर्छ। मृगौला प्रत्यारोपण गर्नको निम्ति पहिले विरामीको नाम प्रतिक्षा सूचीमा राखिन्छ र विरामीलाई मिल्ने मृगौला नपाएसम्म विरामीले डायलिससलाई नै निरन्तरता दिनु पर्छ। शल्यक्रियाको लागि मृगौला निकाल्ने र राख्ने एकै दिन गरिन्छ। प्रत्यारोपण गर्नु अघि मृगौला दाताको विभिन्न जाँचहरू गरिन्छ। प्रत्यारोपण गर्न विरामीको मृगौला र मृगौला दाताको मृगौला विभिन्न पक्षहरूबाट मिल्नुका साथै रक्त समूह पनि मिल्न जरुरि छ।

अरुलाई एउटा मृगौला दिँदा मृगौला दातालाई केहि असर पर्दैन, पहिलेको जस्तै स्वस्थ जीवन जीउन सक्छ। उसको दानले अरु कसैले जीवन पाउँछ।

मृगौला रोग लाग्नबाट कसरी बच्ने?

मृगौला रोग लागे पछि पछुताउनु भन्दा लाग्नबाट बच्नु नै आवश्यक हुनेछ। मृगौलाको रोग धेरै किसिम का हुन्छन। मृगौलाको हुँदा, मृगौला मा पानी फोका हुनु, मृगौला सुन्निनु, मृगौला ले काम गर्न छोड्नु आदि विभिन्न किसिम का रोगहरू हुन्छन। मृगौला को रोगबाट बच्न पहिला खानपान मा ध्यान दिनु पर्ने हुन्छ यदि मृगौलामा हुँदा छ र खानपान मा ध्यान नदिँदा हुँदा बढ्दै जानेछ र यसले मृगौला विग्रन सक्दछ त्यसैले मृगौलामा हुँदा हुँदा के के खानु हुँदैन, भन्ने बारे राम्रो ज्ञान लिन जरुरी हुन्छ।

मृगौला रोग लाग्नबाट बच्ने ६ वटा टिप्सहरू:

- करिव ६/६ महिना को अन्तर मा चेकजाच गरी रहने,
- ब्लड प्रेसर र सुगर लेभल लाई सधैं कन्ट्रोल मा राख्ने,
- उमेर अनुसार को शरिर को तौल कति छ र कति हुनु पर्छ भन्ने ख्याल गर्ने र तौल बढी भए कम गर्ने,
- धूम्रपान र मध्यपान मृगौला रोग को प्रमुख कारण हो। सके सम्म चाडो धूम्रपान र मध्यपान छोड्ने,
- के खानु हुन्छ के खानु हुँदैन भन्ने बारे आफैले ख्याल गर्ने र
- दैनिक बिहान ३० मिनेट देखि १ घण्टा शारीरक कसरत गर्ने।

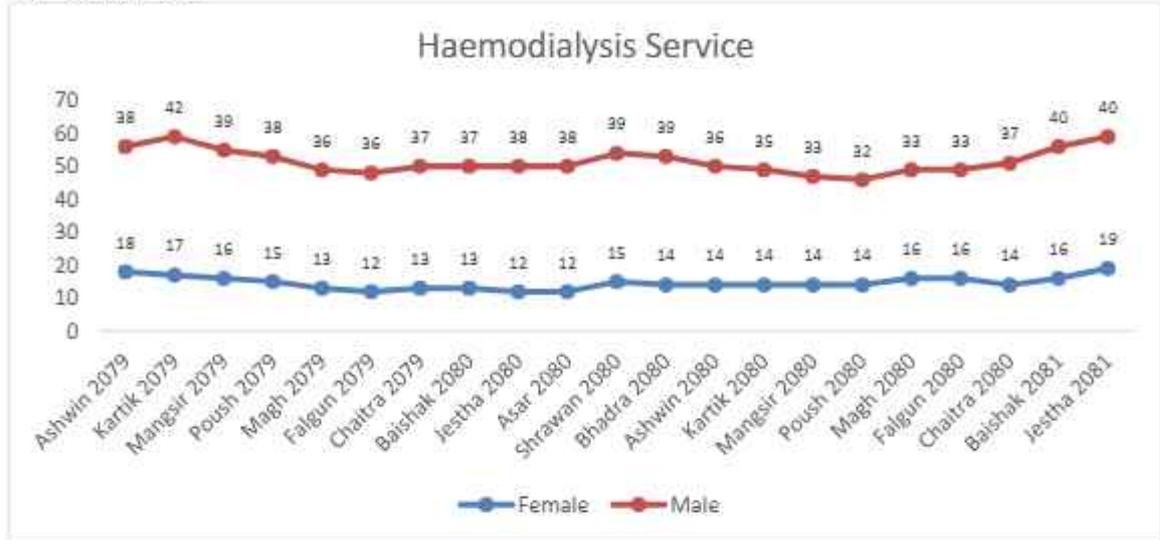
दमौली अस्पतालमा हेमोडायलाईसिस सेवा

दमौली अस्पतालमा २०७२ मंसिर ३ गते देखिनै नेशनल किडनी सेन्टरको सहयोगमा ८ वटा मेसिन राखेर शत्रुघ्न मञ्जु डायलाईसिस सेन्टरको रुपमा स्थापना भई हेमोडायलाईसिस सेवाको सुरुवात भएको थियो। यस सेन्टरलाई स्वर्गीय श्रीमान शत्रुघ्न उपाध्यायको सम्भनामा मञ्जु उपाध्यायको सहयोगमा स्थापना भएको, उनले किडनी सेन्टरलाई रु १ करोड २५ लाख सहयोग गरेकी थिईन। साथै स्वर्गीय राम बहादुर श्रेष्ठको सम्भनामा लायन्स मनराम फाउण्डेशन २००५ ले यस किडनी सेन्टरलाई ६२ केभीको जेनेरेटर दान गरेको थियो, हाल यो जेनेरेटर काम गर्ने अवस्थामा रहेको छ। गत आ.व. २०७९/८० को भाद्र महिनामा यो सेवा दमौली अस्पतालको पुर्ण स्वामित्वमा आएको हो।

तात्कालीन अवस्थामा डायलाईसिस को सुविधा नहुँदा, फास्की, गोर्खा, लमजुङ्ग, पाल्पा, स्याङ्जा नवलपरासी, चितवन र मनाङ्ग देखीका विरामीहरूले यो सेवा लिए। हाल मनाङ्ग र मुस्ताङ्ग बाहेकका सबै अस्पतालहरूमा यो सेवा/सुविधा हुँदा दमौलीको भिड घटेको अवस्था छ।

सुरुका महिनाहरूमा यो सेवा लिन पालो कुर्नेहरूको प्रतिक्षा सुचि निकै लामो थियो, हाल आएर प्रतिक्षा सुचिमा हुनेहरूको संख्या न्युन छ। मासिक रुपमा लगभग ५० जना सेवाग्राहीले दमौली अस्पतालबाट नियमित रुपमा हेमो डायलाईसिस सेवा लिईरहेका छन्। हाल ५ जना सेवाग्राहीले यो सेवाको लागि प्रतिक्षा सुचिमा रहेका छन। दमौली अस्पतालको आफ्नो पुर्ण जिम्मामा आएपछि तल लाईन ग्राफमा देखिए अनुसार मासिक रुपमा

पुरुष र महिलाहरूले सेवा लिएका छन् । यो रोगको समस्या महिलाको भन्दा पुरुषमा २ गुणा भन्दा पनि केही बढी देखिएको छ ।

डायलाइसिस सम्बन्धि रिपोर्ट

जम्मा मेसिनहरू : १९ सेट

काममा प्रयोग भईरहेको : ९ सेट

काम नगर्ने : १० सेट

विरामीको लागि बेड : ९ वटा

जनशक्तिको अवस्था

नेफ्रोलोजिष्ट : डायलाइसिस गराईरहेका र मृगौला सम्बन्धि समस्या परेका नयाँ विरामीहरूको लागि हरेक महिनाको चौथो शनिवार ओपिडी सेवा उपलब्ध,

मेडिकल अफिसर : ६ जना,

नर्सिङ : ९ जना (तालिम प्राप्त ८ जना) ।

पारामेडिक्स : १ जना,

कार्यालय सहयोगी : ४ (तालिम प्राप्त १) जना ।

पालो कुर्ने संख्या : १ जना । (मिति : २०८१ असोज २ गते)

गोवर्धन शर्मा मेमोरियल आँखा उपचार तथा अनुसन्धान केन्द्र

दमौली अस्पतालको औपचारिक रूपमा २०५९ साल वैशाख महिना देखी सुरुवात भएको, तत्कालिन उपप्रधान मन्त्री एवं स्थानिय विकास मन्त्री, हालका राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले उद्घाटन गर्नुभएको थियो । वि.सं. २०५० देखि लायन्स क्लब तनहुँको समन्वयमा हिमालय आँखा अस्पताल पोखराले महिनाको एक आँखा उपचार क्लिनिक प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र दमौलीमा संचालन गरेको थियो । दमौली अस्पतालको नयाँ भवन बाट सेवा

सुरुभए संगै वि.सं. २०७२ देखि तत्कालिन खेलकुदको कभर्डहलमा हिमालय आँखा अस्पतालबाट एक जना नेत्र सहायक को सहयोगमा आँखा उपचार केन्द्र दैनिक संचालन हुन थालेको थियो ।

कार्तिक १६, २०७८ मा दमौली अस्पतालको स्वामित्वमा रहने

गरी गोवर्धन शर्मा मेमोरियल आँखा उपचार तथा अनुसन्धान केन्द्र संचालनमा आएको छ । दमौली अस्पतालले एक जना नेत्र सहायक को करारमा भर्ना गरी दैनिक आँखा उपचार सेवाको निरन्तरता गरेको छ । यस आँखा उपचार केन्द्रमा दैनिक २५ देखि १०० जना आँखाका विरामीहरू लाभान्वित हुने गरेका छन् ।

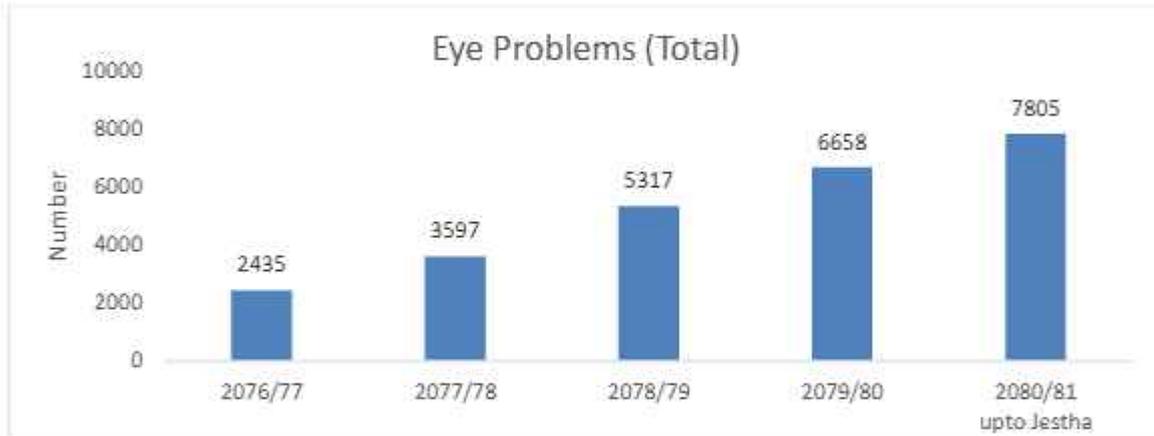

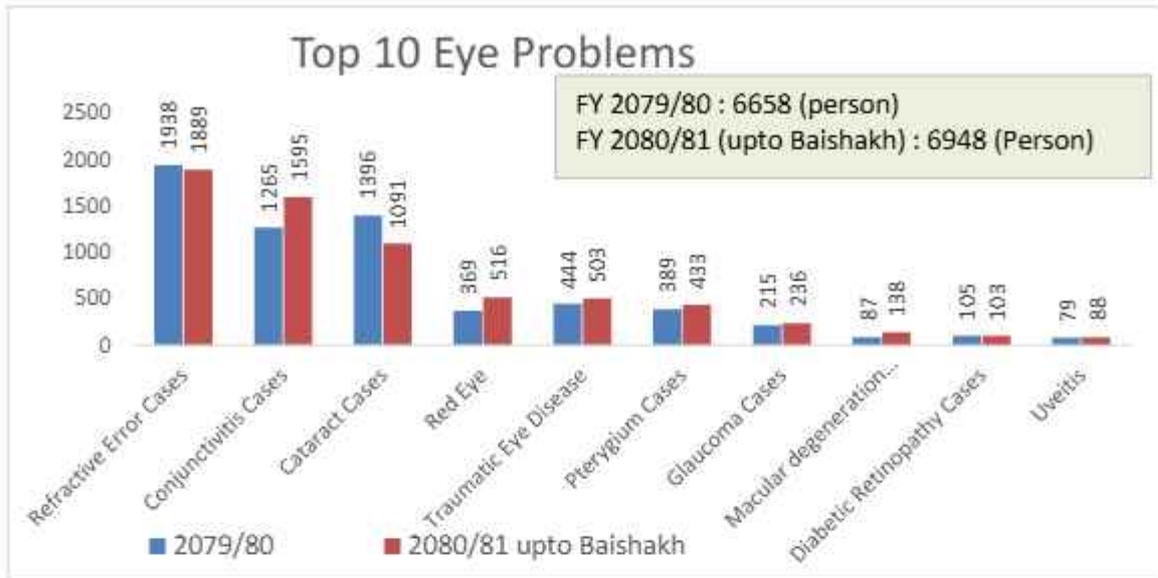
द्रमौली अस्पतालमा आँखा उपचार गर्नेहरूको रिपोर्ट आ.व. २०७५/७६ देखि अगाडीको भेटिदैन ।

आ.व. २०७६/७७ देखि चालु आ.व. २०८०/८१ को माघ महिना सम्मको रिपोर्ट HMIS Software मा भेटिन्छ । स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (HMIS Software) मा भएको रिपोर्टका अनुसार आँखा उपचार सेवा लिनेहरूको संख्या बढ्दो क्रममा देखिन्छ । गतवर्ष मात्रै ६६५८ जनाले यो सेवा लिएकोमा चालु आ.व. २०८०/८१ को ११ महिनामा मात्र ७८०५ जनाले यो सेवा लिए, अर्थात चालु वर्षमा ९००० भन्दा बढी विरामी हुने अनुमान सहजै गर्न सकिन्छ । यति धेरै विरामीलाई एकजना मात्र नेत्र सहायकको भरमा मात्र सेवा दिन खोज्दा कहिले काही तालिम, गोष्ठी र विद्वाको करणले सेवा अवरुद्ध हुने अवस्था आउन सक्छ । यस अस्पतालमा आँखासेवा लिन टाढाटाढा बाट विरामी आउने र सेवा नलिई फर्केर जानुपर्ने बाध्यताको अन्त गर्न, आँखा उपचार सेवालार्ई अविच्छिन्न प्रदान गर्नको लागि कम्तीमा दुई जना नेत्र सहायकहरूको व्यवस्था गरी सेवा

प्रदान गर्नु पर्ने देखिन्छ र आँखा जस्तो संवेदनसिधाल अंगको उपचारमा गुणस्तर कायम गर्न समेत द्रमौली अस्पतालमा विशेषज्ञ बाट आँखाको उपचार गर्न जरुरी देखिएको कुरा विरामीको बढ्दो संख्याले देखाएको छ ।

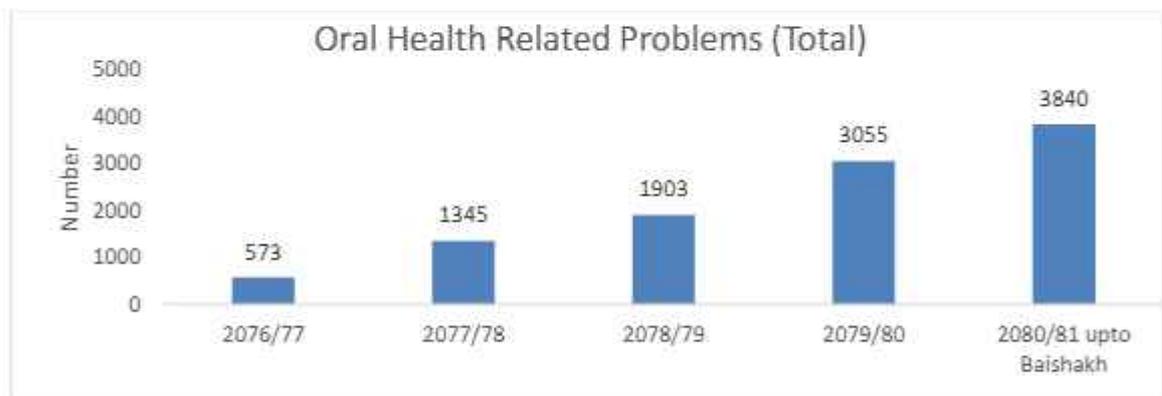

आँखामा भएका समस्या अनुसार हेर्दा सबै भन्दा बढी Refractive Error (दृष्टी सम्बन्धि समस्या), Cataract (मोतिविन्दु), Conjunctivitis, Traumatic Eye Disease, Pterygium, Red Eye etc रहेका छन् । आँखामा भएका समस्याहरू मध्ये दृष्टीमा समस्या पहिलो र मोतिविन्दु दोश्रो उच्च संख्यामा रहेको देखिन्छ । आँखाको अधिकांस समस्याहरूको उपचार स्वास्थ्य विमाले समेटेको हुँदा विमा मार्फत आँखा उपचार सेवा पाउने हुनाले विरामीहरूको खर्चभार कम हुने कुरामा दुईमत भएन । माथीको कोलम चार्टमा गत आ.व. २०७९/८० मा आँखा सम्बन्धि प्रमुख समस्याहरू संख्यामा देखाईएको, यो रिपोर्ट लेख्दा सम्म चालु आ.व. २०८०/८१ को १० महिनाको रिपोर्ट समेत प्राप्त भएको हुँदा सो पनि संख्यामा संगसंगै देखाईएको छ ।

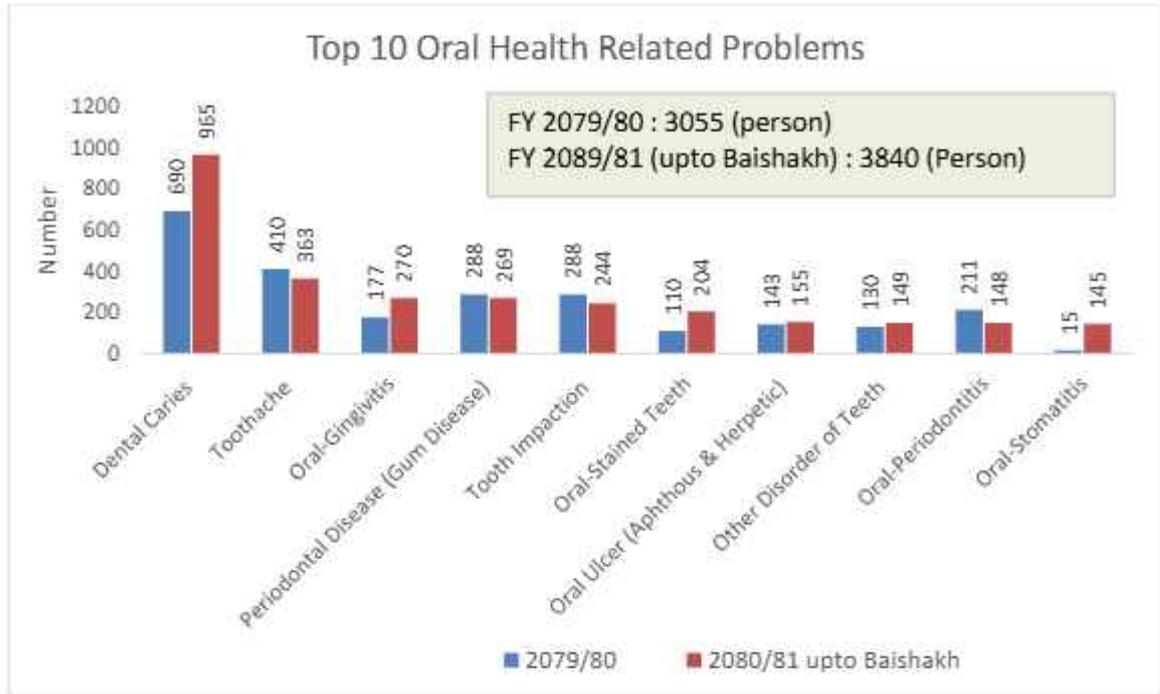

दमौली अस्पतालमा मुख स्वास्थ्य सेवा

दमौली अस्पतालमा नयाँ भवनमा सन् अघि सडेको विग्रेको हल्लेको दातलाई हप्ताको एक पटक Extraction मात्र गरिन्थ्यो । दमौली अस्पताल २०७२ सालमा नयाँ भवनबाट जनशक्ति तथा पुर्वाधार को व्यवस्थापन गरेर दैनिक भएको हो । स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (HMIS Software) मा आ.व. २०७६/७७ अघि HMIS मा तथ्याङ्क भेटिएन ।

आ.व. २०७६/७७ मा ५७३ जना र त्यसपछि आ.व. हरूमा क्रमशः बढ्दै गएको र गत आ.व. २०७९/८० मा ३०५५ जनाले सेवा लिएका थिए । चालु आ.व. २०८०/८१ को वैशाख सम्म १० महिनाको सेवा ३८४० जनाले यो सेवा लिएको देखिदा बाँकी २ महिनामा अरु कम्तीमा १००० जनाले सेवा लिने पुर्वानुमान सजिलै गर्न सकिन्छ । गत वर्ष र चालु आ.व.को वैशाख महिना सम्मको प्रमुख दश मुख स्वास्थ्य समस्याहरुलाई क्रमशः देखाईएको छ । सबै भन्दा धेरै Dental Caries, Toothache, Periodontal Disease आदी छन् ।

दमौली अस्पतालमा EMR (COGENT)

विगत ४/५ वर्ष देखि EMR (COGENT) लागू भएको, सुरुका वर्षहरूमा टिकट काउण्टर, प्रयोगशाला, एक्सरे, फार्मसीमा मात्र अभिलेख राखिएको पाईयो । आर्कास्मिक कक्ष, OPD हरू, इन्डोर मा अध्ययन विदा, असाधारण विदा, छात्रवृत्ति करार सेवामा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीहरूको छिटोछिटो फेरवदली हुने समस्याले अभिमुखिकरण लाएका कर्मचारीहरूको जहिले पनि कमी हुन जाँदा सबै सेवा प्रदान भएका शाखा फाँटबाट इलेक्ट्रोनिक अभिलेख हुन सकेन । चालु आ.व. मा असोज महिना दमौली अस्पतालमा EMR अभिमुखिकरण गर्नको लागि एकजना कर्मचारी आएकोमा डेगुरोगका कारण अभिमुखिकरण पुरा हुन सकेन । पुनः मांसिर महिनामा १ हप्ताको स्थलगत अनुशिक्षण भयो । मांसिर महिना देखि EMR मार्फत ईलेक्ट्रोनिक अभिलेख गर्ने क्रममा वृद्धि भएको छ ।

समस्याहरू

- विशेष क्लिनिकल सेवाहरू : खोपकार्यक्रम, परिवार नियोजन सेवा, मातृ तथा नवशिशु स्वास्थ्य सेवा (पूर्वप्रसूती, उत्तर प्रसूती सेवाहरू), पोषण (वृद्धि अनुगमन, कुपोषणको उपचार व्यवस्थापन) सेवा, सुरक्षित गर्भपतन सेवा आदी यसमा नसमेटिएको, अझै पनि पेपरमानै अभिलेख राख्न बाध्य भएको अवस्था ।
- भिडभाड भएको दिनहरूमा OPD तथा Emergency मा अभिलेख राख्न नभ्याएको अवस्था अझै पनि देखिएको ।
- ओपिडी सेवाको विस्तार गर्न जनशक्ति एवं भौतिक पूर्वाधारको अभाव भएको ।
- कन्सल्टचाण्ट विशेषज्ञहरूको सेवाहरू जस्तो "स्त्री तथा प्रसूति, अर्थोपेडिक, छालारोग, मनोरोग, नेफ्रोलोजी (मृगौलारोग) आदी" OPD संचालन हुँदा ईलेक्ट्रोनिक अभिलेख राख्ने व्यवस्था हुन नसकेको ।
- स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (HMIS) मा पछिल्लो परिमार्जन भएको २ वर्ष भई सक्दा समेत सो HMIS Tools बमोजिमको EMR COGENT Software मा अभिलेख तथा प्रतिवेदन फर्मेट अध्यावधिक नभएको ।
- हाल टिकट काउण्टर, प्रयोगशाला, X-Ray, ECG, Pharmacy को रिपोर्ट जेनेरेट भएको,
- OPD, Indoor को रिपोर्ट जेनेरेट नभएको, सम्बन्धित रिपोर्ट फाराममा जिरो (०) अंक मात्र डिस्ले भएको । जसका कारणले दोहोरो अभिलेख राख्न बाध्य भएको ।
- EMR सफ्टवेयर HMIS संग लिंक नभएको, दोहोरो इन्ट्री गर्न पर्दा डाटामा यदाकदा मिसम्याच हुने, इन्ट्री हुन छुट्ने, अण्डर वा ओभर रिपोर्टिङका समस्याहरू हुने,

सुझावहरू

- मेडिकल रेकर्ड शाखाबाट दैनिक सम्बन्धित फाँट वा विभागमा EMR Cogent को live monitoring गर्ने सिस्टमको विकास गर्न जरुरी,
- सेवा प्रदायक स्वास्थ्यकर्मीहरू सबैलाई EMR सम्बन्धि अभिमुखिकरण वा तालिम नपुगेको हुँदा सबै फाँट वा विभागमा राम्रो संग EMR नचल्दा सम्म एक जना COGENT प्रतिनिधी दमौली अस्पतालमा बस्नु पर्ने ।
- EMR Cogent मार्फत आन्तरिक प्रेषण सेवा प्रभावकारी नभएको हुँदा, हरेक ठाउँ जस्तो टिकट काउण्टर, ओपिडीहरू, प्रयोगशाला, फार्मसी आदीमा "पहिले आउनेलाई पहिलो सेवा" प्रभावकारी हुन सकेको छैन ।
- EMR Cogent यहि रूपमा सधै चलाउन हुदैन, यसमा परिमार्जन वा सुधार हुनेहो भने यो वर्ष पछिन सकिने, अन्यथा यसको विकल्प खोज्न उपयुक्त हुने ।

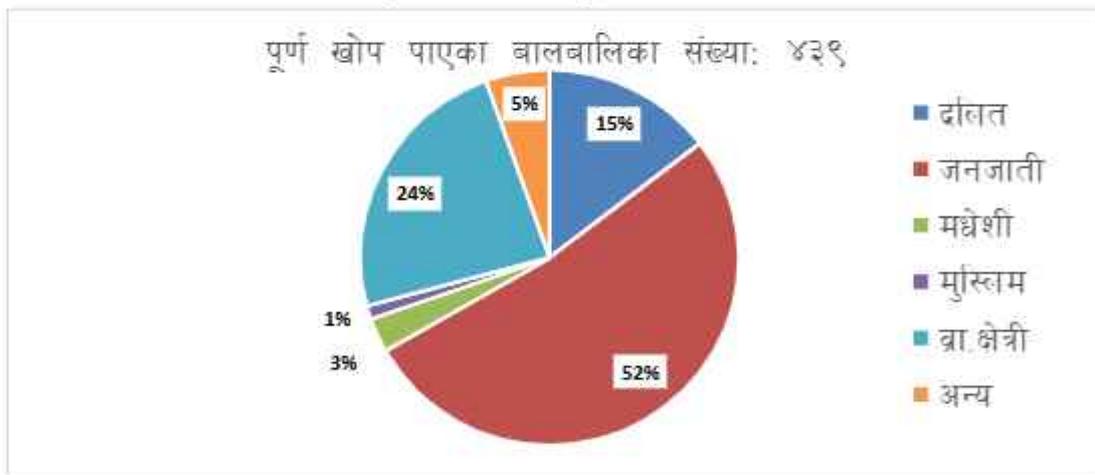
जातिगत तथा लिङ्गका आधारमा सेवा लिएका सेवाग्राहीहरूको विप्लेषण

सूचक लिङ्ग	पूर्ण खोप पाएका बालबालिका संख्या			संस्थागत सुत्केरी सेवा	सुरक्षित गर्भपतन सेवा	क्षयरोग उपचार सेवा		
	म	पु	जम्मा			म	पु	जम्मा
जातजाती								
दलित	३०	३४	६४	७५	६९	४	२	६
जनजाती	१०४	१२५	२२९	२११	११४	७	१३	२०
मधेशी	६	७	१३	२	४			०
मुस्लिम	३	२	५	१४	३			०
ब्रा.क्षेत्री	४८	५६	१०४	७३	६४			०
अन्य	११	१३	२४	११	१०	४		४
जम्मा	२०२	२३७	४३९	३८६	२६४	१५	१५	३०
कुल जम्मा	४३९					३०		

पूर्ण खोप सेवा लिएका बालबालिकाहरूको जातिगत विवरण

गत आर्थिक वर्षमा सेवा लिएका सेवाग्राही मध्ये पूर्णखोप सेवा पाएका बालबालिकाहरूको संख्या, दमौली अस्पतालमा सुत्केरी सेवा लिएका महिलाहरूको संख्या, सुरक्षित गर्भपतन सेवा लिएका महिलाहरूको संख्या एवं क्षयरोग उपचार सेवा लिएका क्षयरोगीहरूको संख्यालाई माथिको टेबलमा देखाईएको छ । जसमा पूर्ण खोप सेवा पाएका बालबालिकाहरूको संख्या एवं क्षयरोगीहरूको संख्यालाई लिङ्ग अनुसार पनि हेर्न सकिन्छ भने सुत्केरी सेवा र गर्भपतन सेवा भनेको महिला सेवाग्राहीले मात्र लिने अति विशिष्ट जन स्वास्थ्य सेवा हो ।

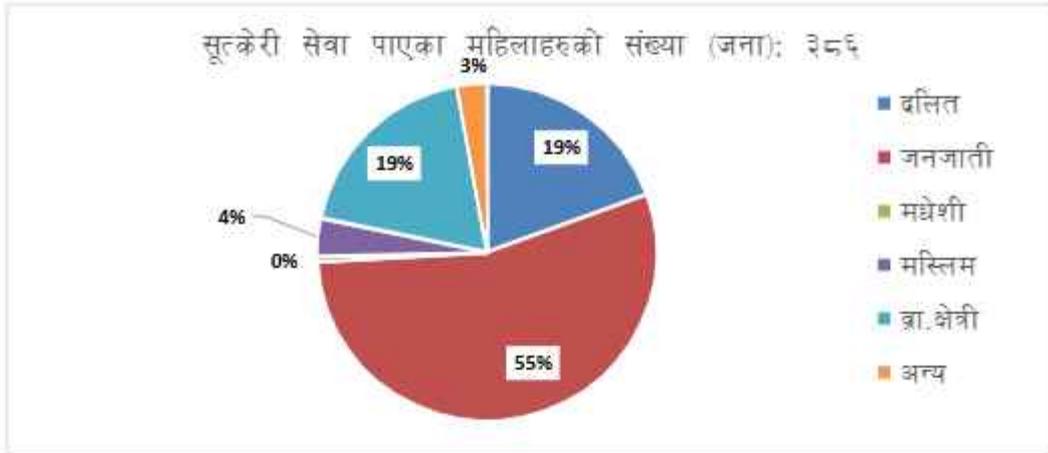
तनहुँ जिल्ला मगर, गुरुङ्गहरूको जनसंख्या धेरै भएको जिल्लाहरूमा पर्दछ । त्यसै अनुरूप स्वास्थ्यका सेवाहरूमा जातिगत सहभागीता देखिएको छ । पूर्णखोप सेवालार्इ वृत्तचित्रमा हेर्दा सबै भन्दा धेरै सेवा जनजातीहरू ५२

प्रतिशतले पूर्णखोप सेवा लिएको देखिन्छ भने सबै भन्दा कम यो सेवा लिनेमा मुस्लिमहरूको संख्या १ प्रतिशत देखिएको छ ।

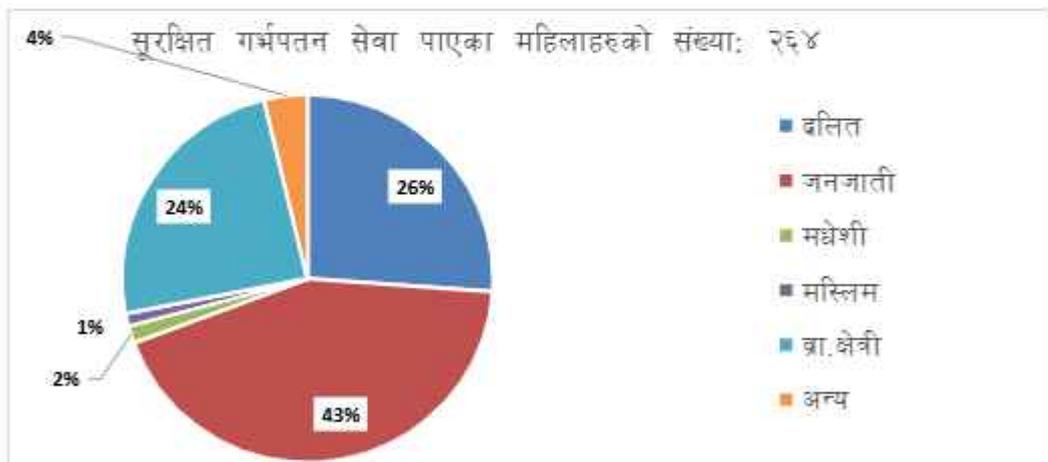
संस्थागत सुत्केरी सेवा

संस्थागत सुत्केरी सेवा लिने महिलाहरूलाई जातिगत आधारमा हेर्दा ५५ प्रतिशत सुत्केरी सेवा जनजाती महिलाहरूको देखिन्छ भने मधेशी महिलाहरूले नगन्य संख्यामा यो सेवा लिएको देखिन्छ । बसोबासको आधारमा तनहुँ जिल्ला आदीवासी जनजातीहरूकै वस्ती धेरै छ, त्यस पछि ब्राह्मणक्षेत्री र दलितहरूको बसोबास देखिन्छ ।

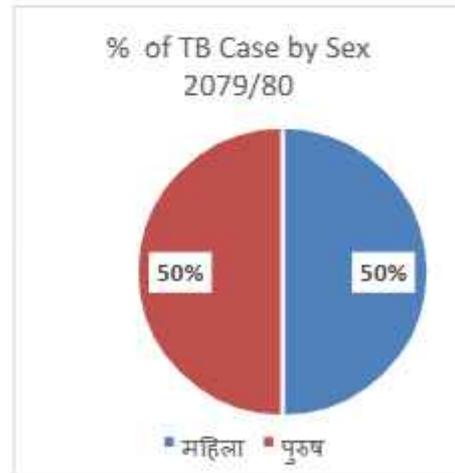
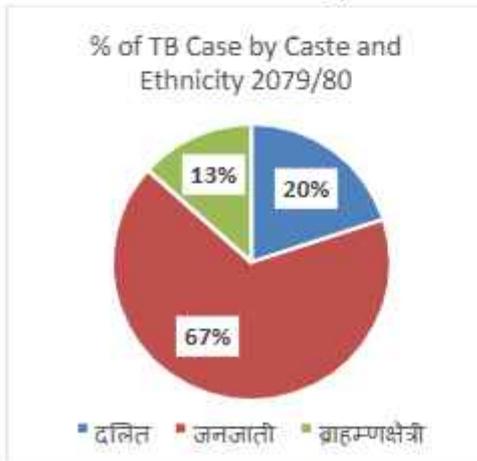

संस्थागत सुत्केरी सेवा

सुरक्षित गर्भपतन सेवा पनि संस्थागत सुत्केरी सेवाकै अनुपातमा विभिन्न जातजातीहरूले सेवा लिएको देखिन्छ।

क्षयरोग उपचार सेवामा लिङ्ग तथा जातिगत अवस्था

नागरिक वडापत्र

क्र.सं.	सेवाको प्रकार	उपलब्ध सेवाहरु	दस्तावेज	समय	जिम्मेवार कर्मचारी	कैफियत
१	टिकट काटण्टर सेवा	एकट्टर प्रणालीबाट टिकट र अन्य रुसिद काट्ने	भोकेएको दस्तावेज	२४ से घण्टा	इपुटी टाफ	
२	बहिरंग (ओ.पी.डी.) सेवा	सबै प्रकारको विद्युती जांच तथा उपचार	टिकट दस्तावेज	१०-५	इपुटी टाफ	
३	आकस्मिक सेवा	गर्भरी विद्युतीको तत्काल जांच उपचार तथा प्रेषण	टिकट दस्तावेज	२४ से घण्टा	इमर्जेन्सी इन्चार्ज	
४	अन्तरंग (इन्डोर) सेवा	विद्युती भन्दा उपचार डिस्चार्ज तथा प्रेषण	निःशुल्क	२४ से घण्टा	इन्डोर इन्चार्ज	
५	प्रयोगशाला सेवा	रगत दिख, पिछाच, छकार, विर्य जांच	टिकट दस्तावेज	२४ से घण्टा	एम्.टे./एम्.ब.	
६	छोप सेवा	नेपाल सरकारको छोप तालिका अनुसार	निःशुल्क	हरेक बुधबार १०-५	नरसिंह इन्चार्ज	
७	गर्भरती परिक्षण	गर्भरती जांच/छोप (संगलभार विद्युती)	निःशुल्क	१०-५	नरसिंह इन्चार्ज	
८	सुकेरी सेवा	सुकेरी गरउने आचरमकता अनुसार अप्रेषण	निःशुल्क	२४ से घण्टा	नरसिंह इन्चार्ज	
९	क्षयरोग/कुष्ठरोग	सबै प्रकारका क्षयरोगि/ कुष्ठरोगीको उपचार परामर्श	निःशुल्क	आचरमकता अनुसार	भोकेएको व्यक्ति	
१०	परिवार नियोजन सेवा	परिवार नियोजनका साधन वितरण तथा परामर्श	निःशुल्क	१०-५	नरसिंह इन्चार्ज	
११	बौनरोग /एच.आई .भी. एड्स	परामर्श रक्त परिक्षण स्वेच्छिक परामर्श तथा उपचार	निःशुल्क	१०-५	एच.टि.सी. इन्चार्ज	
१२	शत उपचार सेवा	शत उखलने लगायत शत सम्बन्धि अन्य उपचार	भोकेएको दस्तावेज	१०-५	डेण्टल चर्जन	
१३	सुरक्षित गर्भपतन सेवा	सुरक्षित गर्भपतन तथा परामर्श सेवा	भोकेएको दस्तावेज	२४ से घण्टा	सुचिकृत चिकित्सक,नर्स	
१४	एकसरे/मि.डी.बो.एकसरे सेवा	एकसरे/मि.डी.बो.एकसरे सम्बन्धि सेवा	भोकेएको दस्तावेज	२४ से घण्टा / भोकेएको समय	इपुटी टाफ / रेडिओलोजिस्ट	
१५	स्वास्थ्य शिक्षा सेवा	विभिन्न रोगको बारेमा जानकारी सचेतना	निःशुल्क	आचरमकता अनुसार	इपुटी टाफ	
१६	एकट्टर संकट सम्बन्धायन केन्द्र	सैंगिक हिंसा सम्बन्धि परामर्श तथा उपचार	निःशुल्क	आचरमकता अनुसार	भोकेएको व्यक्ति	
१७	आँखा उपचार सेवा	आँखाको जांच उपचार तथा प्रेषण गर्ने	टिकट दस्तावेज	१०-५	नेत्र सहायक	
१८	फार्मसी सेवा	आँखाको चिकि वितरण गर्ने	आँखा दस्तावेज	२४ से घण्टा	फार्मसी इन्चार्ज	
१९	स्वास्थ्य विना सेवा	स्वास्थ्य विना गरएका व्यक्तिहरुको उपचार गर्ने	बोध भर्ना	२४ से घण्टा	भोकेएको व्यक्ति	
२०	मानसिक स्वास्थ्य उपचार सेवा	मानसिक रोगको उपचार तथा मनोपरामर्श गर्ने	टिकट दस्तावेज	१०-५	चिकित्सक	
२१	हेन्डोडामलासिस सेवा	हेन्डोडामलासिस सम्बन्धि सेवा उपलब्ध गर्ने	निःशुल्क/आचरमकता अनुसार	७-१० / आचरमकता अनुसार	भोकेएको व्यक्ति	
२२	माइनर अपरेसन सेवा	माइनर अपरेसन सम्बन्धि सेवा प्रदान गर्ने	भोकेएको दस्तावेज	आचरमकता अनुसार	शस्त्र चिकित्सक	
२३	सामाजिक सुरक्षा इकाई सेवा	सामाजिक सुरक्षा इकाईले तालिम गरेको बर्गहरुलाई प्रदान गरिने सेवा	नियमनुसार	२४ से घण्टा	भोकेएको व्यक्ति	
२४	नवजात शिशु उपचार सेवा	नवजात शिशु (२८ दिन भित्रको) सम्बन्धि उपचार सेवा	निःशुल्क	२४ से घण्टा	इपुटी टाफ	
२५	रक्त संभार सेवा	रक्त संभार सम्बन्धि सेवा	निःशुल्क	२४ से घण्टा	इपुटी टाफ	
२६	विशेषज्ञ सेवा	शस्त्र चिकित्सक /सुर्गौला रोग विशेषज्ञ सेवा	भोकेएको दस्तावेज	भोकेएको समय	इपुटी चिकित्सक	
२७	शस्त्र परिक्षण सेवा	आचरमकता अनुसार शस्त्र परिक्षण गर्ने	निःशुल्क	१०-५	इपुटी चिकित्सक	

पुनरुच. शुक्रवार कार्यालय १०-३ बने सम्मनात्र संचालन हुने तथा कार्तिक १६ देखी माघ १५ गते सम्म ३ मतिना कार्यालय समय बितान १०-५ बने सम्म हुने हुदा माघी उल्लेखित १०-५ का सेवाहरु शुक्रवारकोमागि १०-३ एवं कार्तिक १६ देखी माघ १५ गते ३ मतिनाको लागि स्वत. १०-५ हुने व्यक्ती सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ।

अनुसूची १: सेवा तथा शुल्क सम्बन्धि विवरण

SN	Services/Tests/Procedure etc	Rate	Remarks
1	OPD Ticket (ओ.पि.डी. टिकट)	25	
2	ER Ticket (ईमर्जेन्सी टिकट)	50	
3	X-Ray (per film) (एक्स-रे)	350	
4	E.C.G. (ई.सि.जी.)	150	
5	U.S.G. (भिडियो एक्स-रे)	500	
6	Plaster Cast (प्लास्टर काष्ठ)	600	
7	Plaster Slab (प्लास्टर स्लाब)	300	
8	Plaster Removal	50	
9	Dressing Large	150	
10	Dressing Medium	100	
11	Dressing Small	50	
12	Suture (upto 5 stich)	100	
13	Suture (5 to 10 stich)	200	
14	Suture (above 10 stich)	300	
15	Suture Removal	50	
16	Gastric Lavage	500	
17	Intra articular / Intralesional	300	
18	Nebulization	50	
19	Oxygen per hour (अक्सिजन)	50	
20	Ng Tube	100	
21	Intubation	500	
22	IV Anesthesia	500	
23	Pleural / Ascites Fluid Trapping	500	
24	Reduction of Dislocation	300	
25	I&D	200	
26	Foreign body removal	200	
27	Minor OT	1000-3000	
28	Intermediate OT	3000-7000	
29	मा.प.से. परीक्षण / स्वास्थ्य परीक्षण	100	
30	Nasal Packing	100	
31	OJT Certificate	100	
32	OJT / Clinical field (per month)	1500	
33	OJT / Clinical field for bachelor level student (per month)	2000	
34	ARV Injection Charge (रेविज भ्याक्सिन)	50	
Biochemistry			
1	FBS/PPBS/Random Sugar	50	
2	Serum Uric Acid	150	
3	RFT (KET) Package	700	
4	Serum Creatinine	150	
5	Blood Urea	150	
6	Sodium	200	
7	Potassium	200	
8	Serum Amylase	250	
9	LFT Package	800	

SN	Services/Tests/Procedure etc	Rate	Remarks
10	Serum Bilirubin (Direct/indirect)	150	
11	SGOT (ALT)	150	
12	SGPT (AST)	150	
13	Serum Alkaline Phosphatase	150	
14	Serum Total Protein	150	
15	Serum Albumin	150	
16	Lipid Profile Test	600	
17	Total Cholesterol	150	
18	LDL	150	
19	HDL	150	
20	Serum Triglyceride	150	
21	Troponin	600	
22	CPK-MB	600	
23	Serum Calcium	300	
24	Phosphorus	200	
Bacteriology			
1	Gram Stain	200	
2	Gene X-Pert	Free	
3	Sputum for AFB staining	free	
4	Widal test	150	
Haematology			
1	Hb%	50	
2	CBC (TC, DC, Hb%, Platelet Count)	350	
3	ESR	50	
4	Bleeding Time (BT)	75	
5	Clotting Time (CT)	75	
6	MP (Malaria Paraside)	free	
7	Blood Grouping	50	
8	HBA1C	1000	
Immunology			
1	RA Factor	150	
2	ASO Titer	200	
3	Urine Pregnancy Test	100	
4	CRP (Qualitative)	150	
5	H.Pylori	400	
6	Mantoux Test	200	
Serology			
1	HIV Test	free	
2	HBsAG Test	300	
3	HCV Test	300	
4	VDRL Test	150	
Parasitology			
1	Urine RE/ME	50	
2	Stool RE/ME	50	
3	Stool Occult Blood	100	
4	Urine Acetone	100	
5	KOH Preparation	200	

SN	Services/Tests/Procedure etc	Rate	Remarks
6	Body fluid Analysis-TC, DC, Sugar, Protein	500	
7	Semen Analysis	150	
ANC Package			
1	HIV Test	free	
2	VDRL Test	150	
3	HBsAG Test	300	
4	Blood Sugar	50	
5	HCV Test	300	
6	Hb%	50	
7	Blood Grouping	50	
8	Urine RE/ME	50	
Total ANC Package		950	
Pre test Package for Dialysis			
1	RFT	700	
2	URIC Acid	150	
3	T. Protein/Albumin	300	
4	Calcium	300	
5	Phosphorous	200	
6	Hb%	50	
	Total	1700	
Dental Service			
1	Extraction Deciduous- Mobile	100	
	Ext. Deciduous- Non Mobile	200	
	Ext. Permanent-Mobile	200	
	Ext. Permanent- Non Mobile	300	
	Ext. Third Molar Mobile	500	
	Ext. Third Molar Non Mobile	700	
2	RCT- Anterior per visit	700	
	RCT- Posterior per visit	800	
3	Deciduous Pulpectomy per visit	500	
4	Restoration-GIC	400	
	Restoration-Composite	600	
5	Calcium Hydroxide dressing	200	
6	Scaling	600	
7	Curattage	200	
8	Zone Dressing	200	
9	X-Ray	150	
10	Suturing (1-5 stitch)	200	
11	Suturing (6-10 stitch)	400	
12	Suturing (Above 10 stitch)	500	
13	Incision Drainage	200	
14	Biops	300	
15	Wound Dressing	100	

अनुसूची २: अस्पताल व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरु

गण्डकी प्रदेश सरकारको “अस्पताल व्यवस्थापन समिति गठन आदेश, २०८०” को दफा ३ वमोजिम जिल्ला समन्वय समितिको अध्यक्षतामा सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय मिति २०८१।०२।२४ (मा.मन्त्रीस्तर) को निर्णयानुसार गठन भएको दमौली अस्पताल व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरु ।

१	श्री शान्तिरमण वाग्ले	अध्यक्ष	(जिल्ला समन्वय समिति प्रमुख)
२	श्री बैकुण्ठ न्यौपाने	सदस्य	(व्यास नगर प्रमुख)
३	श्री जनार्दन शर्मा	सदस्य	(प्रमुख जिल्ला अधिकारी)
४	श्री विनोद भट्टराई	सदस्य	(प्रमुख कोष नियन्त्रक, तनहुँ)
५	श्री बैकुण्ठनाथ मिश्र	सदस्य	(प्रमुख उद्योग वाणिज्य संघ, तनहुँ)
६	श्री सुशिला देवी शर्मा	सदस्य	(दफा ३, उपदफा १(च) वमोजिम मनोनित)
७	डा परिवर्तन बराल	सदस्य सचिव	(प्रमुख दमौली अस्पताल, तनहुँ)

शान्तिरमण वाग्ले, अध्यक्ष

बैकुण्ठ न्यौपाने, सदस्य

जनार्दन गौतम, सदस्य

विनोद भट्टराई, सदस्य

बैकुण्ठ मिश्र, सदस्य

सुशिला देवी शर्मा, सदस्य

डा परिवर्तन बराल, सदस्य सचिव

अनुसूची ३: औजार तथा उपकरणहरू
जित्सी मौज्दात वार्षिक विवरण

क्र.सं	जित्सी का.पा.नं	जित्सी सामानको नाम/स्पेसिफिकेशन	मौज्दात बर्षी		जित्सी सामानको मौज्दात अवस्था (परिमाण)				कैफियत
			इंकाई	परिमाण	प्रयोगमा रहेको	प्रयोगमा नरहेको	मर्मत गर्नु पर्ने	मर्मत हुन नसक्ने	
१	१५	रडिड टेबल	थान	१९	११	८	४	४	
२	२७	स्टीलको न्याक	थान	१७	१५	२	०	२	
३	१७४	स्केचर	बटा	४	२	२	०	२	
४	६१	स्टील टेबल सनमाईका घरा भएको ३x४=नेसनल	थान	२१	१४	७	५	२	
५	६२	स्टील क्याबिनेट फाइलिड 50x18.5	थान	१	०	१	०	१	
६	२४	साल्टर स्केल टाउजर सहित	थान	१	०	१	०	१	
७	१७६	सुचर सेट	सेट	३९	२४	१५	०	१५	
८	१४०	सुचना पार्टी	थान	७	५	२	०	२	
९	१३८	न्याक बाल	थान	२	२	०	०	०	
१०	२६३	3 Kva online Ups	थान	१	१	०	०	०	
११	२०७	घरायसी ढरान delivery ward	थान	१	१	०	०	१	
१२	२४१	500 Ltr. steel Tank	थान	१	१	०	०	०	
१३	३०५	75 KVA Auto Generator and 62.5 kva generator all	थान	२	२	०	०	०	
१४	१६	इनवप मेच	थान	५	३	२	२	०	
१५	२६०	Air condisoner Vera	थान	१४	११	३	०	३	
१६	१५२	Analyzer Machine	थान	३	१	२	०	२	
१७	३४६	Android Tab for ART/Dialysis	थान	२	१	१	०	०	
१८	२४९	Appendectomy Set	थान	१	१	०	०	०	
१९	३२५	Applanation Tonometer	थान	१	१	०	०	०	
२०	२३६	Artery forceps	थान	२०	१५	५	०	५	
२१	१३३	Autoclave Machine 16x24	सेट	३	२	१	०	१	
२२	१७०	Autoclave 12x22	बटा	३	२	१	०	१	
२३	३	Autoclave Life	गोटा	११	७	४	०	४	
२४	२९०	Autoclave system B dental	थान	१	१	०	०	०	
२५	२९४	Automatic refractometer	थान	१	१	०	०	०	
२६	६	B.P.set	गोटा	३३	१०	२३	०	२३	
२७	२४४	baby Fire Fly phototherapy	थान	१	०	१	०	१	
२८	२४५	baby infant bed	थान	२	२	०	०	०	
२९	७२	Baby weighing machine	थान	७	५	२	०	२	
३०	८६	Baby warmer	सेट	६	४	२	०	२	
३१	३२३	Baby Weighing Bag	थान	१	१	०	०	०	
३२	२११	Bar stool	थान	३	१	२	०	२	
३३	३५६	Barcode Scanner	थान	१६	१६	०	०	०	
३४	१८२	Bed Side Cardiac Monitor	सेट	१८	१४	४	०	४	
३५	१८९	Bed Side Screen with Curtain	सेट	१२	८	४	०	४	
३६	४६	Bedpan standard size ss	थान	१५	५	१०	०	१०	
३७	४४	bedside locker 40cm 59ht 82cm	थान	४७	२२	२५	१५	१०	
३८	३१२	Biological Safety Cabinet	थान	१	१	०	०	०	
३९	३०१	BiPAP Machine	थान	२	२	०	०	०	
४०	३३९	Blood / Fluid Warmer	थान	१	१	०	०	०	
४१	३४०	Blood Gas Analyzer Machine(ABG)	थान	१	१	०	०	०	
४२	१४५	Blood Roller	सेट	१	१	०	०	०	
४३	२०९	Botton sofa 2x2x1	थान	१०	६	४	०	४	
४४	३२४	BP Cuff Adult	गोटा	२	०	२	०	२	
४५	२३८	Breath Lizer	थान	१	१	०	०	०	
४६	४	Cannon Printer all printer	गोटा	२२	१५	७	०	७	
४७	१८१	Cardiac Defibrillator	सेट	२	१	१	०	०	

क्र.सं.	विप्ली छा.पा.नं.	जिन्सी सामानको नाम / स्पेसिफिकेशन	नौगडात बाकी		विप्ली सामानको भौतिक अवस्था (परिमाण)				कैफिय त
			इंकाई	परिमाण	प्रयोगमा रहेको	प्रयोगमा नरहेको	मर्मत गर्नु पर्ने	मर्मत हुन नसकेको	
४८	३११	Casream Section	थान	५	५	०	०	०	
४९	२७६	Cassette with IP 14*17	थान	२	१	१	०	१	
५०	३२९	Castroviejo needle holder	थान	१	१	०	०	०	
५१	२१८	CC Camera	सेट	२०	२०	०	०	०	
५२	९	Cheetal forceps	गोटा	१४	९	५	०	५	
५३	५	Cheque Writer	गोटा	१	१	०	०	०	
५४	३३३	Chest stand	थान	१	०	१	०	०	
५५	२०६	CO2 cylinder with crayo machine	थान	१	१	०	०	०	
५६	३३१	Color Vision Piece	थान	१	१	०	०	०	
५७	७६	colorimeter (lab)	थान	४	१	३	०	३	
५८	१८४	Complete Dental Set with chair	सेट	३	२	१	०	०	
५९	२९१	compressor	थान	१	१	०	०	०	
६०	२५३	Computed Radiography Set	थान	१	१	०	०	०	
६१	१६३	Computer Table	बटा	८	४	४	०	४	
६२	२७५	Coutry Machine	थान	२	२	०	०	०	
६३	३१८	CPAP Machine	थान	१	१	०	०	०	
६४	१४४	CS Set	सेट	३	२	१	०	१	
६५	५२	Cylinder oxygen with regulator and Flowmeter	थान	९५	८९	६	६	०	
६६	६०	D/c set	set	३	०	३	०	३	
६७	८२	डेडिफिन ग्यास	थान	५	५	०	०	०	
६८	१५३	DC Counter	गोटा	१	१	०	०	०	
६९	३१७	Defibrillator	थान	१	१	०	०	०	
७०	१२	Delivery set complete	थान	१५	८	७	५	२	
७१	४२	Delivery table cat No.1000	थान	७	३	४	०	४	
७२	९४	DELL Computer	सेट	२०	१५	५	५	०	
७३	१७३	मभौला पञ्चिङ्ग मेसिन	बटा	६	०	६	०	६	
७४	१०	Dental Set	सेट	१	०	१	०	१	
७५	२७९	desktop	थान	१२	१२	०	०	०	
७६	२८०	desktop touch	थान	४	४	०	०	०	
७७	२९५	Digital lensometer	थान	१	१	०	०	०	
७८	९८	Dileter (CAO)	सेट	३	२	१	०	१	
७९	२१०	Dining Table 4 with kurchi wooden and without kurchi	थान	२	२	०	०	०	
८०	१३	Diagnosis ENT set	सेट	२	०	२	०	२	
८१	२६८	Dirty Linen Trally	थान	२	२	०	०	०	
८२	३५८	Distill Water Machine	थान	१	०	१	०	०	
८३	१९०	Doctor's Chair	थान	६	०	६	०	६	
८४	२८१	dot matrix printer	थान	२	०	२	२	०	
८५	२५४	double bed	थान	२	२	०	०	०	
८६	२६७	Double Tire Bawel Stand	थान	१	०	१	०	१	
८७	३९	dressing drum cylindrical ss	थान	६	३	३	०	३	
८८	१७७	Dressing Set	सेट	५०	१८	२५	०	२५	
८९	१३७	Dressing Trolley	बटा	८	४	४	०	४	
९०	२२४	Dust Bin Steel	थान	२	०	२	०	२	
९१	१३४	Dustbin with trolley	सेट	६	३	३	०	३	
९२	२४६	Dynair Compressor (dental)	थान	१	१	०	०	०	
९३	१७९	ECG Machine 3 channel and 12 channel	युनिट	८	४	४	०	४	
९४	८४	मोडेन स्टेजप्याङ्गनर x से मि	गोटा	१	१	०	०	०	
९५	३०	Electric centrifuge Machine	थान	७	४	३	२	१	
९६	३०३	Electric ICU Bed	थान	१०	१०	०	०	०	
९७	३३९	Electric Jug	थान	१०	८	२	०	२	
९८	१४७	Electrolyte Analyzer	सेट	२	१	१	०	१	
९९	११७	Elevator coup land angled 3.5mm	बटा	८	४	४	४	०	

क्र.सं.	जिम्ती का.पा.नं.	जिम्ती सामानको नाम/स्पेसिफिकेशन	नौगडात बाँकी		जिम्ती सामानको मौलिक मूल्य (परिमाण)				कैफियत
			इंकाई	परिमाण	प्रयोगमा रहेको	प्रयोगमा नरहेको	मर्मत गर्नु पर्ने	मर्मत हुन नसकेको	
१००	११८	Elevator Perio Steal	वटा	४	२	२	०	२	
१०१	२८९	endomertor/apex locator	थान	१	१	०	०	०	
१०२	११५	ENT set	सेट	७	३	४	०	४	
१०३	१०९	Envator with 200Aump. 2 Battry	सेट	८	४	४	०	३	
१०४	३६	भ्यासेक्टोमी सेट	सेट	५	४	१	०	१	
१०५	८८	Episiotomy set	सेट	७	५	२	०	२	
१०६	३१	ESR Rack	थान	३	०	३	०	३	
१०७	२७४	Fan all type	थान	७०	६२	८	०	८	
१०८	२१२	Fax Machine	थान	१	१	०	०	०	
१०९	१०७	Fetal Doppler	वटा	६	२	४	०	४	
११०	२४२	File Rack	थान	१	१	०	०	०	
१११	२५८	Filter	थान	१	१	०	०	०	
११२	११९	Flow Meter	वटा	३५	१५	२०	०	२०	
११३	५५	foot step double and single	थान	१८	१३	५	०	५	
११४	२०२	Foot suction mannual and electric	थान	५	३	२	०	१	
११५	३३	Forceps Dental Extraction 409/150	Pcs	६	३	३	०	३	
११६	५०	Forceps Tissue 1.2 teeth 210 mm	Pcs	३	१	२	०	२	
११७	२८५	FTP server	थान	१	१	०	०	०	
११८	२९९	Fully Automatic CLIA	थान	१	१	०	०	०	
११९	९९	Galipot	सेट	२५	५	२०	०	२०	
१२०	२५७	Gas chullo Set	थान	३	३	०	०	०	
१२१	२७०	Gas cylinder	थान	२	२	०	०	०	
१२२	१००	Gaur's speculum	पिस	२	०	२	०	२	
१२३	२२३	Gene-x Pert machine	सेट	१	१	०	०	०	
१२४	२२६	Gladent Air Motor	सेट	१	०	१	०	१	
१२५	१५४	Gluco Meter	पिस	१०	०	१०	०	१०	
१२६	३०६	Gonioscopic Lens	थान	१	१	०	०	०	
१२७	१४८	Haematology Cell Counter (3Part)	थान	१	१	०	०	०	
१२८	३५१	Haemodialysis Machine	थान	१३	६	७	६	१	
१२९	२९८	Hamatology Coltur Counter 5 part	थान	१	१	०	०	०	
१३०	२३०	Hammer Knee	थान	४	२	२	०	२	
१३१	३६०	Height Machine	थान	५	५	०	०	०	
१३२	१९२	High Capacity Autoclave	वटा	१	१	०	०	०	
१३३	३१९	High Flow Nasal Cannula O2 Therapy Machine	थान	५	५	०	०	०	
१३४	३४१	High Pressure Oxygen Filling System	थान	१	१	०	०	०	
१३५	३३४	Hood Box	थान	५	४	१	०	०	
१३६	४३	Hospital Bed with Perforated Topset	थान	८८	८०	८	५	३	
१३७	७८	hot air oven	थान	१	१	०	०	०	
१३८	३३८	HP Colour Laser Printer	थान	१	१	०	०	०	
१३९	११३	HP core i3 and i5 laptop computer	सेट	२२	१६	६	४	२	
१४०	१९९	जुत्ता च्याक	थान	२	०	२	०	२	
१४१	२९६	Hydraulic chair	थान	१	१	०	०	०	
१४२	२५०	Hydrocele Set	थान	१	०	१	०	१	
१४३	४१	Iv stand Double/singlehook with Adjustable on wheel	थान	५५	३०	२५	०	२५	
१४४	२८२	Lable printer	थान	४	४	०	०	०	
१४५	३५०	Implant Insertion and removal set	थान	४/४	४/४	०	०	०	
१४६	२४८	Incission and Dranaige	थान	३	०	३	०	३	
१४७	७९	Incubator for lab	थान	१	१	०	०	०	
१४८	३१३	Incubator for microbiology room	थान	१	१	०	०	०	
१४९	१८५	Infusion Set	सेट	११	८	३	०	३	
१५०	५३	Insturment trolley	थान	४	२	२	०	२	
१५१	२३९	Intercom Telephone nbr with set	सेट	२	२	०	०	०	

क्र.सं.	शिवनी छा.पा.नं.	जिनसी सामानको नाम / स्पेसिफिकेशन	नौगडात बाकी		शिवनी सामानको मौलिक मूल्य (परिमाण)				कैफियत
			इंकाई	परिमाण	प्रयोगमा रहेको	प्रयोगमा नरहेको	मर्मत गर्नु पर्ने	मर्मत हुन नसकेको	
१५१	१७५	Internet set	सेट	१	०	१	०	१	
१५२	२०१	Intubation set adult	थान	९	६	३	०	३	
१५४	२४५	Intubation Set Paediatric	थान	३	३	०	०	०	
१५५	३५	IUD Insertion and Removal set	सेट	१३	११	२	०	२	
१५६	४०	Jar Dressing with cover 30*90mm	थान	१	०	१	०	१	
१५७	२४४	K- Wire Bender	थान	१	१	०	०	०	
१५८	३१	पोष्टमार्टम बक्स	सेट	३	१	२	०	२	
१५९	१४१	पानी ट्यांकी	थान	५	४	१	०	१	
१६०	८	Kidney Tray 8"	थान	२४	८	१६	०	१६	
१६१	२४९	Kitchen Rack Wooden	थान	१	१	०	०	०	
१६२	२६२	KMC Chair	थान	१	१	०	०	०	
१६३	८१	फोल्स बेड	थान	२	०	२	०	२	
१६४	१९	फलामे खुर्चा(आसी) विभिन्न	गोटा	४	३	१	०	१	
१६५	२८	फूललकर दराज	थान	२	०	२	०	२	
१६६	२४३	Kurcchi aaram	थान	७	६	१	०	१	
१६७	२४३	K-Wire Cutter	थान	१	१	०	०	०	
१६८	१२६	सिसा टेबुल	थान	१	०	१	०	१	
१६९	२९	टि.वि.स्टील दराज अफिस दराज	थान	२२	१०	१२	७	५	
१७०	३५९	ladder for store	थान	२	२	०	०	०	
१७१	२५२	Laparectomy Set	थान	१	१	०	०	०	
१७२	२०३	Larengoscope adult with four blade	थान	४	२	२	०	२	
१७३	१२०	laryngoscope set Neonate	सेट	२	१	१	०	१	
१७४	२८३	laser printer	थान	१०	७	३	०	०	
१७५	१२७	मिनि माहती चियर	थान	२०	१२	८	०	८	
१७६	३४	मिनिब्याप क्रिट सेट	सेट	५	४	१	०	१	
१७७	१९८	Lead Aperon	थान	१	०	१	०	१	
१७८	२६२	Lead Glass	थान	१	०	१	०	१	
१७९	२६१	Lead seat	क्रेजि	३१.५	०	३१.५	०	३१.५	
१८०	२२८	Led Curing Light	सेट	१	०	१	०	१	
१८१	२२२	Led Monitor Computer	थान	२	०	२	०	२	
१८२	२४०	LED-18.5 Monitor CC TV	थान	१	१	०	०	०	
१८३	११६	Light care head/ dental ,X-ray	सेट	१	०	१	०	१	
१८४	१२३	light examination mobile	सेट	३	०	३	०	३	
१८५	१२२	पि म्याडिस	थान	१	०	१	०	१	
१८६	९१	फ्रिज राख्ने टेबल सानो ब्याक प्रयोग	गोटा	१	१	०	०	१	
१८७	२५१	LMA(Laryngeal Mask Airway) Adult/ped	थान	२	०	२	०	२	
१८८	१९४	Locker Box Staff and OT	थान	५	३	२	०	२	
१८९	२७२	Low table	थान	१	१	०	०	०	
१९०	७७	क्रि बोर्ड (सुपना बोर्ड)	थान	१	०	१	०	१	
१९१	१०६	क्रि.नं. जघदुछ को ज रोपनि जग्गा	रोपनि	१	१	०	०	०	
१९२	२७७	Mahindra Scorpio pickup dc 4wd s10 jeep	थान	१	१	०	०	०	
१९३	२६५	Mayo Table/mayo trolley	थान	२	२	०	०	०	
१९४	५४	Medicine trolley	थान	१८	१५	३	०	३	
१९५	२१७	Meter Box	थान	१	१	०	०	०	
१९६	२८६	micro fogger funigation machine	थान	१	१	०	०	०	
१९७	९	Micro pipette 1000ml	थान	१	१	०	०	०	
१९८	२६	Microscope	थान	३	१	२	०	२	
१९९	६९	Minor operation examination table eye department	थान	१	१	०	०	०	
२००	३१४	MMA-V, postpartum uterus	थान	१	१	०	०	०	
२०१	३००	Mobile Thermocoagulator	थान	२	२	०	०	०	
२०२	२२०	Mount	थान	१	०	१	०	१	
२०३	१८८	Multi Media Projector	सेट	१	१	०	०	०	

क्र.सं.	मिप्ली का.पा.नं.	मिप्ली सामानको नाम / स्पेसिफिकेशन	नौगशत बर्फी		मिप्ली सामानको भौतिक मरम्मत (परिमाण)				कैफियत
			इंकाई	परिमाण	प्रयोगमा रहेको	प्रयोगमा नरहेको	मर्मत गर्नु पर्ने	मर्मत हुन नसकेको	
२०४	१५९	Multi seater combine chair	बटा	२०	१६	४	०	४	
२०५	२५९	Murchary Chamber 2 body	थान	२	२	०	०	०	
२०६	१५६	MVA Kit	पिस	७	४	३	०	३	
२०७	१९७	Name Plate	थान	८	०	८	०	८	
२०८	२०४	Nasal Speculum	थान	५	०	५	०	५	
२०९	२१५	Nasal Speculum	थान	२	१	१	०	१	
२१०	८५	Nebulizer	थान	७	४	३	०	३	
२११	१६९	Needle Cutter	बटा	४	४	०	०	०	
२१२	२१४	Needle Destroyer	थान	१०	५	५	०	५	
२१३	२३१	Needle Holder	थान	१५	०	१५	०	१५	
२१४	३०९	Needle Holder	थान	४	४	०	०	०	
२१५	९३	लो बेन् (भुईँबाट काठको)	गोटा	१०	९	१	०	१	
२१६	५९	Normal delivery kit	Kit	२	०	२	०	२	
२१७	२२७	NSk Pana-mox-handpiece	सेट	१	०	१	०	१	
२१८	१४२	Open Rack	थान	१३	१०	३	३	०	
२१९	१११	Opertaion Light Mobile	सेट	४	२	२	०	२	
२२०	२९७	Ophthalmic surgical bed	थान	१	१	०	०	०	
२२१	१५५	Ophthalmoscope	पिस	१	१	०	०	०	
२२२	३४२	Ortho Drill	थान	१	१	०	०	०	
२२३	११४	OT Table Hydrolic	सेट	२	१	१	०	१	
२२४	१०३	Otoscope	सेट	१२	९	३	०	३	
२२५	३०४	Over Bed Table	थान	६	६	०	०	०	
२२६	१५०	Oxygen concentrators	पिस	३५	२८	७	०	७	
२२७	३१५	Oxygen Central Supply pipeline set	थान	१	१	०	०	०	
२२८	१२४	oxygen cylinder small	बटा	१३	१३	०	०	०	
२२९	३३६	Oxygen plant and apipeline	थान	१	१	०	०	०	
२३०	२८४	pacs server	थान	२	२	०	०	०	
२३१	३६१	Panel Board All Size Including	थान	५	५	०	०	०	
२३२	२२	patient Examination table with one set size	थान	३	२	१	०	१	
२३३	१९५	Patient Recover Trolley	युनिट	१	०	१	०	१	
२३४	८०	patient trolley	थान	४	२	२	०	१	
२३५	१९१	Pediatric Bed	युनिट	२	०	२	०	२	
२३६	३२१	Penguin Suction	थान	२	२	०	०	०	
२३७	३०८	Perilight	थान	४	३	१	०	१	
२३८	८७	perineal Vaginal Cervical Repair pack	प्याक	३	२	१	०	१	
२३९	१४३	Photo Therapy	सेट	६	४	२	०	२	
२४०	१६६	Pima Analyser CD4 Machine	बटा	१	१	०	०	०	
२४१	१६८	plaster cutter	बटा	३	१	२	०	०	
२४२	२७१	Pressure cooker	थान	३	२	१	१	०	
२४३	३५२	Pressure Pump / motor	थान	१	१	०	०	०	
२४४	१९३	Protatable Ventilator	थान	५	५	०	०	०	
२४५	३०७	Protatable X-Ray Machine	थान	१	१	०	०	०	
२४६	१०४	Protoscope	सेट	९	६	३	०	३	
२४७	१५८	Pulse oxymetere	पिस	३९	१०	२९	०	२९	
२४८	१२१	Pump suction foot operated	सेट	१	०	१	०	१	
२४९	२४७	Queue 112A management machine	थान	१	१	०	०	०	
२५०	२९३	R V G with sensor	थान	१	१	०	०	०	
२५१	३५५	R/O Plant for Dialysis	थान	१	१	०	०	०	
२५२	३२०	RAD-G Pulse Oximeter	थान	२	२	०	०	०	
२५३	६८	Refrigerator	थान	११	८	३	०	३	
२५४	५७	Resuscitator Oxygen Child	थान	५	१	४	२	२	
२५५	५६	Resuscitator Oxygen adult	थान	३	१	२	०	२	

क्र.सं.	शिल्ला का.पा.नं.	जिन्सी सामानको नाम / स्पेसिफिकेशन	लोगशत बर्षी		शिल्ला सामानको शैतिक मन्वत्ता (परिमाण)				कैफियत
			इंकाई	परिमाण	प्रयोगमा रहेको	प्रयोगमा नरहेको	मर्मत गर्नु पर्ने	मर्मत हुन नसकेको	
२५६	१४९	Revolving Stool	पिस	१२	५	७	०	७	
२५७	१९६	Room Heater	थान	४	२	२	०	२	
२५८	१०५	Round sunmika chair	बटा	३७	२७	१०	०	१०	
२५९	४५	Rubberised coir mattress with inner	थान	२१	५	१६	०	१६	
२६०	१०१	S.s. Drum for Autoclave	पिस	२८	२०	८	०	८	
२६१	१२१	कूसन एस चियर	थान	६	१	५	०	५	
२६२	८९	कुरी	गोटा	२७	१६	११	३	८	
२६३	१०२	कैचि डूलो	गोटा	२	१	१	०	१	
२६४	२१९	Samsung led wa TV42 and Led samsung TV22	थान	५	२	३	१	२	
२६५	२५४	Scanner at dialysis	थान	१	१	०	०	०	
२६६	२७८	serve meed spect	थान	३	३	०	०	०	
२६७	९२	काउको स्टूल	गोटा	२८	१०	१८	१५	३	
२६८	१४	काउको दराज (आलमारी)	थान	५	०	५	०	५	
२६९	१८	काउको बेन्च	थान	११	०	११	०	११	
२७०	१७	काउको खाट (पलड) लोबेड	थान	४४	३०	१४	४	५	
२७१	३२२	Silicon Resuscitation set infant	थान	१	१	०	०	०	
२७२	१८६	Silt Lamp with Table	सेट	३	२	१	०	१	
२७३	२५६	Single Lowbed	थान	१	१	०	०	०	
२७४	२७३	Solar Set	थान	१	०	१	०	१	
२७५	१७८	Solor Power Back up system unit	युनिट	१	०	१	०	१	
२७६	३५३	Spare Parts of R/O machine steel Vessel 55m dia and 180mm height and 4040SS Housing -3pcs and Membrane 3 Pcs	थान	१	१	०	०	०	
२७७	१०८	Speculum Duck	बटा	३४	१४	२०	१५	५	
२७८	१	Sponge holding forceps	गोटा	२८	१२	१६	१०	६	
२७९	४७	stand (pallew) wood (बुइमा राहने काटको कुरा)	थान	३	०	३	०	३	
२८०	२३२	Stapler Removal	थान	६	०	६	०	६	
२८१	११०	Staplizer 3 KVA	बटा	१	०	१	०	१	
२८२	६५	steel almary without mirror 60*36*21	थान	३९	२०	१९	१०	९	
२८३	७	steel bowl	गोटा	१०	५	५	०	५	
२८४	१६१	Steel examination table	बटा	९	५	४	०	४	
२८५	७४	steel folding bed with dunlop+12 mm ply	थान	७	५	२	०	२	
२८६	७५	steel framed table with drawer	थान	६	०	६	०	६	
२८७	१६०	Steel Shalvan sloted angle	बटा	११	०	११	०	११	
२८८	६४	steel size chair with out arm	थान	४	०	४	०	४	
२८९	६३	steel size chair with arm	थान	१०	२	८	०	८	
२९०	२३७	Stem Pot	थान	३	०	३	०	३	
२९१	४९	Sterilizing Drum Cylindrical	थान	४	२	२	०	२	
२९२	१६५	Stethoscope	बटा	१	०	१	०	१	
२९३	४८	Stethoscope foetal Aluminium 18ch pinard	थान	२	०	२	०	२	
२९४	२६९	Strature	थान	२	१	१	०	१	
२९५	२५५	Study Table	थान	२	२	०	०	०	
२९६	२१६	Sub Meter	थान	१४	०	१४	०	१४	
२९७	५८	Suction Appartus electric single 21 voltage	थान	१६	८	६	०	६	
२९८	२३४	Suture cut scissor	थान	१०	५	५	०	५	
२९९	३१०	Suture cutting scissor	थान	४	४	०	०	०	
३००	३३०	Syringe Cannula	थान	१	१	०	०	०	
३०१	३०६	Syringe Pump	थान	७	७	०	०	०	
३०२	२२९	Tasi Pharmacy 136 Square	सेट	१३१	१३१	०	०	०	
३०३	३४८	TATA Yodha Mortuary Van	थान	१	१	०	०	०	
३०४	१०५	Tea table	थान	१४	६	८	६	२	

क्र.सं.	विप्ली का.पा.नं.	विप्ली सामानको नाम / स्पेसिफिकेशन	नौगडात बाफो		विप्ली सामानको भौतिक अवस्था (परिमाण)				कैफियत
			इंकाई	परिमाण	प्रयोगमा रहेको	प्रयोगमा नरहेको	मर्मत गर्नु पर्ने	मर्मत हुन नसकेको	
३०५	८३	Telephone set	गोटा	९	७	२	०	२	
३०६	९६	Test Tube Rack metal	थान	२	०	२	०	२	
३०७	९३५	Tissue Cut Scissor	थान	१०	५	५	०	५	
३०८	९५	Tonar for 1160 printer	सेट	३	०	३	०	३	
३०९	९३३	Tooth thumb Forecep	थान	२५	१५	१०	५	५	
३१०	३९७	Trail Frame	थान	१	१	०	०	०	
३११	१८३	Transctaneous Bilirubinometer	सेट	१	१	०	०	०	
३१२	११	Tray instrument Dressing	गोटा	१	०	१	०	१	
३१३	१६७	Trolley (फोहोर फाल्ने) र सामग्री ढुवानी गर्ने	वटा	४	२	२	०	२	
३१४	९०५	Tuning Fork	थान	५	३	२	२	०	
३१५	९९९	Ultra sonic scaler	थान	१	१	०	०	०	
३१६	१३०	ग्लास डोर दरान	थान	११	८	३	०	३	
३१७	३१६	Universal Anesthesia Machine with Ventilator	थान	१	१	०	०	०	
३१८	१५७	UPS OPTI 750 VA	गोटा	१४	१०	४	०	४	
३१९	१३५	Urinal SS	थान	५	३	२	०	२	
३२०	१८०	USG Machine Portable	सेट	४	२	२	०	१	
३२१	९८७	UV chamber	थान	१	१	०	०	०	
३२२	९१	vaccine carrier	थान	१	१	०	०	०	
३२३	१५१	Vaccum Delivery Set	सेट	३	१	२	०	१	
३२४	७३	Vaginal Speculum	गोटा	१	०	१	०	१	
३२५	३३७	Vehical Washing Machine	थान	१	१	०	०	०	
३२६	९६४	Videocon Cooler	थान	१	०	१	१	०	
३२७	३३५	Visitor Tool Steel	थान	२०	१०	१०	०	०	
३२८	९८८	vita shade guide	थान	१	१	०	०	०	
३२९	९९१	Washing Machine Samsung ww1248420ex	थान	१	१	०	०	०	
३३०	९६	water bath	सेट	३	२	१	०	१	
३३१	९०	water Filter	गोटा	२	०	२	०	२	
३३२	६७	water pipe crumputation पानीको मिटर	थान	५	४	१	०	१	
३३३	१८७	Water Purification Plant Uroguard	सेट	२	०	२	०	२	
३३४	३५७	Water Treatment Plant R/O for drinking water	थान	१	१	०	०	०	
३३५	३४७	Hospital Website	थान	१	१	०	०	०	
३३६	७१	weight machine adult	थान	२५	१०	१५	७	८	
३३७	३९८	Westcott Conjunctival Scissor	थान	१	१	०	०	०	
३३८	५१	wheel chair folding	थान	७	२	५	०	५	
३३९	१३९	White Board	थान	४	१	३	०	३	
३४०	९३	wooden rack with shovan size 36*14*72	थान	१	०	१	०	१	
३४१	३८	wooden table 48*30*30	थान	२२	१५	७	०	७	
३४२	१९९	X ray Cassate with screen 14x14,8*10 and 10*12	थान	२	१	१	०	१	
३४३	९०१	X ray Divider 14x14	थान	१	०	१	०	१	
३४४	११९	X ray Film Processor	सेट	१	०	१	०	१	
३४५	९००	X- ray hanger all size	थान	१२	०	१२	०	१२	
३४६	१७९	ह्याभी स्टेवजर मेसिन	वटा	२	०	२	०	२	
३४७	१७१	ह्याभी पम्पिङ मेसिन	वटा	१	०	१	०	१	
३४८	९०	हेभिसोकेस त्याव प्रयोग	गोटा	१	१	०	०	०	
३४९	९७	X-ray view box	थान	५	४	१	०	१	
३५०	१४६	X-ray view box Big	सेट	२	१	०	०	१	
३५१	३६३	Mobile Set benco	थान	१	१	०	०	०	
३५२	३६४	Fire Extinguision machine	थान	३	३	०	०	०	
३५३	३६५	Gauze Cutter Machine	थान	१	१	०	०	०	

अनुसूची ४: कर्मचारीहरुको विवरण

क) स्थाई दरबन्धि तर्फ

सि.नं.	नाम, थर	पद	तह	फोन नम्बर	लोकसेवा	कैफियत
१	डा. परिवर्तन बराल	मे.सु.	नवौं	९८५६०६५६५२	प्रदेश_लोकसेवा	कार्यरत
२	डा. शिलु जैशी	मेडिकल अधिकृत	आठौं	९८४९३६६३७१	लोकसेवा	कार्यरत
३	डा. कमल भण्डारी	मेडिकल अधिकृत	आठौं	९८६६९९५३३८	प्रदेश_लोकसेवा	कार्यरत
४	माधवी पोख्रेल	मे.रे. अधिकृत	छैटौं	९८४६४९०७४७	लोकसेवा	कार्यरत
५	दिपा पाण्डे	अ.न.निरिक्षक	छैटौं	९८४६४४९०८२	लोकसेवा	कार्यरत
६	हिरामणी अधिकारी	रेडियो ग्राफर/निरिक्षक	छैटौं	९८५६०४९९३५	लोकसेवा	असाधारण
७	मोनिका परियार	अ.न.निरिक्षक	छैटौं	९८४६५८७०९४	लोकसेवा	कार्यरत
८	ईच्छा कुंवर	अ.न.निरिक्षक	छैटौं	०	लोकसेवा	अध्ययन
९	बौ कुमारी गुरुङ	अ.न.निरिक्षक	छैटौं	९८६०७५५५१०	लोकसेवा	कार्यरत
१०	हम माया पुन	सि.अ.न.सी. निरिक्षक	छैटौं	९८४६०८९९६५	लोकसेवा	कार्यरत
११	दिनेश पण्डित	सि.अ.हे.व. अधिकृत	छैटौं	९८५६०६०८२०	लोकसेवा	कार्यरत
१२	नारायण घिमिरे	ल्याब टेक्निसियन	पाचौं	९८६०५६७०५७	प्रदेश_लोकसेवा	अध्ययन
१३	पवित्रा मिश्र	सि.अ.न.सी.	पाचौं	०	लोकसेवा	अध्ययन
१४	विकास पौडेल	ल्या.अ.	चौथो	९८४९९९४२३५	लोकसेवा	कार्यरत

ख) अस्थाई, करार, ज्यालादारी तर्फ

क्र.सं.	नाम, थर	पद	तह	फोन नम्बर	सेवा_करारको/किसीम	कैफियत
१५	डा. सुबशा शर्म	बालरोग विशेषज्ञ	नवौं	९८४९९०८८००	छात्रवृत्ति करार	कार्यरत
१६	डा. कुमार बहादुर विष्ट	गाईनेकोलोजिष्ट	नवौं	९८४९७९९६८९	छात्रवृत्ति करार	कार्यरत
१७	डा. भविष्य श्रेष्ठ	बालरोग विशेषज्ञ	नवौं	९८६६०००२५८	प्रदेश करार	कार्यरत
१८	डा. विशाल सापकोटा	कन्सल्टेण्ट मेडिकल जनरलिष्ट	नवौं	९८४६४०६८२५	समिति ज्यालादारी	कार्यरत
१९	डा. हरी प्रसाद शर्म	कन्सल्टाण्ट अर्थोपेडिक सर्जन	नवौं	९८४६६९८७९९	समिति ज्यालादारी	कार्यरत
२०	डा. प्रविन सुवेदी	कन्सल्टाण्ट एनेस्थेसियोलोजिष्ट	नवौं	९८४६०८२४३२	समिति ज्यालादारी	कार्यरत
२१	डा. दिपक जंग सुवेदी	मेडिकल अधिकृत	आठौं	९८६३६८०४५१	छात्रवृत्ति करार	कार्यरत
२२	डा. सुमन श्रेष्ठ	मेडिकल अधिकृत	आठौं	९८४९८९९८२३	छात्रवृत्ति करार	कार्यरत
२३	डा. प्रमित खतिवडा	मेडिकल अधिकृत	आठौं	९८४९९९२२६४	कार्यक्रम करार-SNCU	कार्यरत
२४	डा. सन्दिप पाण्डे	मेडिकल अधिकृत	आठौं	९८६०९२०२५३	प्रदेश करार	कार्यरत
२५	डा. करुणा भण्डारी	डेन्टल सर्जन	आठौं	९८४०८३५८००	प्रदेश करार_कार्यक्रम	कार्यरत
२६	डा. विपना गुरुङ	मेडिकल अधिकृत	आठौं	९८४६९२९९६८	छात्रवृत्ति करार	कार्यरत
२७	डा. आकृति सापकोटा	मेडिकल अधिकृत	आठौं	९८६६०३३३५३	छात्रवृत्ति करार	कार्यरत
२८	डा. सन्निव भण्डारी	डेन्टल सर्जन	आठौं	९८४९२६२६६९	प्रदेश करार	कार्यरत
२९	डा. ममता बगले	डेन्टल सर्जन	आठौं	९८४३६९३९९४	समिति ज्यालादारी	कार्यरत
३०	डा. स्वप्ना बस्नेत	मेडिकल अधिकृत	आठौं	९८६६००९६३६	प्रदेश करार	कार्यरत
३१	डा. अभिधा बस्नेत	मेडिकल अधिकृत	आठौं	९८६०२९९२२०	कार्यक्रम करार-CEONC	कार्यरत
३२	डा. अनु तिमल्सिना	मेडिकल अधिकृत	आठौं	९७४६४८८९४८	समिति ज्यालादारी	कार्यरत
३३	अञ्जली रुचाल	नर्सिङ्ग अधिकृत	सातौं	९८२६९८८९६५	छात्रवृत्ति करार	कार्यरत
३४	सिजन श्रेष्ठ	मे.न्य.टेक्नोलोजिष्ट	सातौं	९८४६९८८६३६	समिति ज्यालादारी	कार्यरत
३५	श्री पवित्रा आले थापा	नर्सिङ्ग अधिकृत	सातौं	९८४९७२३६९९	प्रदेश करार_कार्यक्रम	कार्यरत
३६	श्री सन्तोषी न्यौपाने	नर्सिङ्ग अधिकृत	सातौं	९८४९६५७५७९	प्रदेश करार_कार्यक्रम	कार्यरत
३७	अमर राज भण्डारी	दर्ता सहायक	चौथो	९८५६०९९८६९	छात्रवृत्ति करार	कार्यरत

क्र.सं.	नाम धर	पद	तह	फोन नम्बर	सेवा_कठरकोकिसीम	कैफियत
३८	मदन कुमार श्रेष्ठ	रेडियो ग्राफर	पार्चो	९८११११३२०४	छात्रवृत्ति कठर	कार्यरत
३९	शुशिल ढकाल	रेडियो ग्राफर	पार्चो	९८६०६१३५९७	समिति कठर	कार्यरत
४०	विकास कु. भगत	रेडियो ग्राफर	पार्चो	९८११७०२७३३	समिति कठर	कार्यरत
४१	हेम कुमारी ढरै	ल्याव टेक्निसियन	पार्चो	९८४५९२१२५०	प्रदेश कठर	कार्यरत
४२	मिना थापा राना	स्टाफनर्स	पार्चो	९८१११०१६९३	प्रदेश कठर	कार्यरत
४३	लज्जा भण्डारी	स्टाफनर्स	पार्चो	९८६४३७७१२१	प्रदेश कठर	कार्यरत
४४	आरती श्रेष्ठ	स्टाफनर्स	पार्चो	९८२६१०४५४६	प्रदेश कठर	कार्यरत
४५	पुनम गुरुङ्ग	स्टाफनर्स	पार्चो	९८६१११०७४६	प्रदेश कठर	कार्यरत
४६	लक्ष्मी चौधरी	अपथाल्मीक असिष्टेण्ट	पार्चो	९८४६०८७३३७	प्रदेश कठर	कार्यरत
४७	मोनिका श्रेष्ठ-१	स्टाफनर्स	पार्चो	९८०५८०५५११	प्रदेश कठर	कार्यरत
४८	आशा सुवेदी	स्टाफनर्स	पार्चो	९८०५८६६८१५	प्रदेश कठर	कार्यरत
४९	अस्मिता थापा केसी	स्टाफनर्स	पार्चो	९८६१०४९३४५	प्रदेश कठर	कार्यरत
५०	लडिम थापा	स्टाफनर्स	पार्चो	९८१७१३७५०५	प्रदेश कठर_कार्यक्रम	कार्यरत
५१	पिमाया थापा	स्टाफनर्स	पार्चो	९८६२९१३६३६	प्रदेश कठर_कार्यक्रम	कार्यरत
५२	सम्झना राना	स्टाफनर्स	पार्चो	९८६२९१३५८२	प्रदेश कठर_कार्यक्रम	कार्यरत
५३	आशिष धिताल	फार्मैसी सहायक	पार्चो	९८४६७२३२३७	प्रदेश कठर_कार्यक्रम	कार्यरत
५४	अप्सरा अधिकारी ब्रह्म	फार्मैसी सहायक	पार्चो	९८०६६१७२३३	प्रदेश कठर_कार्यक्रम	कार्यरत
५५	नारायण विक	रेडियो ग्राफर	पार्चो	९८६१७२०६११	समिति कठर	कार्यरत
५६	प्रेम गुरुङ्ग	स्टाफनर्स	पार्चो	९८१५१६०९६१	समिति कठर	कार्यरत
५७	सजिना न्यौपाने	स्टाफनर्स	पार्चो	९८१७१४८५६४	समिति कठर	कार्यरत
५८	सपना रानाभाट	स्टाफनर्स	पार्चो	९८०२९३४६९६	प्रदेश स्वयंसेवक	कार्यरत
५९	स्मिका थापा	स्टाफनर्स	पार्चो	९८२६१३०००१	समिति ज्यलादारी	कार्यरत
६०	पिती वस्यल	डेन्टल हाइजनिष्ट	पार्चो	९८१५११०१४२	समिति ज्यलादारी	कार्यरत
६१	अञ्जना सिग्देल	ल्याव टेक्निसियन	पार्चो	९८६१९५६६६२	समिति ज्यलादारी	कार्यरत
६२	देवीमाया थापा	स्टाफनर्स	पार्चो	९८१७२५६००५	समिति ज्यलादारी	कार्यरत
६३	निशा ढरै	स्टाफनर्स	पार्चो	९८०६७८७६७०	प्रदेश कठर	कार्यरत
६४	रोशानी श्रेष्ठ	स्टाफनर्स	पार्चो	९८१६१७७९९६	समिति कठर	कार्यरत
६५	पुन श्रेष्ठ	स्टाफनर्स	पार्चो	९८२३८४८८०९	समिति कठर	कार्यरत
६६	मोनिका श्रेष्ठ-२	स्टाफनर्स	पार्चो	९८४३६८६३२१	समिति कठर	कार्यरत
६७	केवल कुमारी मल्ल	स्टाफनर्स	पार्चो	९८६३४१९८७१	समिति कठर	कार्यरत
६८	उषा थापा	स्टाफनर्स	पार्चो	९८६६०४९४५०	समिति कठर	कार्यरत
६९	कञ्चन गोतामे	स्टाफनर्स	पार्चो	९७०६५१८२३८	प्रदेश कठर	कार्यरत
७०	शोभा रानाभाट	हेल्थ असिष्टेण्ट	पार्चो	९८६६०६५८०५	प्रदेश कठर	कार्यरत
७१	सुरेन्द्र आबुश्रेष्ठ	फार्मैसी सहायक	पार्चो	९८०८६९११६९	प्रदेश कठर	कार्यरत
७२	रोजिना केनी	स्टाफनर्स	पार्चो	९८६६३५६२३२	प्रदेश कठर	कार्यरत
७३	उत्तम रायमाझी	हेल्थ असिष्टेण्ट	पार्चो	९८४५३६१८७४	प्रदेश कठर	कार्यरत
७४	दिपा ढरै	हेल्थ असिष्टेण्ट	पार्चो	९८१४१०१३६४	प्रदेश कठर	कार्यरत
७५	रुपेश कुमार चौधर	हेल्थ असिष्टेण्ट	पार्चो	९८६७०९०५७७	प्रदेश कठर	कार्यरत
७६	कुशल रान भट्टराई	एनेस्थेसिया असिष्टेण्ट	पार्चो	९८४७१९४६०५	समिति ज्यलादारी	कार्यरत
७७	पुष्पा रानाभाट	स्टाफनर्स	पार्चो	९८२४२१०३१६	प्रदेश कठर	कार्यरत
७८	सिर्जना आले	स्टाफनर्स	पार्चो	९८६४४७४२००	प्रदेश कठर_कार्यक्रम	कार्यरत
७९	शोभा अछामे	फिजियोथेरापी असिष्टेण्ट	पार्चो	९८२५१७४५०९	प्रदेश कठर	कार्यरत
८०	सरोज बगले	ल्याव टेक्निसियन	पार्चो	९८५६०७२९३२	प्रदेश कठर_कार्यक्रम	कार्यरत
८१	करुणा पौडेल	ल्याव टेक्निसियन	पार्चो	९८२६६८१४४०	प्रदेश कठर_कार्यक्रम	कार्यरत
८२	मिलन सुनर	आईटी असिष्टेण्ट	पार्चो	९८४६६५९६७४	प्रदेश कठर	कार्यरत
८३	वसन्त श्रेष्ठ	फार्मैसी सहायक	पार्चो	९८४६७६५२७५	प्रदेश कठर	कार्यरत
८४	महेन्द्र गौतम	अ.हे.व.	चौथो	९८५६०४८२९८	छात्रवृत्ति कठर	कार्यरत

क्र.सं.	नाम धर	पद	तह	फोन नंम्बर	सेवा_कररको_किसीम	कैफियत
८५	राजेश क्षेत्री	अ.हे.व.	चौथो	९८५६०७६२००	छात्रवृत्ति करर	कार्यरत
८६	बिनिता बसौला मिश्रा	दर्ता सहायक	चौथो	९८४६४७०९९२	छात्रवृत्ति करर	कार्यरत
८७	प्रदिप तामाङ	दर्ता सहायक	चौथो	९७४८७५३८४६	समिति न्यालादारी	कार्यरत
८८	रामकला पन्थ	अ.हे.व.	चौथो	९८४६९७९७६५	छात्रवृत्ति करर	कार्यरत
८९	सुन कुमारी तामाङ	दर्ता सहायक	चौथो	९८४६९६५९२३	छात्रवृत्ति करर	कार्यरत
९०	सुनिता दरे	अ.हे.व.	चौथो	९८४३५९७२६३	प्रदेश करर_कार्यक्रम	कार्यरत
९१	सृष्टि कार्की	अ.हे.व.	चौथो	९८६४३७८५८५	प्रदेश करर_कार्यक्रम	कार्यरत
९२	रुपा थापा मगर	ल्या.अ.	चौथो	९८६६०९०३३१	कार्यक्रम करर-ART	कार्यरत
९३	रौलेन्द्र पण्डित	अ.हे.व.	चौथो	९८५६०४९७०६	कार्यक्रम करर-CEONC	कार्यरत
९४	आरती गुरुङ	अ.न.मी.	चौथो	९८९६४८८३७	कार्यक्रम करर-EYE	कार्यरत
९५	अस्मिता तामाङ	अ.न.मी.	चौथो	९८९३४८८७७६	कार्यक्रम करर-OCMC	कार्यरत
९६	प्रेम सिं गुरुङ	अ.हे.व.	चौथो	९८९६६८२०८७	कार्यक्रम करर-SNCU	कार्यरत
९७	सपना न्यौपाने आचार्य	अ.न.मी.	चौथो	९८४६६२९७६०	कार्यक्रम करर-SNCU	कार्यरत
९८	नसुदा कुंवर क्षेत्री	ल्या.अ.	चौथो	९८४६२३६२६४	कार्यक्रम करर-SNCU	कार्यरत
९९	अनिता थापा	अ.हे.व.	चौथो	९८०६५८२७८६	कार्यक्रम करर-SSU	कार्यरत
१००	पवित्रा वि.क.	अ.हे.व.	चौथो	९८०५९०३३९५	समिति न्यालादारी	कार्यरत
१०१	सुस्मिता तिमिल्सेन	अ.हे.व.	चौथो	९८४६०६७३०८	समिति न्यालादारी	कार्यरत
१०२	सुरधा अधिकारी	रिसेप्सन	चौथो	९८०५८८८९८८	समिति न्यालादारी	कार्यरत
१०३	सम्झना काफ्ले खनाल	रिसेप्सन	चौथो	९८४६६३६३३४	समिति न्यालादारी	कार्यरत
१०४	सम्झना थापा भण्डारी	रिसेप्सन	चौथो	९८४६३८०८२९	समिति करर	कार्यरत
१०५	रोहित दरे	चालक	श्रेवि.	९८०६५९९७२४	समिति न्यालादारी	कार्यरत
१०६	धन बहादुर दरे	कार्यालय सहयोगी	श्रेवि.	९८९४९३९३४९	प्रदेश करर	कार्यरत
१०७	रिता कुमाल	कार्यालय सहयोगी	श्रेवि.	९८९५९९९९२२	छात्रवृत्ति करर	कार्यरत
१०८	श्रीमाया आले	कार्यालय सहयोगी	श्रेवि.	९८४६४९६०९३	समिति करर	कार्यरत
१०९	रंजिना खड्का	कार्यालय सहयोगी	श्रेवि.	९८२४९२९४२५	समिति करर	कार्यरत
११०	तिर्थ बहादुर थापा	कार्यालय सहयोगी	श्रेवि.	९८२९९९४९६९	समिति करर	कार्यरत
१११	मन्नु सुवर्णकार	कार्यालय सहयोगी	श्रेवि.	९८२४९५४०४७	प्रदेश करर	कार्यरत
११२	चन्द्रा घमेल	कार्यालय सहयोगी	श्रेवि.	९८०४९७२९४७	प्रदेश करर	कार्यरत
११३	बुद्धिमाया रिलामी	कार्यालय सहयोगी	श्रेवि.	९८२७९०८३३८	प्रदेश करर	कार्यरत
११४	रोशन आचार्य	कार्यालय सहयोगी	श्रेवि.	९८४६४७०५५५	समिति न्यालादारी	कार्यरत
११५	यमुना आले	कार्यालय सहयोगी	श्रेवि.	९८४६३७२०७९	समिति न्यालादारी	कार्यरत
११६	सुजन आचार्य	कार्यालय सहयोगी	श्रेवि.	९८९४९३५४४९	समिति न्यालादारी	कार्यरत
११७	श्रीमाया थापा	कार्यालय सहयोगी	श्रेवि.	९८९२२८५५४४	समिति करर	कार्यरत
११८	विष्णु कला भट्टराई	कार्यालय सहयोगी	श्रेवि.	९८२६९७४००९	समिति न्यालादारी	कार्यरत
११९	शारदा लामिछाने	कार्यालय सहयोगी	श्रेवि.	९८४६८४०७९४	समिति न्यालादारी	कार्यरत
१२०	राममाया कुसुले	कार्यालय सहयोगी	श्रेवि.	९८९६९४८५६८	समिति न्यालादारी	कार्यरत
१२१	लक्ष्मी श्रेष्ठ	कार्यालय सहयोगी	श्रेवि.	९८०५८०९३६८	समिति न्यालादारी	कार्यरत
१२२	सम्झना कुमाल	कार्यालय सहयोगी	श्रेवि.	९८०८२०२४३२	समिति न्यालादारी	कार्यरत
१२३	रुपा भट्ट	कार्यालय सहयोगी	श्रेवि.	९८२५९२९८७८	समिति न्यालादारी	कार्यरत
१२४	जानुमाया आले	कार्यालय सहयोगी	श्रेवि.	९८०६५९२४०९	समिति न्यालादारी	कार्यरत
१२५	सन्तोष अधिकारी	कार्यालय सहयोगी	श्रेवि.	९८६६०००९९९	समिति न्यालादारी	कार्यरत
१२६	कृष्ण हरि धिताल	प्लम्बर	श्रेवि.	९८९९१५०७२७	समिति करर	कार्यरत

अनुसूची-५: आधारभूत स्वास्थ्य सेवाका औषधि तथा औषधिजन्य सामग्रीहरूको खरिद वर्गिकरण

आधारभूत स्वास्थ्य सेवा अन्तर्गतका औषधिहरू				औषधि उपलब्ध हुनपर्ने स्वास्थ्य संस्थाहरू		खरिद तथा वितरणका लागि जिम्मेवार निकाय			Remarks
SN	Name of Drugs	Structure of drugs	Strength	BHSC /HP	Basic Hospital /PHC	LLG	Prov. gov	Fed. gov	
1	Acetylsalicylic acid (aspirin)	Tablet	75 mg	✓	✓	✓			
2	Adrenaline (epinephrine)	Injection	1 mg in 1 ml	✓	✓		✓		
3	Albendazole	Chewable Tablet	400 mg	✓	✓	✓			
		Suspension	200 mg/5ml	✓	✓	✓			
4	Aluminium hydroxide + Magnesium hydroxide (antacid)	Tablet	250 mg + 250 mg	✓	✓	✓			
5	Amitriptyline	Tablet	10 mg	✓	✓		✓		
			25mg		✓		✓		
6	Amlodipine	Tablet	5 mg	✓	✓		✓		
7	Amoxicillin	Oral Tablet	500 mg	✓	✓	✓			
		Powder for oral Suspension	125 mg/5ml, 100 mg/ml	✓	✓	✓			
		Dispersible Tablet	125 mg	✓	✓	✓			
			250 mg	✓	✓	✓			
8	Ampicillin	Powder for IV/IM Injection	250 mg Vail		✓		✓		IMNCI
			500 mg Vail		✓		✓		
9	Artemether + Lumefantrine (AL (Artemisinin-based Combination Therapy - ACT)	Tablet	20 mg + 120 mg	✓	✓			✓	
10	Artesunate	Injection	60 mg ampules		✓			✓	
11	Atropine	Injection	0.6 mg in 1 ml ampule	✓	✓		✓		
12	Azithromycin	Tablet	250 mg	✓	✓	✓			

आधारभूत स्वास्थ्य सेवा अन्तर्गतका औषधिहरु				औषधि उपलब्ध हुनपर्ने स्वास्थ्य संस्थाहरु		खरिद तथा वितरणका लागि जिम्मेवार निकाय			Remarks
SN	Name of Drugs	Structure of drugs	Strength	BHSC /HP	Basic Hospital /PHC	LLG	Prov. gov	Fed. gov	
			500 mg	✓	✓	✓			
13	BCG Vaccine	Injection	0.05 ml/dose	✓	✓			✓	
14	Benzathine benzyl penicillin	Powder for injection	1200000 IU		✓		✓		
15	Calamine	Lotion	15% w/v, 30 ml	✓	✓	✓			
16	Calcium gluconate	Injection	1gm per 10 ml (100 mg/ml of 10 ml)		✓		✓		Birthing Center only
17	Carbamazepine	Tablet	100 mg	✓	✓		✓		
			200 mg	✓	✓		✓		
		Oral liquid	100mg/5ml	✓	✓		✓		
18	Cefizime	Tablet	200 mg		✓	✓			
19	Ceftriaxone	Powder for injection	250 mg/vial		✓		✓		
			500 mg/vial		✓		✓		
			1 gm /vial		✓		✓		
20	Cetirizine HCL	Tablet	10 mg	✓	✓	✓			
		Syrup	5mg/5ml	✓	✓	✓			
21	Charcoal, activated	Powder in sachet	10 gm	✓	✓	✓			
22	Chlorhexidine (CHX)	Solution	Solution, 0.2% oral 50ml	✓	✓	✓			
		Ointment	4%, 5gm tube	✓	✓	✓			
23	Chloroquine (CQ)	Tablet	150 mg	✓	✓			✓	
24	Ciprofloxacin	Tablet	250 mg	✓	✓	✓			
			500 mg	✓	✓	✓			
		Eye/Ear Drops	0.3 w/v, 5ml	✓	✓	✓			
		Injection	200 mg/100 ml		✓		✓		
25	Clotrimazole	Skin cream	1%, 25 g	✓	✓	✓			

आधारभूत स्वास्थ्य सेवा अन्तर्गतका औषधिहरु				औषधि उपलब्ध हुनपर्ने स्वास्थ्य संस्थाहरु		खरिद तथा वितरणका लागि जिम्मेवार निकाय			Remarks
SN	Name of Drugs	Structure of drugs	Strength	BHSC /HP	Basic Hospital /PHC	LLG	Prov. gov	Fed. gov	
		Vaginal Tablet	100 mg	✓	✓	✓			
		Mouth Paint	1% w/v, 15 ml	✓	✓	✓			
26	Clove Oil	Liquid	5 ml	✓	✓	✓			
27	Cloxacillin	Capsules	250 mg	✓	✓	✓			
			500 mg	✓	✓	✓			
		Powder for oral Liquid	125 mg/5ml, in 100 ml	✓	✓	✓			
28	Combined Oral Contraceptive (COC)	Tablets	30 pills, 21 pills, containing 150 mcg Levonorgestrel and 30 mcg ethinylestradiol and 7 pills containing Iron	✓	✓			✓	
29	Cotrimoxazole (Sulphamethoxazole and Trimethoprim 5:1)	Tablets	400 mg + 80 mg	✓	✓	✓			
			800 mg + 160 mg	✓	✓	✓			
		Syrup	200 mg + 40 mg/5ml, 50 ml	✓	✓	✓			
30	Dapsone, Clofazimine,	Tablet	MB adult blister pack, MB Child blister pack (a/c to DOTS Program)	✓	✓			✓	
31	Dexamethasone	Injection	4 mg in 1ml ampoule		✓		✓		
32	Dextrose (glucose)	Injection/solution	5%om 500 ml		✓		✓		
			25% of 50ml Amp		✓		✓		Birthing Center only
33	Diazepam	Injection	2ml amp (5mg/ml)	✓	✓		✓		
		Tablet	5 mg	✓	✓		✓		

आधारभूत स्वास्थ्य सेवा अन्तर्गतका औषधिहरु				औषधि उपलब्ध हुनपर्ने स्वास्थ्य संस्थाहरु		खरिद तथा वितरणका लागि जिम्मेवार निकाय			Remarks
SN	Name of Drugs	Structure of drugs	Strength	BHSC /HP	Basic Hospital /PHC	LLG	Prov. gov	Fed. gov	
34	Diclofenac sodium	Tablet	50 mg	✓	✓	✓			
		Injection	3ml ampule (25mg/ml)	✓	✓		✓		
35	Doxycycline	Capsules	100 mg	✓	✓	✓			
36	Ferrous sulphate and folic acid	Tablet	60 mg elemental Iron plus 400 mcg folic acid		✓	✓			Birthing Center only
37	FIPV Vaccine	Injection	0.1 ml per dose	✓	✓			✓	
38	Fluconazole	Capsules	150 mg	✓	✓	✓			
39	Fluoxetine	Capsules	20 mg	✓	✓		✓		
40	Folic acid	Tablet	5 mg	✓	✓	✓			
41	Fruzemide	Tablet	40 mg	✓	✓	✓			
42	Gentamycin	Injection	40mg/ml in 2 ml		✓	✓			IMNCI
43	Gentian Violet	Aqueous solution	1%, 10 ml		✓	✓	✓	✓	IMNCI
44	Glimepiride	Tablets	1 mg	✓	✓		✓		
			2 mg	✓	✓		✓		
45	HPV Vaccine	Injection	0.5 ml dose	✓	✓			✓	
46	HRZE	Tablets	Combination medication; H-INH, R-Rifampicin, Z-Pyrazinamide, E-Ethambutol A/C to DOTS Program	✓	✓			✓	
47	Hydrocortisone	Powder for injection	100 mg in Vail		✓		✓		
48	Hyoscone butylbromide	Injection	Inj 20mg/ml		✓		✓		
		Tablet	10 mg	✓	✓	✓			
49	Ibuprofen	Tablets	200 mg	✓	✓	✓			

आधारभूत स्वास्थ्य सेवा अन्तर्गतका औषधिहरु				औषधि उपलब्ध हुनपर्ने स्वास्थ्य संस्थाहरु		खरिद तथा वितरणका लागि जिम्मेवार निकाय			Remarks
SN	Name of Drugs	Structure of drugs	Strength	BHSC /HP	Basic Hospital /PHC	LLG	Prov. gov	Fed. gov	
			400 mg	✓	✓	✓			
		Syrup	100 mg/5ml	✓	✓	✓			
50	Japanese Encephalitis	Injection	0.5 ml/dose	✓	✓			✓	
51	Levonorgestrel (LNG)	Implant	Implant (2 rods, 75 mg each) Tab 0.75 mg (2 tablet pack)	✓	✓			✓	
52	Lignocaine hydrochloride	Injection	2% in vial, 30 ml	✓	✓	✓			
53	Lignocaine with adrenaline 1:10000	Injection	2% + Adrenalin 1:10000, 30 ml		✓	✓			
54	Losartan	Tablets	25 mg	✓	✓		✓		
			50 mg	✓	✓		✓		
56	Magnesium sulphate	Injection	500 mg/ml in 2ml ampuls		✓		✓		Birthing Center only
57	Measles-Rubella Vaccine	Injection	0.5ml/dose	✓	✓			✓	
58	Metformin	Tablets	500 mg	✓	✓		✓		
			1000 mg	✓	✓		✓		
59	Methyldopa	Tablets	250 mg		✓		✓		
60	Metoclopramide	Tablet	10 mg	✓	✓	✓			
		Solution	5mg/5ml	✓	✓	✓			
		Injection	5mg/ml in 2ml ampule	✓	✓		✓		
61	Metronidazole	Tablets	200 mg	✓	✓	✓			
			400 mg	✓	✓	✓			
		Oral liquid	200 mg/5ml, 90 ml	✓	✓	✓			
		Injection	500 mg/100 ml		✓		✓		
62	Mefepristone + Misoprostol	Tablet	Combi pack includes 200 mg + 4(200) mcg	✓	✓		✓		

आधारभूत स्वास्थ्य सेवा अन्तर्गतका औषधिहरु				औषधि उपलब्ध हुनपर्ने स्वास्थ्य संस्थाहरु		खरिद तथा वितरणका लागि जिम्मेवार निकाय			Remarks
SN	Name of Drugs	Structure of drugs	Strength	BHSC /HP	Basic Hospital /PHC	LLG	Prov. gov	Fed. gov	
63	Misoprostol	Tablet	200 mcg		✓		✓		Birthing Center only
64	Neomycin skin	Ointment	2% w/w 10 gm	✓	✓	✓			
65	Nifedipine	Tablets	10 mg	✓	✓		✓		
66	Nitrofurantion	Tablet	100 mg	✓	✓	✓			
67	Normal Sline (NS)	Solution	0.9% Infusion solution, 500 ml	✓	✓	✓			
68	OPV (Oral Polio Vaccine)	Oral	2 drops/dose	✓	✓			✓	
69	Oral Rehydration Salts (ORS)	Powder	WHO formula sachet/ltrs	✓	✓	✓			
70	Oxygen	Inhalation	Medicinal Gas	✓	✓		✓		
71	Oxymetazoline	Nasal drop	0.25% : 10ml	✓	✓	✓	✓	✓	
			0.05% : 10ml	✓	✓	✓	✓	✓	
72	Oxytocin	Injection	10 IU/ml		✓		✓		
73	Paracetamol	Injection	150mg/ml in 2ml ampule	✓	✓		✓		
		Tablet	500 mg	✓	✓	✓			
		Syrup	125mg/5ml, 50ml	✓	✓	✓			
74	PCV vaccine (Pneumococcal Conjugate Vaccine)	Injection	0.5ml/dose	✓	✓			✓	
75	Pentavalent Vaccine	Injection	0.5ml/dose	✓	✓			✓	
76	Permethrin	Lotion	1% 100ml	✓	✓	✓			
		Cream	5% w/v 30g	✓	✓	✓			
77	Pheniramine	Injection	22.75 mg/ml, 2ml	✓	✓		✓		
78	Phenobarbital	Tablet	30 mg		✓		✓		

आधारभूत स्वास्थ्य सेवा अन्तर्गतका औषधिहरु				औषधि उपलब्ध हुनपर्ने स्वास्थ्य संस्थाहरु		खरिद तथा वितरणका लागि जिम्मेवार निकाय			Remarks
SN	Name of Drugs	Structure of drugs	Strength	BHSC /HP	Basic Hospital /PHC	LLG	Prov. gov	Fed. gov	
		Injection	100mg/ml		✓		✓		
79	Povidone iodine	Solution	5% w/v 500ml	✓	✓	✓			
80	Paralidoxim	Injection	500 mg, 20ml	✓	✓		✓		
81	Prednisolone	Tablets	5mg	✓	✓		✓		
			10mg	✓	✓		✓		
			20mg	✓	✓		✓		
82	Premaquine	Tablets	7.5 mg	✓	✓			✓	
83	Pyridonine	Tablets	10 mg	✓	✓			✓	
84	Ranitidine	Tablets	150 mg	✓	✓	✓			
			25mg/ml in 2ml amp	✓	✓		✓		
85	Ringer's Lactate (RL)	Solution	500 ml	✓	✓	✓			
86	Risperidone	Tablets	1 mg	✓	✓		✓		
			2 mg	✓	✓		✓		
87	Rotavirus Vaccine	Injection	1.5 ml	✓	✓			✓	
88	Salbutamol	Solution for nebulization	1mg/ml of 15 ml	✓	✓	✓			
		Oral liquid	2mg/5ml	✓	✓	✓			
		MDI	100mcg	✓	✓		✓		
89	Silver Sulfadiazine	Cream	0.2% w/v 15g	✓	✓	✓			
90	Tetanus diphtheria (Td)	Injection	0.5ml/dose	✓	✓			✓	
91	Tetanus Toxoid (TT)	Injection	0.5ml/dose	✓	✓			✓	
92	Tetracycline	Eye ointment	1%, 5g	✓	✓	✓			
93	Tinidazole	Tablet	500 mg	✓	✓	✓			
94	Sodium Valporate	Tablet	200 mg		✓		✓		
95	Vitamin A	Capsules	200000 IU	✓	✓			✓	
			50000 IU	✓	✓			✓	

आधारभूत स्वास्थ्य सेवा अन्तर्गतका औषधिहरू				औषधि उपलब्ध हुनपर्ने स्वास्थ्य संस्थाहरू		खरिद तथा वितरणका लागि जिम्मेवार निकाय			Remarks
SN	Name of Drugs	Structure of drugs	Strength	BHSC /HP	Basic Hospital /PHC	LLG	Prov. gov	Fed. gov	
96	Vitamin B complex	Tablet	Thiamine 10mg, riboflavin 10 mg, pyridoxine 3 mg, Cyanocobalamin 15 mcg. (therapeutic dose)	✓	✓	✓			
97	Vitamin K1	Injection	1mg/0.5 ml	✓	✓		✓		
98	Zinc sulphate	Dispersible Tablet	10 mg	✓	✓	✓			
			20mg	✓	✓	✓	✓	✓	IMNCI

औषधिजन्य सामग्री/ उपकरणको सूची

औषधिजन्य सामग्रीहरू				औषधि उपलब्ध हुनपर्ने स्वास्थ्य संस्थाहरू		खरिद तथा वितरणका लागि जिम्मेवार निकाय			Remarks
SN	Name of Drugs	Structure of drugs	Strength	BHSC /HP	Basic Hospital /PHC	LLG	Prov gov	Federal gov	
1	Absorbent Cotton	Roll	Net 400g	✓	✓	✓			
2	Adhesive Tape	Rolls	4"	✓	✓	✓			
3	Bandage	Than	18cm x 90cm	✓	✓	✓			
4	Catgut	Pkt	catgut 2.0	✓	✓	✓			
5	Chlorine Powder	Pkt	200g/shachet	✓	✓	✓			
6	Condom (Male)	Pkt		✓	✓			✓	
7	Disposable Syringe	Pcs	3ml, 5 ml	✓	✓	✓			
8	Gauze	Than	18cm x 90cm	✓	✓	✓			

औषधिजन्य सामग्रीहरु				औषधि उपलब्ध हुनपर्ने स्वास्थ्य संस्थाहरु		खरिद तथा वितरणका लागि जिम्मेवार निकाय			Remarks
SN	Name of Drugs	Structure of drugs	Strength	BHSC /HP	Basic Hospital /PHC	LLG	Prov gov	Federal gov	
9	I & D Set	Pkt		✓	✓	✓			
10	IV Canula	Pcs	18/20/24 gaz	✓	✓	✓			
11	IV Set	Pcs	Different Size	✓	✓	✓			
12	Phenol	Bottles	500 ml	✓	✓	✓			
13	Rectified Spirit	Bottles	500 ml	✓	✓	✓			
14	Rubber Catheter	Pcs	Different Size	✓	✓	✓			
15	Silk	Pkt	Silk 2.0	✓	✓	✓			
16	Surgical Blade	Pcs	Different Size	✓	✓	✓			
17	Surgical Gloves (Disposable)	Pairs	Different Size	✓	✓	✓			
18	Suter Set	Pkt		✓	✓	✓			

स्थापना देखि हाल सम्म कार्यरत अस्पताल विकास समितिका अध्यक्षहरु

सि.नं.	नाम	ठेगाना	कार्यरत अवधि	
			देखि	सम्म
१	श्री रामनाथ भट्टराई	व्यास २, दमौली	२०५९	२०६२
२	श्री कृष्ण प्रसाद अधिकारी	अध्यक्ष	२०६२	२०६३
३	श्री गुणनिधि शर्मा	अध्यक्ष	२०६३	२०६५
४	श्री अशोक श्रेष्ठ	व्यास ३, शान्तिनगर	२०६६	२०६८
५	श्री राजेन्द्र केशरी त्र्युपाने	व्यास ५, कटार	२०६८	२०६९
६	श्री हर्षमान श्रेष्ठ	व्यास न.पा.	२०६९	२०७१
७	श्री हरिराज कडेल	ऋषिद्व ५, राम्जाकोट	२०७१	२०७३
८	श्री बसन्त बहादुर आले	व्यास १३, बेलवास	२०७३	२०७५
९	श्री प्रदिप राज अधिकारी	व्यास ५, पतेनी	२०७५।०६।२६	२०७८।०६।२५
१०	श्री देवेन्द्र थापा	भानु न.पा.	२०७८।१०।११	२०८१।०२।२३
११	श्री शान्तिरमण बाग्ले	अध्यक्ष, जिल्ला समन्वय समिति	२०८१।०२।२४	

स्थापना देखि हाल सम्म कार्यरत मेडिकल सुपरिटेण्डेण्टहरु

सि.नं.	नाम	पद	कार्यरत अवधि	
			देखि	सम्म
१	डा. शिलु अर्याल	मेडिकल सुपरिटेण्डेण्ट	२०५९।०१।२५	२०६०
२	डा. पिताम्बर सुवेदी	मेडिकल सुपरिटेण्डेण्ट	२०६०	२०६१
३	डा. केदार सेन्चुरी	मेडिकल सुपरिटेण्डेण्ट	२०६१	२०६४
४	डा. सुशिलनाथ प्याकुरेल	मेडिकल सुपरिटेण्डेण्ट	२०६४	२०६८
५	डा. तारानाथ पौडेल	मेडिकल सुपरिटेण्डेण्ट	२०६९	२०७०
६	डा. विवेक कुमार लाल	मेडिकल सुपरिटेण्डेण्ट	२०७१	२०७२
७	डा. पवन जंग रायमाथी	मेडिकल सुपरिटेण्डेण्ट	२०७२	२०७५
८	डा. राम कुमार श्रेष्ठ	मेडिकल सुपरिटेण्डेण्ट	२०७५।०२।०६	२०७५।०४।०७
९	डा. सुनिल पौड्याल	मेडिकल सुपरिटेण्डेण्ट	२०७५।०४।०८	२०७८।१२।१४
१०	डा. दिवस ठकाल	मेडिकल सुपरिटेण्डेण्ट	२०७८।१२।२३	२०८०।०३।१८
११	डा. परिवर्तन बराल	मेडिकल सुपरिटेण्डेण्ट	२०८०।०३।१९	हाल सम्म

तस्विरहरु

Photography of this photo

Pharmacy Team

Nurshing Group

Dialysis Team

MCH

Dialysis

Dialysis team

Emergency

Moopdril

Emergency

Administration

Emergency-Moopdril

ECG

StorKeeper

Pharmacy

ANC

EWARS Orientation by Province

EWARS Orientation by Province

स्वास्थ्य विमा को दावा पेश हुँदै

आकस्मिक कक्षमा ईलेक्ट्रोनिक अभिलेख गर्दै

प्रशासकीय भवन

प्रयोगशाला सामग्रीको हस्तान्तरण लिदै

दमौली अस्पताल प्रशासकीय भवन

व्यास नगरपालिकामा फैलिएको डेंगुरोगका कारण दमौली अस्पतालमा डेंगुरोग विरामीहरुको उपचार व्यवस्थापनमा सहयोग गर्न व्यास नगरपालिका बाट डा. नविना न्यौपानेको नेतृत्वमा खटिई आउनु भएका ५ जना स्वास्थ्य कर्मीहरुको करिव दुई महिना पछि २०८० कार्तिक २० गते भएको विदाई ।

Photo : Madan

Orientation on EWARS

Counter

सरसफाई प्रबर्धन कार्यक्रम

तनहुँको प्रशिद्ध पर्यटकिय स्थल व्यास त.पा. ५ स्थित मान्हुँकोटबाट सूर्योदयको मनोरम दृष्य, कृहिरो भित्र लुकेको दमौली बजार ।

दमौली अस्पताल व्यवस्थापन समिति एवं कर्मचारीहरुको अवलोकन भ्रमणको

इलाहाबाद अस्पतालको अवलोकन

जनकपुरधाम-बजारभवली मन्दिर

भिडियो एक्सरे (USG) सेवा

जनकपुरधाम-रामजानकी मन्दिर

आँखा उपचार सेवा

Damauli Hospital [Pharmacy] ↑

Emergency ↓

Abbreviation and Acronyms

ABG	Arterial Blood Gas
AIDS	Acquired Immune Deficiency Syndrome
ANC	Antenatal Checkup
ART	Ante Retroviral Therapy
C/S	Cesarean Section
CAC	Comprehensive Abortion Care
CCTV	Closed Circuit Television
CME	Continue Medical Education
COPD	Chronic Obstructive Pulmonary Disease
COVID-19	Corona Virus Disease of 2019
C-PAP	Continuous Positive Airway Pressure
CPR	Contraceptive Prevalence Rate
CYP	Couple-Years of Protection
Dots	Directly Observed Treatment Short course
DR-TB	Drug Resistance Tuberculosis
ECG	Electrocardiogram
EHS	Extended Health Service
EPTB	Extra Pulmonary Tuberculosis
ER	Emergency
EWARS	Early Warning and Reporting System
FCHV	Female Community Health Volunteer
FY	Fiscal Year
HDU	High Dependency Unit
HIV	Human Immunodeficiency virus
I&D	Incision and Drainage
ICU	Intensive Care Unit
IPD	Inpatient Department
LAB	Laboratory
LRTI	Lower Respiratory Tract Infection
MA	Medical Abortion
MDGP	MD in General Practice and Emergency Medicine
MPDSR	Maternal and Perinatal Death Surveillance and Response
OCMC	One Stop Crisis Management Centre
OPD	Out Patient Department
OT	Operation Theatre
PAC	Post abortion Care
PLHIV	People Living with HIV
PTB	Pulmonary Tuberculosis
SBA	Skill Birth Attendant
SSU	Social Service Unit
SNCU	Special Newborn Car Units
TOR	Terms of Reference
URTI	Upper Respiratory Tract Infection
USG	Ultra sonogram
WRA	Women of Reproductive Age
MR	Medical Recorder
HA	Health Assistant
SN	Staff Nurse

RG	Radiographar
LT	Lab Technician
AHW	Auxiliary Health Worker
ANM	Auxiliary Nurse Midwife
DRA	Dark Room Assistent
LA	Lab Assistant
Na.Su.	Nayab Subba
OH	Office Helper

सन्धर्व सामग्री

स्वास्थ्य सेवा विभाग, स्वास्थ्य सुचना व्यवस्थापन प्रणाली (HMIS data) २०७९/८०

वित्तिय प्रगती दमौली अस्पताल लेखाशाखा

स्वास्थ्य कार्यालय, तनहूँका विभिन्न वर्षका वार्षिक प्रतिवेदनहरू

वार्षिक प्रतिवेदन गोरखा अस्पताल आ.व. : २०७८/७९

वार्षिक प्रतिवेदन प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ती केन्द्र गण्डकी प्रदेश. : २०७९/८०

गोरखा अस्पताल गोरखाको स्वर्ण स्मारिका २०७९

गण्डकी प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य निर्देशनालय

दमौली अस्पताल, तनहुँ

गण्डकी प्रदेश, नेपाल

सूचना अधिकारी

नाम: डा. कमल भण्डारी

पद: मेडिकल अफिसर

ठेगाना: चन्दननाथ ३, जुम्ला ।

मोवाईल: ९८५६०६४६०३

ईमेल: kamalbhandari5338@gmail.com

दमौली अस्पताल, तनहुँ

उपलब्धि, समस्या र समाधान

(आ.व. २०८०/०८१)

परिचय

गण्डकी प्रदेश तनहुँ जिल्लाको सदरमुकाम दमौली बजारमा अवस्थित दमौली अस्पताल गण्डकी प्रदेश सरकार स्वास्थ्य सन्चालन अन्तर्गतको एक स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संस्था हो । यो अस्पताल यस अस्पताल वरिपरिका स्वास्थ्य समस्याहरूको रेफरल अस्पतालको रूपमा पनि रहेको छ ।

विसं २०२८ सालमा दमौली स्वास्थ्य चौकीको रूपमा स्थापना भई तनहुँको सदरमुकाम दमौली र वरपरका गाउँबस्तहरूमा सेवा दिने गरीको यस अस्पताल हाल १५ शैयाको जिल्ला अस्पतालको रूपमा संचालनमा छ । दमौली अस्पताल व्यवस्थापन समितिको निर्णय बमोजिम ३३ शैया बच गरी बाँदा ३० शैयाको क्षमतामा संचालनमा रहेको छ ।

उपलब्धिहरू:

- बालरोग, शल्य चिकित्सा, गैडपोलीजी र हाडजोर्नी सेवाको विस्तार,
- २०८० माघ १७ गते सम्मले MNS १३ को फलोत्पन्न स्कोर ८२५ मा कायम भएको,
- सुगौलाको डागनाइसिस सेवा विस्तार गरि प्रोत्साहन विरामी शून्य बनाइएको,
- गैडको निदान सम्बन्धी चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई अधिभूषणका लागि कक्षा सञ्चालन भएको ।
- १२ शय्या जोडि सेवाको समय विस्तार गरी निदान ३ नजैघाट रेलुका ३ परीक्षण सञ्चालन गरिएको ।
- खोरोब १५ शैया परचात पुनः सन्चालनमा मार्केट प्रशुची सेवा सुरुवात भएको ।
- जिल्ला अस्पतालमा नै उपलब्ध विशेषज्ञ चिकित्सकद्वारा सुरक्षित तोकाले दर्जिया, हाडजोर्नीसभ जगायतका सर्जिकल सेवा प्रदान गरिएको ।
- चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी तथा अन्य कर्मचारीलाई नियमित तथा समयपालक कक्षाहरूको लागि विद्युतीय साँजरीको सुरुवात गरिएको ।
- गा.आ.व.मा डेन्टुरीको बजारमा ग्यास ब.पा.वाट हेल्थ टेक्निकल, डिप्लेण्ड र कर्मचारीको सहयोग ।

कार्यक्रमका भलकहरू

समाधि स्वास्थ्य सेवा प्रदायकको लागि अस्पतालको आयोजना, दुई जवरी अस्पतालको औद्योगिक उपकरण हस्तान्तरण गर्ने कार्यक्रमको

दमौली अस्पतालको अधिभूषणका लागि आयोजना गरिएको कार्यक्रमको

प्रमुख सूचकहरूको प्रवृत्ति

Hospital Indicators	2076/79	2079/80	2083/81	Trend
12.6 - Inpatient sex ratio	0.1	0.51	0.5	▼
12.7 - % of inpatients who were referred out	5.2	9.2	13.3	▲
12.8 - Average length of stay in hospital	1.8	2.3	2.5	▲
12.11 - Bed occupancy rate	9.7	17.2	18.9	▲
12.13 - Hospital bed turnover rate	1.6	2.3	2.2	▼
12.14 - Bed turnover interval	225.9	158.9	161.3	▲
12.20 - Hospital death rate	0.25	0.22	0.97	▲
12.23 - Average number of radiographic images per day	17	25	29.9	▲
12.24 - Average number of laboratory tests per day at hospitals	37.9	58.5	84	▲

Health Services (in Numbers)	2076/79	2079/80	2083/81	Trend
Fully immunized Children -GESI	410	441	391	▼
Total Institutional Delivery(new)	541	386	298	▼
Vector Borne-Dengue Fever Cases (Total #)	1	140	2385	▲
Total C/S Delivery	21	0	19	▲
Total Clients Served	68594	73263	98356	▲
Total Emergency Services (NEW)	5016	11867	16800	▲
Total X-Rays Done	6194	9129	10913	▲
Total Ultrasonogram (USG) Tests Done	1066	2595	3893	▲
Total Electrocardiogram (ECG) Tests Done	999	1492	2221	▲
Total Laboratory service Provided to Person	13824	21361	30653	▲
Total Surgical procedure	146	1648	2959	▲

Data source: DHIS2

सफलताको कथा

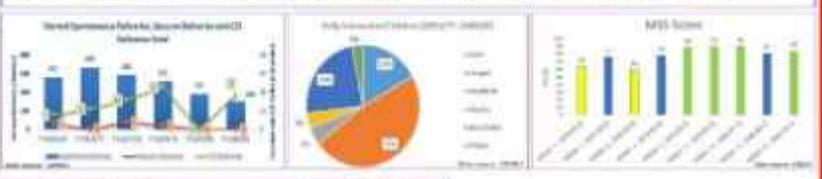
मेडिको लिगल सम्बन्धि अधिभूषण कार्यक्रम

स्वास्थ्य सेवामा काम गर्दै चिकित्सक र स्वास्थ्यकर्मीहरूले विभिन्न प्रकारका कानूनी तथा नैतिक विम्वेकले पुनः मूल्यांकन गर्नुपर्ने हुन्छ । कतिपय अवस्थामा चिकित्सा सेवाका काममा हुने भ्रष्टाचार, असफलताहरू, वा विचारहरू कानूनी सम्बन्धहरूमा परिणत हुन सक्छन्, जसरी स्वास्थ्यकर्मीहरूले आफ्नो पेशागत जिम्मेवारीमा नैतिकता कानूनी र नैतिक मान्यताहरूको साथ जान्न हुनु आवश्यक हुन्छ । यस परिप्रेक्षमा, मेडिको लिगल सम्बन्धी ज्ञानको सञ्चालन चिकित्सकहरू र स्वास्थ्यकर्मीहरू कानूनी पुनीतीहरूको सामना गर्न प्रथम हुन सक्छन् ।

दमौली अस्पतालमा कार्यक्रम चिकित्सक र स्वास्थ्यकर्मीहरूका साथ गैडको (विगत सम्बन्धी अधिभूषण) कार्यक्रम एक महत्त्वपूर्ण पहलको रूपमा, जसले स्वास्थ्य सेवासँग सम्बन्धित कानूनी र नैतिक पहलहरूको ज्ञान र सिप प्रदान गर्दछ । यो कार्यक्रम स्वास्थ्यकर्मीहरूको व्यावसायिक जीवनमा कानूनी पुनीतीहरूको सामना गर्न आवश्यक सिप र जानकारीको विकास गर्ने उद्देश्यले आयोजना गरिएको हो ।

यो कार्यक्रम अस्पतालको वार्षिक कार्यक्रममा तथा पनि अस्पताल व्यवस्थापन समितिबाट बजेट व्यवस्थापन गरी दमौली अस्पतालको आयोजना र तनहुँ जिल्ला अस्पतालको सहयोगमा सम्पन्न भएको हो ।

स्वास्थ्य सन्चालनमा श्रीमान साँचु डा. विनोद विन्दु शर्मा ज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा, चिकित्सा महाशाखा प्रमुख डा. रमेश के सी., नरोकारवाला कार्यालयका कार्यालय/निकायका इन्चार्ज, ज्योतिषहरूको समन्वयतामा श्रीमान जिल्ला न्यायाधीशसन्तुह, प्रहरी प्रमुखज्यू, फरेन्सिक विशेषज्ञ चिकित्सक डा. सन्तोष कोइरालाबाट दमौली अस्पतालमा कार्यक्रम चिकित्सक एवं स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई अधिभूषण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको ।

क्र.सं.	मुख्य सूचक	समाधानका उपाय:	दिनांक
१	अस्पतालका सेवा विस्तार एवं पूर्णकारी कमी	अन्य व्यवस्थापन सहित पूर्णकारी विस्तार	संघ प्रेषण
२	EMR Software	हाल सम्म EMR को एउटा दुवैमा स ३००० EMR Software को Installation हुन पर्ने ।	संघ प्रेषण
३	सञ्चालन वि.सुका विवरणको लागि तोकिएका औपचारिक रिपोर्टिङ प्रणालीको स्थापना गर्नु	सञ्चालन वि.सुका तोकिएका औपचारिक रिपोर्टिङ प्रणाली स्थापना गर्न तोकिएका रिपोर्टिङ प्रणाली स्थापना गर्नु	संघ प्रेषण
४	स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रममा बाट औपचारिक रिपोर्टिङ प्रणाली स्थापना गर्नु	स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रममा औपचारिक रिपोर्टिङ प्रणाली स्थापना गर्नु	औपचारिक अनुमति प्राप्त
५	गैडको (विगत) व्यवस्थापन	अन्यत्र पूर्णकारी विस्तार तथा सञ्चालनमा ल्याउनु	संघ प्रेषण

सेवाग्राहिको कर्तव्य	सेवाग्राहिको अधिकार
<ul style="list-style-type: none"> • विद्यमान कानून प्रति जानकार रहनु • अस्पतालको नियमको परिपालन गर्नु • प्रक्रिया र कार्यविधि पुरा गर्नु • सचेत सेवाग्राही बन्न • सकारात्मक दृष्टिकोण राख्नु • समष्टिमा असल नागरिकको भूमिका निर्वाह गर्नु । 	<ul style="list-style-type: none"> • अस्पतालबाट सेवा सुबिधा पाउने अधिकार. • सुचना ग्रहण गर्ने अधिकार. • सर्वसुलभ तथा गुणस्तरीय सेवा पाउने अधिकार. • सचेत सेवाग्राही बन्न • शिष्ट. नम्र तथा मर्यादित व्यवहार प्राप्त गर्ने अधिकार. • कानून सम्मत गुनासो तथा उजुरी गर्ने अधिकार ।

गण्डकी प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य निर्देशनालय

दमौली अस्पताल
तनहुँ

सामाजिक सुरक्षा इकाई
लक्षित समूह

१. गरीब.
२. असहाय.
३. अपाङ्गता भएका व्यक्ति (परिचय पत्र बाहक).
४. जेष्ठ नागरिक (परिचय पत्र बाहक).
५. लैङ्गिक हिंसा पीडित (बालबालिका समेत).
६. गरीब तथा विपन्न.
७. आकस्मिक विरामी.
८. विपद एवं प्राकृतिक प्रकोप (महामारी, भूकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागी आदी बाट) पीडित.
९. सिमान्तकृत तथा लोपोन्मुख.
१०. आदिवासी जनजाति.
११. राष्ट्रिय महिला सामुदायीक स्वास्थ्य स्वयं सेविका.
१२. कुपोषित बालबालिका.
१३. प्रहरीले ल्याएका थुनुवा तथा कैदी विरामी.
१४. शहिद परिवार (परिचय पत्र बाहक).
१५. स्थानियताका आधारमा थप गर्नु पर्ने लक्षित समूह भए उल्लेख गर्ने ।

Note : लक्षित वर्गले आफ्नो परिचय खुल्ने कागजात आवश्यक पर्दछ । जस्तै जेष्ठ नागरिक परिचय पत्र ।